

VIDES PĀRSKATS

ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

SATURS

levads.....	5
1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA MĒRĶIS UN UZDEVUMI, SASTĀVS UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	6
1.1. Teritorijas plānojuma sastāvs	6
1.2. Galvenais mērķis un uzdevumi	6
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	7
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra, iesaistītās institūcijas un sabiedrības līdzdalība ...	9
2.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra.....	9
2.2. Iesaistītās institūcijas	10
2.3. Sabiedrības informēšana un līdzdalība.....	10
3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	12
3.1. Ģeogrāfiskais novietojums un dabas resursu īss raksturojums.....	12
3.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte un troksnis.....	13
3.3. Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte.....	16
3.4. Atkritumu apsaimniekošana	26
3.5. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	28
3.6. Piesārņojošās darbības.....	28
3.7. Riska teritorijas un objekti	29
4. Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	30
5. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokuments var būtiski ietekmēt.....	32
5.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, bioloģiskā daudzveidība.....	32
5.2. Pilsētu un ciemu teritorijas	39
5.3. Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas	41
5.4. Ražošanas teritorijas.....	42
5.5. Kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms.....	42
5.6. Dabas resursu izmantošanas teritorijas	43
6. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas	45
7. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	48
7.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi.....	48
7.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi	49
8. Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums	54
8.1. Tiešās un netiešās ietekmes.....	54
8.2. Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes	56
8.3. Summārās ietekmes	58
9. Ietekmes uz vidi samazināšanas pasākumi	60
9.1. Noteiktās aizsargjoslas un būvlaides	60
9.2. Plānošanas dokumentā noteiktie ierobežojumi	62
10. Iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums	72

11. Izstrādes metodes	74
12. Kompensēšanas pasākumi.....	75
13. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums	76
14. Īstenošanas monitorings	77
KOPSAVILKUMS.....	79
<i>Pielikumi .....</i>	<i>81</i>

BŪTISKĀKO TERMINU SKAIDROJUMS

VIETĒJĀS PAŠVALDĪBAS TERITORIJAS PLĀNOJUMS	Vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kuru izstrādā administratīvajai teritorijai vai tās daļai. ¹
STRATĒGISKAIS IETEKMES UZ VIDĪ NOVĒRTĒJUMS	Ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentam, kura īstenošana var būtiski ietekmēt vidi, arī Vides pārskata sagatavošana, apspriešana, sabiedrības iesaistīšana Vides pārskata apspriešanā un konsultāciju veikšana, vides pārskata un tā apspriešanas rezultātu ņemšana vērā plānošanas dokumenta sagatavošanā un izmantošana lēmumu pieņemšanai, kā arī informācijas sniegšana par pieņemto lēmumu šajā likumā noteiktajā kārtībā. ²
VIDES PĀRSKATS	Atsevišķa sadaļa stratēģijā, plānā, programmā, koncepcijā vai cita veida plānošanas dokumentā (turpmāk - plānošanas dokumenti), uz kuru attiecas šā likuma nosacījumi, vai atsevišķs dokuments, kas nosaka, apraksta un novērtē attiecīgā dokumenta, kā arī iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, paredzēto realizācijas vietu un darbības jomu. ³
VIDES MONITORINGS	Līdzeklis Vides aizsardzības politikas plānošanai, veikto vides aizsardzības pasākumu efektivitātes novērtēšanai, kā arī ietver sevī vides kvalitātes bīstamu izmaiņu agrās brīdināšanas sistēmu, kas ir pamats operatīvai rīcībai seku novēršanai vai mīkstināšanai. Vides monitoringa programma nosaka valsts vides aizsardzības iestāžu veiktā un organizētā vides monitoringa tīklu, parametrus, regularitāti un izmantojamās metodes. ⁴

¹ Teritorijas attīstības plānošanas likums, 13.10.2011., 1.panta 8)daļa

² Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu", 14.10.1998.

³ Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu", 14.10.1998.

⁴ www.meteo.lv

IEVADS

Ilūkstes novada teritorijas plānojuma (turpmāk arī Teritorijas plānojums) izstrāde uzsākta saskaņā ar Ilūkstes novada pašvaldības domes 2016. gada 25. augusta sēdes lēmumu nr. 323 „Par Ilūkstes novada teritorijas plānojuma 2017. - 2028. gadam darba uzdevuma apstiprināšanu izstrādes uzsākšanai” (sēdes protokols Nr.10, 11.§).

Ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums Ilūkstes novada teritorijas plānojumam tiek veikts pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2017. gada 16. jūnija lēmumu Nr.31 ”Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma mērķis ir novērtēt vietējās pašvaldības ilgtermiņa plānošanas dokumenta - teritorijas plānojuma iespējamo ietekmi uz vidi. Vides pārskatā tiek analizēta plānošanas dokumenta atbilstība izvirzītajiem starptautiskajiem, nacionālajiem un reģionālajiem vides aizsardzības politikas mērķiem un kritērijiem, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī vērtēti teritorijas plānojuma risinājumi attiecībā uz prasībām teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā un transporta infrastruktūra, apgrūtinātās teritorijas un objekti, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi.

Vides pārskats nepieciešams arī plānošanas dokumentiem, kuru ieviešana var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes NATURA 2000 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Ilūkstes novadā atrodas vairākas **NATURA 2000** teritorijas vai to daļas - dabas parks “Dvietes paliene”, dabas liegums ”Kinkausku mežs”, dabas liegums “Pašulienes mežs”, dabas liegums “Baltmuižas purvs”, dabas liegums “Pilskalnes Siguldiņa”, aizsargājamo ainavu apvidus “Augšzeme” (ar tajā esošajiem dabas liegumiem “Bardinska ezers” un “Skujines ezers”).

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādāšanas principus un saturu nosaka 2004.gada 23.marta MK noteikumi Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Vides pārskatu Ilūkstes novada teritorijas plānojumam izstrādāja SIA “Reģionālie projekti” (vides zinību speciālisti Santa Pētersone un Inese Brūvere), sadarbībā ar Ilūkstes novada pašvaldības speciālistiem, un ņemot vērā reglamentējošo normatīvo aktu prasības, Vides pārraudzības valsts biroja un citu atbildīgo institūciju rekomendācijas.

Vides pārraudzības valsts birojs 2018.gada 11.novembrī sniedza atzinumu Nr.4-03/13 ”Par Ilūkstes novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu”, izsakot viedokli, ka Ilūkstes novada teritorijas plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām.

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA MĒRĶIS UN UZDEVUMI, SASTĀVS UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA SASTĀVS

Ilūkstes novada Teritorijas plānojuma sastāvā ietilpst:

- **I PASKAIDROJUMA RAKSTS;**
- **II GRAFISKĀ DAĻA M 1: 10 000** (Ilūkstes pilsētas un Subates pilsētas teritorijas, pagastu ciemu teritoriju Grafiskās daļas izdrukas M 1: 5000);
- **III TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI (TIAN).**

Teritorijas plānojuma Grafiskā daļa un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi tiek apstiprināti kā Ilūkstes novada pašvaldības saistošie noteikumi.

Teritorijas plānojuma izstrādes dokumentācija apkopota atsevišķā sējumā "PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES PROCESU".

PASKAIDROJUMA RAKSTĀ iekļauts spēkā esošā Ilūkstes novada teritorijas plānojuma, kas sastāv no atsevišķiem teritorijas plānojumiem: Ilūkstes novada teritorijas plānojuma 2007. - 2019. g., Subates pašvaldības teritorijas plānojuma 2007. - 2019. g., Eglaines pagasta teritorijas plānojuma 2006. -2018. g. un Dvietes pagasta teritorijas plānojuma 2006. - 2018. g. izvērtējums, Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un izvērtējums atbilstībai hierarhiski augstākajiem nacionālas, reģionālas un vietējas nozīmes attīstības plānošanas dokumentiem. Paskaidrojuma rakstam pievienoti TEMATISKIE GRAFISKIE ATTĒLI.

GRAFISKAJĀ DAĻĀ, atbilstoši mēroga precizitātei M 1: 10 000 attēlotas Ilūkstes pilsētas un Subates pilsētas teritorijas robežas, pagastu ciemu teritoriju robežas, teritorijas funkcionālais zonējums, ielu sarkanās līnijas, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN), apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem nosaka aizsargjoslas (ja attiecīgās aizsargjoslas iespējams attēlot izvēlētajā kartes mērogā), transporta organizācija, maģistrālās inženierkomunikācijas un citas teritorijas un objekti.

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMOS (TIAN) noteiktas vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un plānošanai, konkrētas prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā un teritorijās ar īpašiem noteikumiem (TIN teritorijās), citas prasības, aprobežojumi un nosacījumi, ņemot vērā dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, teritorijas īpatnības un specifiku.

PĀRSKATĀ PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES PROCESU apkopota informācija un dokumentācija saistībā ar plānošanas dokumenta izstrādi (lēmumi, publikācijas, ziņojumi par institūciju nosacījumu ievērošanu, fizisko un juridisko personu priekšlikumu ņemšanu vērā vai noraidīšanu, izstrādes darba grupu un publiskās apspriešanas sanāksmju protokoli u.c.).

1.2. GALVENAIS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Ilūkstes novada teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir paaugstināt dzīves vides kvalitāti, ilgtspējīgi, efektīvi un racionāli izmantot novada teritoriju un tās resursus, kā arī mērķtiecīgi un līdzsvaroti attīstīt ekonomiku, izvērtējot novada teritorijas attīstībai esošo potenciālu un nosakot tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei, radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai, veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu, saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti Ilūkstes novada pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Teritorijas plānojuma izstrādes pamatojums – pēc administratīvi teritoriālās reformas nav izstrādāts vienots Ilūkstes novada teritorijas plānojums un, lai visā novada administratīvajā

teritorijā būtu vienādi nosacījumi teritorijas izmantošanai, ir nepieciešams izstrādāt jaunu teritorijas plānojumu visai novada teritorijai.

Teritorijas plānojuma izstrāde tika uzsākta saskaņā ar Ilūkstes novada pašvaldības domes 2016. gada 25. augusta sēdes lēmumu nr. 323 „Par Ilūkstes novada teritorijas plānojuma 2017. - 2028. gadam darba uzdevuma apstiprināšanu izstrādes uzsākšanai” (sēdes protokols Nr.10, 11.§), pamatojoties uz “Likuma par pašvaldībām” 14.panta otrās daļas 1.punktu, Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12.panta pirmo daļu, 20.pantu un 23.pantu, MK 14.10.2014. noteikumu Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 2.punktu, 3.nodaļas 3.3. apakšnodaļu un 5.nodaļas 5.2. apakšnodaļu un ņemot vērā Attīstības un uzņēmējdarbības komitejas 22.08.2016. atzinumu.

Plānošanas dokuments sagatavots ņemot vērā sabiedrības un dažādu jomu speciālistu pamatotu viedokli attīstības plānošanā un ievērojot plānošanas pamatprincipus - ilgtspējīgas attīstības principu, pēctecības principu, līdzdalības principu, interešu saskaņotības principu, sadarbības un atklātības principu.

MK noteikumi Nr.628 nosaka teritorijas plānojuma sastāvu un izstrādes kārtību, kā arī prasības teritorijas plānojuma izstrādei, izmantojot vienotu valsts informācijas sistēmu - Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu (turpmāk - TAPIS). TAPIS ir primārā plānošanas dokumenta publicēšanas darba vide un informācijas avots, kurā izstrādāts arī jaunais plānošanas dokuments - Ilūkstes novada teritorijas plānojums, ievērojot normatīvajā aktā par teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu noteiktās prasības un izmantojot noteiktu teritorijas izmantošanas veidu klasifikatoru.

2013.gada 30.aprīļa MK noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk arī VAN) nosaka vienotas normas teritorijas attīstības plānošanai, izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā vienotu pieeju funkcionālā zonējuma noteikšanai, funkcionālajā zonā atļautajiem galvenajiem un papildizmantošanas veidiem, jaunveidojamo zemes vienību minimālajām platībām lauku teritorijā u.c. normas.

Teritorijas attīstības plānošanas likuma (01.12.2011.) 3.pants kā būtisku teritorijas attīstības plānošanas principu nosaka “pēctecības principu”, ka jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādā, izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi. Ņemot vērā “pēctecības principu, jaunajā Ilūkstes novada teritorijas plānojumā pēc iespējas tika saglabātas spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās prasības un normas (ciktāl tās nav pretrunā ar valstī spēkā esošo normatīvo aktu prasībām).

1.3. SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Teritorijas attīstības plānošanas likums nosaka, ka Latvijas Republikā teritorijas attīstību plāno, izstrādājot savstarpēji saskaņotus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus:

- nacionālajā līmenī - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un Nacionālo attīstības plānu;
- reģionālajā līmenī - plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu;
- vietējā līmenī - vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, attīstības programmu, teritorijas plānojumu, lokālplānojumus un detālplānojumus.

Izstrādājot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tiek ievērots Teritorijas attīstības plānošanas likumā (01.12.2011.) ietvertais savstarpējās saskaņotības princips, kas paredz, izstrādājot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tos savstarpēji saskaņot un izvērtēt citos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto.

Dažādu līmeņu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju un saskaņotību skatīt 1.attēlā.

1.attēls. ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU HIERARHIJA

Lai nodrošinātu sabalansētu un saskaņotu teritorijas attīstības plānošanu, Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā kaimiņu pašvaldību - Daugavpils novada, Jēkabpils novada un Aknīstes novada attīstības plānošanas dokumenti, kā arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāni, Daugavas un Lielupes upju sateces baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA, IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

2.1. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA

STRATĒGISKĀS IETEKMES UZ VIDĪ veikšanas nepieciešamību un **VIDES PĀRSKATA** sagatavošanas procedūru nosaka Latvijas Republikas nacionālie normatīvie akti - likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (13.11.1998.) un MK noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.), kā arī Eiropas Savienības (ES) - Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2001/42/EK (27.06.2001.) par noteiktu plānu un programmu ietekmi uz vidi novērtējumu.

Lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Ilūkstes novada Teritorijas plānojumam pieņēma Vides pārraudzības valsts birojs (lēmums Nr.31, 16.06.2017.).

Vides pārskata projekts tika sagatavots, pamatojoties uz Teritorijas plānojuma projekta izvērtējumu - plānošanas dokumentā noteiktajiem risinājumiem attiecībā uz Grafiskajā daļā noteikto teritorijas funkcionālo zonējumu un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteiktajiem vispārējiem un atsevišķajiem nosacījumiem turpmākajai novada teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai.

Vides pārskata izstrādē tika izmantoti elektroniski pieejami informācijas avoti, datu bāzes, kā arī dažādi publicēti materiāli, institūciju publiskie gada pārskati, Ilūkstes novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti un publiskie gada pārskati.

NOZĪMĪGĀKIE INFORMĀCIJAS AVOTI

DATU AVOTS	DATU NOSAUKUMS	INFORMĀCIJAS SATURS
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Datu bāzes: Valsts statistikas pārskata veidlapa "Nr.2 – Gaiss. Pārskats par gaisa aizsardzību"	Dati par stacionāro avotu emisijām atmosfēras gaisā
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Valsts statistikas pārskata veidlapa "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem"	Dati par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Valsts statistikas pārskata veidlapa "Nr.2 – Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu"	Ūdens patēriņa uzskaite, novadīto notekūdeņu apjomi, paliekošais piesārņojums
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs	Informācija par piesārņotām un potenciāli piesārņotām teritorijām
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāns un Plūdu riska pārvaldības plāns 2016. - 2021. gadam Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns un Plūdu riska pārvaldības plāns 2016. - 2021. gadam	Informācija par Lielupes un Daugavas upju sateces baseinu apgabalos esošajiem ūdensobjektiem, to apsaimniekošanu
Dabas aizsardzības pārvalde	www.daba.gov.lv	Dati par īpaši aizsargājamām teritorijām, mikroliegumiem, īpaši

DATU AVOTS	DATU NOSAUKUMS	INFORMĀCIJAS SATURS
		<i>aizsargājamām sugām un biotopiem</i>
<i>Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapa</i>	www.vpvb.gov.lv	<i>Dati par atļaujām, informācija par procedūru, indikatoru saraksts, informācija pašvaldībām</i>

2.2. IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS

Sagatavotais Vides pārskata projekts tiks nodots izskatīšanai un atzinuma saņemšanai Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām institūcijām:

- Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajai vides pārvaldei;
- Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības uzraudzības un kontroles departamenta Latgales kontroles nodaļai;
- Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālajai administrācijai.

Pēc atzinumu saņemšanas no iepriekšminētajām institūcijām, Vides pārskata projekts tika papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atzinumiem un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā izvērtēšanai un gala atzinuma sniegšanai.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma sagatavošanas laikā notika konsultācijas ar Ilūkstes novada struktūrvienību speciālistiem, kā arī tika veikta pašvaldības teritorijas apsekošana dabā.

2.3. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN LĪDZDALĪBA

Vides pārskata sagatavošanas procedūras un sabiedrības līdzdalības principus nosaka 23.03.2004. MK noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums", kā arī 14.10.2014. MK noteikumi Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" un 25.08.2009. MK noteikumi Nr.970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesos".

Sagatavojot Vides pārskata projektu, ņemti vērā Vides pārraudzības valsts biroja ieteikumi, pašvaldības priekšlikumi, informācija no kompetentajām institūcijām, kā arī sabiedrības priekšlikumi un precizējumi.

Sagatavotais attīstības plānošanas dokumenta projekta materiāls un Vides pārskata projekts tika nodots publiskajai apspriešanai.

Teritorijas plānojuma redakcijas 1.0. un Vides pārskata projekta publiskā apspriešana notika no 2018. gada 22. maija līdz 19. jūnijam, 18.jūnijā, plkst.17:30 Ilūkstes novada kultūras centrā, Brīvības ielā 12, Ilūkstē tika organizēta publiskās apspriešanas sanāksme. Pēc publiskās apspriešanas rezultātu (saņemto atzinumu un priekšlikumu) apkopošanas izziņota un rīkota par Teritorijas plānojuma redakciju 1.0. un Vides pārskata projektu saņemto priekšlikumu un atzinumu izskatīšanas sanāksme.

Visi Teritorijas plānojuma redakcijas 1.0. un Vides pārskata projekta materiāli sabiedrībai pieejami Ilūkstes novada pašvaldības administratīvās ēkas pakalpojumu centrā (Brīvības ielā 7, Ilūkstē, Ilūkstes novadā) katru darba dienu, pašvaldības darba laikā, bet elektroniskajā vidē - valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portāla www.geolatvija.lv sadaļā "[Teritorijas attīstības plānošana](#)", kā arī Ilūkstes novada pašvaldības interneta vietnē www.ilukste.lv. Paziņojumi tika izplatīti arī vietējā laikrakstā un nosūtīti elektroniskā veidā Vides pārraudzības valsts birojā.

Priekšlikumi un ieteikumi par Teritorijas plānojuma redakciju 1.0. un Vides pārskata projektu līdz 2018. gada 19. jūnijam iesniedzami Ilūkstes novada pašvaldībā darba laikā vai nosūtot pa pastu (Brīvības ielā 7, Ilūkstē, Ilūkstes novads, LV – 5447), vai elektroniski uz e-pasta adresi: dome@ilukste.lv, vai arī reģistrējoties Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā

(TAPIS). Iesniedzot priekšlikumus, jānorāda kontaktinformācija (vārds, uzvārds, adrese, tālruņa numurs un/vai e-pasta adrese), kā arī īpašuma, par kuru tiek izteikts priekšlikums, nosaukums un kadastra numurs.

Pēc Ilūkstes novada teritorijas plānojuma apstiprināšanas, pašvaldībai 14 dienu laikā ir jāinformē iedzīvotāji, institūcijas par to, kā tika ņemti vērā Vides pārskata iestrādātie ieteikumi, kā arī pasākumi monitoringa veikšanai.

Paziņojumam jābūt brīvi pieejamam pašvaldībā (pie ziņojuma dēļa), arī mājas lapā Internetā.

Plašāka informācija par to, kas jāiekļauj paziņojumā ir Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā www.vpvb.gov.lv.

3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

3.1. ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS UN DABAS RESURSU ĪSS RAKSTUROJUMS

ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS UN TERITORIJA

Ilūkstes novads atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā. Rietumu daļā novads robežojas ar Aknīstes novadu, ziemeļu daļā ar Jēkabpils novadu, austrumu daļā ar Daugavpils novadu un dienvidu daļā ar Lietuvas Republiku. Novads ietilpst Latgales plānošanas reģionā, bet tā kultūrvēsturiskā piederība ir Sēlijai.

Platība ⁵ ir 646,2 km² un uz 2018. gada sākumu novadā dzīvoja 7 514 iedzīvotāji ⁶.

Novada teritorija sastāv no Ilūkstes pilsētas, Subates pilsētas un Pilskalnes, Šēderes, Bebreņu, Dvietes, Eglaines un Prodes (bij. Subates pilsētas lauku teritorija) pagastiem. Lielākās novada apdzīvotās vietas ir Ilūkstes un Subates pilsētas. Novada administratīvais centrs - Ilūkstes pilsēta.

Administratīvā centra - Ilūkstes attālums līdz nacionālās nozīmes centram Daugavpilij – 25 km, līdz valsts galvaspilsētai Rīgai – 250 km.

ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE

Kvartāra iežus Ilūkstes novada teritorijā pamatā veido glaciogēnie nogulumu – morēnas mālsmilts un smilšmāls, ar atsevišķām purvu nogulumu (kūdras) un fluvioglaciālo (smilts, grants, oļājs) nogulumu teritorijām. Abpus upēm galvenokārt veidojušies aluviālie nogulumu (smilts, grants, oļājs, aleirolīti). Novada ziemeļu daļā dominē purva, limnoglaciālie un eolie nogulumu.

Ilūkstes novada teritorijā pirmskvartāra sistēmas ieži veidojušies noritot ģeoloģiskajiem procesiem un attīstoties Daugavas ielejai. Teritorijas lielākajā daļā sastopami Augšdevona Gaujas svītas dzeltenpelēki smilšakmeņi, sarkanbrūni, zaļganpelēki, raibi aleirolīti un māli. Nelielā teritorijā uz dienvidiem no Ilūkstes pilsētas sastopami Vidusdevona Burtnieku svītas smalkgraudaini smilšakmeņi, aleirolīti un māls.

RELJEFS

Lielākā Ilūkstes novada teritorijas daļa atrodas Ilūkstes paugurainē, kurā raksturīgs paugurots reljefs. Neliela ziemeļaustrumu daļa iekļaujas Jersikas līdzenumā, kur veidojušies viļņaini līdzenumi.

KLIMATS

Gada vidējais nokrišņu daudzums Ilūkstes novadā ir no 650 līdz 700 mm. Vidējā gaisa temperatūra janvārī ir no -6 līdz -7 °C, bet jūlijā +17 līdz +18°C. Bezsaļa periods ilgst no 150 līdz 160 dienām.

MEŽI

Ilūkstes novadā meža zemes aizņem 41% no kopējās teritorijas (26 273,7 ha).⁷ No meža teritorijām, sadalījumā pa aizsargājamām teritorijām, Ilūkstes novadā pēc pieejamajiem datiem 2017. gadā plašākās teritorijas aizņēma ūdenstilpju, ūdensteču un mitrzemju aizsargjoslas, aizsargājamo ainavu apvidu teritorijas, dabas liegumu, u.c. (TABULA:1).

⁵ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2017. gada 1. janvāri, VZD.

⁶ Pilsotības un migrācijas lietu pārvaldes dati, 01.01.2018.

⁷ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2017. gada 1. janvāri, VZD

TABULA:1. Meža un meža zemju platību sadalījums pa aizsargājamām teritorijām Ilūkstes novadā 2017.g.⁸

Aizsargājamā kategorija	Platība (ha)
Ūdenstilpju, ūdensteču un mitrzemju aizsargjosla, kopā	2022.32
Aizsargājamo ainavu apvidu kopplatība	1804.59
Dabas liegumu kopplatība	1007.59
Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjosla	809.12
Dabas parku kopplatība	780.33
Aizsargājamā zona gar ūdeņiem	566.56
Dabas parka zona	517.06
Kultūras pieminekļi un to aizsardzības zonas kopā	465.86
Buferzonas ap mikroliegumiem	361.35
Valsts nozīmes kultūras pieminekļu aizsardzības zonas	357.72
Aizsargājamā zona gar mitrzemēm	336.33
Aizsardzības aizsargjoslu ierobežojuma josla	310.31
Mikroliegumi	248.12
Vietējas nozīmes kultūras pieminekļu aizsardzības zonas	103.12
Aizsargjosla ap pilsētām	100.43
Dabas parka dabas liegumu zona	95.07
Zinātniskie objekti	79.50
Īpaši aizsargājamie meža iecirkņi	79.23
Bioloģiski nozīmīgu struktūras elementu kopplatība	50.07
Bioloģiski nozīmīgi meža struktūras elementi - purvu salas	49.97
Meži pilsētu administratīvajā teritorijā	6.73
Valsts nozīmes kultūras pieminekļi	5.02
Bioloģiski nozīmīgi meža struktūras elementi - bioloģiski vērtīga mežaudze	0.10

ŪDEŅI

Ūdensobjektu zemes aizņem 2% no novada teritorijas (1 341,1 ha).⁹ Kopumā Ilūkstes novadā atrodas vairāk nekā 60 ūdenstilpnes. Ilūkstes novada ūdensobjekti ietilpst Daugavas baseina un Lielupes baseina apgabalos. Lielākie ezeri - Āzišķu, Dvietes, Galiņu, Kaminčas, Lielais Subates, Mazais Subates, Patmalnieku, Šarlotes, Skuķu un Sviļu ezers. Lielākās upes - Daugava, Dviete, Berezauka, Līčupe (Prode), Kreuna, Eglaine, Dobe, Dienvidsusēja, Ilūkste, Rauda, Šedere, Eglaine, Lašupīte u.c. Civillikuma 1. pielikumā kā publiskie ezeri novada teritorijā noteikti – Lielais Subates ezers, Mazais Subates ezers, Marijas ezers, Šarlotes ezers un Galiņu ezers. Zvejas tiesības valstij pieder Kamiņčas ezerā. Publiskās upes – Daugava un Dienvidsusēja.

3.2. ATMOSFĒRAS GAISA KVALITĀTE UN TROKSNIS

Viens no vides kvalitātes ietekmes faktoriem ir gaisa piesārņojums un troksnis. Šie divi faktori atstāj būtisku ietekmi uz iedzīvotāju dzīves telpu un dabas daudzveidību.

Atmosfēras gaisa kvalitāti ietekmē transports, ražošanas uzņēmumi, individuālās saimniecības, u.c. Ietekmi uz gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni teritorijā nosaka gan atrašanās attālums no to ietekmējošajiem avotiem, gan dabiskie faktori – valdošie vēji, reljefs, meži, parki, u.c.

Ilūkstes novadā nav izvietota atmosfēras gaisa kvalitātes monitoringa stacija, līdz ar to netiek veikts gaisa kvalitātes nepārtraukts monitorings.

⁸ Valsts meža dienests. Meža statistikas CD 2017, www.vmd.gov.lv

⁹ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2017. gada 1. janvāri, VZD

Var pieņemt, ka piesārņotākais gaiss un augstāka trokšņa ietekme novadā veidojas pilsētu teritorijās – Ilūkstē un Subatē, kur koncentrējas vairāk uzņēmumi un ir aktīvāka satiksme, kā arī pie intensīvākās satiksmes autoceļiem, dzelzceļa un ražošanas uzņēmumiem novada teritorijā.

3.2.1. STACIONĀRO AVOTU EMISIJAS

2016. gadā Ilūkstes novadā Valsts statistikas pārskatā „Nr.2 – Gaiss” atskaitījušās 10 organizācijas, kuras veic piesārņojošas darbības.¹⁰

Kopumā Ilūkstes novadā nav lielu rūpniecības uzņēmumu, kuri būtiski ietekmētu gaisa kvalitāti. Sadalījumā pēc nozarēm, 2016. gadā novadā pēc skaita dominēja uzņēmumi, kuri nodarbojas ar jaukto lauksaimniecību, graudaugu audzēšanu, mežistrādi, mazumtirdzniecību nespecializētajos veikalos, automobiļu apkopi un remontu. Bet lielākais uzņēmums pēc apgrozījuma ir SIA “LatRosTrans” (nodrošina naftas un naftas produktu transportēšanu pa maģistrālajiem cauruļvadiem), kuram Šēderes pagastā atrodas līnijas ražošanas dispečeru stacija “Ilūkste”.

Lielākoties novadā emisijas tiek novadītas vidē no organizācijām, kuras izmanto sadedzināšanas iekārtas, sadedzinot kurināmo katlu māju siltumenerģijas ražošanai. Kā kurināmais novadā galvenokārt tiek izmantota šķelda. 2016. gadā kā kurināmais šķelda tika patērēta 6 237,94 t (4 iekārtas), malka 333,4 t (5 iekārtas) un dīzeļdegviela 133,85 t (1 iekārta).¹¹

Atsevišķu organizāciju darbības ietekmē vidē nonāk arī gaistošie organiskie savienojumi (SIA “Plastika”, SIA “RusLatNafta”, SIA “LatRosTrans”). Ražojot plastmasas izstrādājumus, gaisā nonāk etiķskābe, propēns, izoprēns, u.c., bet no degvielas uzpildes stacijām benzīns un petroleja. Veicot naftas produktu cauruļvadu transportu, gaisā nonāk piesātinātie ogļūdeņraži.

Piesārņojošo vielu emisiju kopējais apjoms gaisā no 2014. gada līdz 2016. gadam Ilūkstes novadā ievērojami pieaudzis (TABULA:2). Palielinājies arī kopējais iekārtu skaits, par kurām organizācijas atskaitās. Lielo piesārņojošo vielu pieaugumu novadā 2016. gadā radījis oglekļa dioksīda pieaugums, kas gaisā nonāk galvenokārt sadedzinot kurināmo. Šajā gadā būtiski pieauga arī šķeldas kā izmantotā kurināmā apjoms novadā.

TABULA:2. Izmešu apjoms Ilūkstes novadā no 2014. līdz 2016. gadam (t)¹²

	2014. gads	2015. gads	2016. gads
Iekārtu skaits	27	33	46
Kopā	416.7	421.4	14 353.3
Sēra dioksīds	0.002	0.002	0
Petroleja	0.009	0.01	0.01
Benzīns	0.059	0.05	0.05
Cietās izkliedētās daļiņas	0.559	1.40	3.37
PM10[i]	1.150	10.92	11.7
Slāpekļa dioksīds	4.320	3.98	0.48
Piesātinātie ogļūdeņraži	11.485	10.03	7.35
Oglekļa oksīds	13.288	10.77	20.59
Oglekļa dioksīds	385.812	384.17	14 296.63
Izoprēns (2-metil-1, 3-butadiēns)	-	0.00	0
Etiķskābe	-	0.02	0.03
Propēns (propilēns)	-	0.01	0.01
PM2, 5[ii]	-	-	0.77
Slāpekļa oksīdi (NOx)	-	-	12.35

¹⁰ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

¹¹ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

¹² VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

3.2.2. MOBILO AVOTU EMISIJAS

Autotransports un dzelzceļš ir vieni no galvenajiem mobilo emisiju avotiem novada teritorijā. Transporta infrastruktūras ietekmes zonās veidojas gan gaisa piesārņojums, gan trokšņa līmeņa paaugstināšanās.

Ilūkstes novadu šķērso:

- ✓ valsts nozīmes reģionālie autoceļi:
  - P70 Svente - Lietuvas robeža (Subate),
  - P72 Ilūkste (Virsaīši) - Bebrene - Birži,
  - P73 Vecumnieki - Nereta – Subate;
- ✓ valsts vietējās nozīmes autoceļi (16);
- ✓ pašvaldības ceļi;
- ✓ stratēģiskās nozīmes dzelzceļa līnija „Valsts robeža - Eglaine - Daugavpils” (atrodas divas kravu stacijas: „Eglaine” un „Ilūkste”).

Uz reģionālajiem autoceļiem novadā vidējā automašīnu skaita diennaktī intensitāte pēdējos gados ir bijusi mainīga (TABULA:3). Uz autoceļa P70, posmā P72 - P73, vidējais automašīnu skaits 2017. gadā bija 1986, no tām 22% sastādīja kravas automašīnas, bet posmā P73 - LV robeža 799 automašīnas un no tām 40% kravas automašīnas. Posmā P73 - LV robeža pēdējos gados būtiski pieaugusi kravas automašīnu intensitāte. Autoceļa P72 posmā P70 – Ilūkste 2017. gadā vidējā automašīnu intensitāte bija 571. Kravas transporta intensitāte pēdējos gados nedaudz samazinājusies, sastādot 14% no kopējā automašīnu kopskaita. Uz autoceļa P73 posmā Aknīste - P70 automašīnu skaita intensitāte pieaug, 2017. gadā vidējais automašīnu skaits bija 1831 (kravas auto 12%).

TABULA:3. Satiksmes intensitāte uz valsts reģionālajiem autoceļiem (vid. auto skaits diennaktī)¹³

Ceļa Nr. Ceļa nosaukums	P70		P72	P73
	Svente - Lietuvas rob. (Subate)		Ilūkste - Bebrene - Birži	Vecumnieki - Nereta - Subate
Posms	P72 - P73	P73 - LV robeža	P70 - Ilūkste	Aknīste - P70
2013	-	-	-	1418
2014	1640	877	560	-
2015	-	-	603	-
2016	1251	1057	628	1509
2017	1986	799	571	1831
2013 KT%	-	-	-	12
2014 KT%	25	35	16	-
2015 KT%	-	-	14	-
2016 KT%	21	29	14	12
2017 KT%	22	40	14	12

Satiksmes radītais piesārņojums un trokšņa līmeņa paaugstināšanās, novadā galvenokārt izriet no Ilūkstes novada ģeogrāfiskā novietojuma valsts pierobežā. Valsts reģionālie autoceļi P70, P71 un P73 veido tranzīta koridorus uz kuriem ir salīdzinoši augstāka kravas transporta intensitāte. Līdz ar to var prognozēt, ka arī turpmāk novadā esošo gaisa kvalitāti ietekmē satiksmes intensitāte uz reģionālajiem ceļiem.

Gaisa piesārņojums no putekļiem Ilūkstes novadā veidojas uz valsts vietējās nozīmes autoceļiem un pašvaldības ceļiem, lai gan satiksmes intensitāte uz šiem ceļiem ir samērā zema, tiem lielākoties ir grants segums.

Reģistrēto transportlīdzekļu skaits un izmaiņas novada teritorijā arī ir viens no rādītājiem, kas var raksturot potenciālo piesārņojumu no mobilajiem avotiem. 2018. gada sākumā Ilūkstes novadā kopumā reģistrēti 3247 transportlīdzekļi. Kopš 2014. gada sākuma līdz 2016. gada sākumam Ilūkstes novadā vērojams transportlīdzekļu skaita pieaugums, bet 2017. gada sākumā skaits samazinājies (TABULA:4).

¹³ VAS „Latvijas Valsts ceļi”, satiksmes intensitāte, KT – kravas automašīnas, ww.lvceli.lv

TABULA:4. Reģistrētie transportlīdzekļi Ilūkstes novadā ¹⁴

	Vieglie	Kravas	Autobusi	Motocikli un tricikli	Piekabes un puspiekabes	Kvadricikli	Mopēdi	Kopā
01.01.2018.	2395	255	13	59	217	4	304	3247
01.01.2017.	2282	243	13	56	197	4	293	3088
01.01.2016.	2367	267	14	71	216	11	285	3231
01.01.2015.	2359	250	16	65	204	10	274	3178
01.01.2014.	2290	242	19	197	60	12	246	3066

Tranzīta koridoru novadā veido arī stratēģiskas nozīmes dzelzceļa līnija „Valsts robeža - Eglaine - Daugavpils”, pa kuru tiek veikti tikai kravu pārvadājumi. Novadā atrodas divas kravu stacijas - „Eglaine” un „Ilūkste”. Kravu vilcienu regulārā satiksme ietekmē Eglaines ciema iedzīvotāju dzīves kvalitāti, jo atsevišķas dzīvojamās mājas atrodas tiešā dzelzceļa tuvumā. Nākotnē būtu vēlams izvērtēt un veikt dzelzceļa trokšņa un piesārņojuma samazināšanas pasākumus.

3.3. VIRSZEMES UN PAZEMES ŪDENS KVALITĀTE

3.3.1. ŪDENSTECES, ŪDENSTILPES, TO KVALITĀTE

Ilūkstes novadā zeme zem ūdeņiem aizņem 1341,1 ha, jeb 2% no novada teritorijas ¹⁵. Ūdensobjekti ietilpst Daugavas baseina apgabalā un neliela novada dienvidu teritorija Lielupes baseina apgabalā.

LIELĀKĀS VIRSZEMES ŪDENSTECES:

- Daugava,
- Dviete,
- Berezauka,
- Līčupe (Prode),
- Kreuna,
- Eglaine,
- Dobe,
- Dienvidsusēja,
- Ilūkste,
- Rauda,
- Šedere,
- Lašupīte,
- u.c.

LIELĀKĀS ŪDENSTILPES:

- Āzišķu,
- Dvietes,
- Galiņu,
- Kaminčas,
- Lielais Subates,
- Mazais Subates,
- Patmalnieku,
- Šarlotes,
- Skuķu,
- Sviļu ezers.

Saskaņā ar Civillikuma 1. pielikumu publiskie ezeri Ilūkstes novadā:

- Galiņu ezers,
- Lielais Subates ezers,
- Marijas ezers,
- Mazais Subates ezers,
- Kaminčas ezers,
- Šarlotes ezers.

Saskaņā ar Civillikumu zvejas tiesības valstij pieder Kaminčas ezerā. Kā publiskās upes ir noteikta Daugava un Dienvidsusēja (Susēja). Pēc MK noteikumiem Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002.) par prioritārajiem zivju ūdeņiem noteikta Daugava (karpveidīgo zivju ūdeņi).

Ilūkstes novada pašvaldība ir izdevusi saistošos noteikumus Nr. 4/2011 „Par kārtību, kādā izmantojami un apsaimniekojami Ilūkstes novada pašvaldības administratīvās teritorijas ūdeņi” (31.03.2011.).

¹⁴ Reģistrētie (uzskaitē esošie) transportlīdzekļi, www.csdd.lv

¹⁵ Valsts zemes dienesta dati, 2017.01.01., www.vzd.gov.lv

DAUGAVAS BASEINA APGABALS

Daugavas baseina apgabalam izstrādāts Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, kurā no Ilūkstes novada teritorijā esošajiem ūdensobjektiem iekļaujas – Daugava (D487), Ilūkste (D491), Dviete (489) un Galiņu ezers (E153), šo ūdensobjektu kvalitāte tiek vērtēta kā vidēja un mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti (TABULA:5).

TABULA:5. Kvalitātes mērķi un izņēmumi Daugavas upju baseinu apgabala ūdensobjektiem (2016. – 2012.g.)¹⁶

ŪDENSOBJEKTS	ŪDENSOBJEKTA EKOLOĢISKĀ KVALITĀTE	KVALITĀTES MĒRĶIS	PIEZĪMES
DAUGAVA D487	Vidēja	Laba	Ietekmē punktveida un izkliedētais piesārņojums.
ILŪKSTE (D491)	Vidēja	Laba	Riska ūdensobjekts. Būtiska ietekme no izkliedētā piesārņojuma, hidromorfoloģisko pārveidojumu (HES) dēļ un plūdu risks.
DVIETE (489)	Vidēja	Laba	Riska ūdensobjekts. Būtiska izkliedētā piesārņojuma slodze.
GALIŅU EZERS (E153)	Vidēja	Laba	Gan Lietuvas, gan Latvijas piesārņojuma slodžu ietekme.

Lai sasniegtu ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes mērķus, Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā 2016.-2021.gadam noteikti pamata un papildus pasākumi (TABULA:6).

TABULA:6. Pasākumu programma ūdensobjektu kvalitātes uzlabošanai¹⁷

ŪDENSOBJEKTS	PASĀKUMS
Daugava D487	1) Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000. 2) Nodrošināt videi drošas kūsmēsļu krātuves.
ILŪKSTE (D491)	1) Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektus (Ilūkste); 2) Veikt izvērtējumu par nepieciešamu turbīnu nostrādi caurplūduma režīmā mazajās HES. 3) Papildu monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamus slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus. 4) Videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus.
DVIETE (489)	1) Ūdensobjektā jāīsteno Nacionālā mēroga papildu pasākumi.

LIELUPES BASEINA APGABALS

Lielupes baseina apgabalam izstrādāts Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, kurā no Ilūkstes novada teritorijā esošajiem ūdensobjektiem iekļaujas - Dienvidsusēja (L169) un Kreuna (L178), šo ūdensobjektu kvalitāte tiek vērtēta kā zema un vidēja, mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti (TABULA:7).

TABULA:7. Kvalitātes mērķi un izņēmumi Lielupes upju baseinu apgabala ūdensobjektiem (2016. – 2012.g.)¹⁸

ŪDENSOBJEKTS	ŪDENSOBJEKTA EKOLOĢISKĀ KVALITĀTE	KVALITĀTES MĒRĶIS	PIEZĪMES
DIENVIDSUSĒJA (L169)	Slikta	Laba (2027.g)	Izkliedētais piesārņojums, novadīti lieli notekūdeņu apjomi, plūdu risks

¹⁶ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2015.

¹⁷ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2015

¹⁸ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2015.

KREUNA (L178)	Vidēja	Laba	Punktveida piesārņojums (Subates ciems), tiek novadīti lieli notekūdeņu apjomi
---------------	--------	------	--

Lai sasniegtu ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes mērķus, Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā 2016.-2021.gadam noteikti pamata un papildus pasākumi (TABULA:8).

TABULA:8. Pasākumu programma ūdensobjektu kvalitātes uzlabošanai ¹⁹

ŪDENSOBJEKTS	PASĀKUMS
DIENVIDSUSĒJA (L169)	1) Videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus (sedimentācijas baseini, divpakāpju meliorācijas grāvji u.c. MK noteikumu Nr. 600 12. pielikumā minēti pasākumi) (Aknīste).
KREUNA (L178)	1) Pārskatīt ūdensobjekta sateces baseina robežas un pārbaudīt atbilstību ekoloģiskajam tipam; 2) Virszemes noteces mākslīgo mitrāju veidošana.

Laika posmā no 2010. līdz 2015. gadam tika veikta Dvietes upes dabiskā posma atjaunošana, lai uzlabotu palienes hidroloģisko režīmu, mazinātu pļavu aizaugšanu. Dvietes upes posma atgriešana upes dabiskajā gultnē notika aptuveni 1,8 km garā posmā.²⁰

2015. gadā Ilūkstes novadā tika īstenots Latvijas - Krievijas - Igaunijas pārrobežu sadarbības programmas projekts „Ūdens vides aizsardzība un zaļā dzīvesveida aktivitāšu veicināšana Latvijas un Krievijas pierobežas reģionos” (AQUA LIFE), kura ietvaros tika veikta Bebreņu muižas dīķa tīrīšana.

Lai uzlabotu novadā esošo ūdensobjektu kvalitāti, būtu vēlams veikt regulāru ūdensobjektu apsekošanu, ekoloģiskā stāvokļa novērtēšanu, piesārņojuma avotu identifikāciju un nepieciešamo pasākumu plānu izstrādi un izpildi.

PELDAVIETU KVALITĀTE

Ilūkstes novadā nav noteiktas oficiālas peldvietas, līdz ar to netiek veikts regulārs monitorings par peldvietu ūdens kvalitāti.

Peldvietu ūdens kvalitāte tiek novērtēta gan laboratoriski (pēc mikrobioloģiskajiem parametriem), gan vizuāli. Ņemot vērā lielo skaitu ezeru un upju, kas tiek izmantoti arī rekreācijas nolūkos, būtu vēlams publiskajās ūdenstilpnēs veikt pašvaldības finansētu peldvietu monitoringu - ūdens kvalitātes novērtējumu vismaz vienu reizi mēnesī peldēšanas sezonas laikā (no 15. maija līdz 15. septembrim).

Pašvaldībai populārākajās peldēšanās vietās, būtu vēlams, savu iespēju robežās, veikt labiekārtošanas darbus, ezeru un upju piekrastes tīrīšanu un ainaviskā stāvokļa uzlabošanu. Sekmēt izklaidēta un punktveida piesārņojuma samazināšanu.

3.3.2. ŪDENSSAIMNIECĪBU RAKSTUROJUMS UN IETEKME UZ VIDĪ

ŪDENSAPGĀDE

Ilūkstes novadā pazemes ūdeņu dabiskā aizsargātība pēc aktualizētajiem Daugavas un Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāniem 2016.-2021.gadam lielākoties ir ar vidēju piesārņojuma risku. Atsevišķās vietās novadā atrodas teritorijas ar zemu piesārņojuma risku. Ilūkstes novada teritorijas lielākā daļa atrodas virs pazemes ūdensobjekta D10 un dienvidaustrumu daļa virs pazemes ūdensobjekta D4 ar labu pazemes ūdeņu kvantitatīvo stāvokli un ķīmisko kvalitāti²¹.

¹⁹ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2015

²⁰ Projektu „Griezes biotopu atjaunošana Natura 2000 teritorijā Dvietes palīene” (2010. – 2015.) finansēja EK LIFE+ programma un Latvijas vides aizsardzības fonds un īstenoja Latvijas Dabas fonds sadarbībā ar Ilūkstes novada domi, ARK fondu no Nīderlandes, nodibinājumu „Elm Media” un Vides Risinājumu institūtu.

²¹ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2015.

Pēc derīgo izrakteņu reģistra datiem, Ilūkstes novadā atrodas viena pazemes ūdeņu atradne - Ilūkstes pilsētā, no kuras dzeramais ūdens tiek izmantots Ilūkstes pilsētas ūdensapgādei²².

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi Ilūkstes novadā pieejami:

- Ilūkstes un Subates pilsētās;
- Doļņajas un Pilskalnes ciemos Pilskalnes pagastā;
- Bebreņu un Ilzes ciemos Bebreņu pagastā;
- Dvietes ciemā Dvietes pagastā;
- Baltmuižas un Dubultu apdzīvotajās vietās Prodes pagastā;
- Šēderes, Pašulienes un Raudas ciemos Šēderes pagastā;
- Eglaines un Baltmuižas ciemos Eglaines pagastā.

Ūdensapgādes pakalpojumus Ilūkstes novadā nodrošina uzņēmums SIA "Ornaments". No 2006. līdz 2007. gadam novada teritorijās tika veikti vairāki ūdensapgādes modernizācijas projekti – Ilūkstē, Šēderē, Pašulienē, Raudā, Pilskalnē, Doļņajā, Dubezerā, Bebreņē, Ilzē, Eglainē, Baltmuižā. 2012. gadā tika realizēts projekts „Ūdenssaimniecības attīstība Ilūkstē I un II kārtā”.

Ūdensapgādes urbūmiem, kas tiek izmantoti ūdens ieguvē, ir veikts aizsargjoslu aprēķins, kā arī veikta aizsargjoslas saskaņošana atbilstoši MK 20.01.2004. noteikumu Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" prasībām.

Ūdens kvalitātes kontrole tiek veikta akreditētā laboratorijā, saskaņā ar LR MK 17.11.2017. noteikumiem Nr.671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma prasības un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" prasībām.

Ilūkstes pilsētā ūdensapgādes pakalpojumi pieejami 57 daudzdzīvokļu mājām, 240 individuālajām mājām un 44 pilsētas uzņēmumiem un iestādēm. Dzeramā ūdens iegūšanai tiek izmantoti četri urbūmi un ūdens sagatavošanai tiek izmantota ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu kopējais garums ir 13,3 km (no tiem 0,9 km rekonstruēti un 3,025 km no jauna izbūvēti), no kuriem lielākās daļas tīklu stāvoklis tiek vērtēts kā slikts.

Subates pilsētā ar centralizētajiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 4 daudzdzīvokļu mājas un 22 individuālās mājas un sabiedriskās iestādes. Centralizēto ūdensapgādi nodrošina divas ūdensapgādes akas un ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums ir 3,2 km un to stāvoklis tiek vērtēts kā slikts.

Bebreņu ciema (Bebreņu pagastā) ūdensapgādes sistēmai ir pieslēgta ciemata daļa ar pamatpatērētājiem (individuālās dzīvojamās mājas ar saimniecības ēkām, daudzdzīvokļu mājas) un sabiedriskie un saimnieciskie objekti. Centralizēto ūdensapgādi nodrošina divas artēziskās akas un ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums 4,285 km (no tiem 0,756 km no jauna izbūvēti 2006.gadā), kuru stāvoklis tiek vērtēts kā slikts.

Eglaines ciemā (Eglaines pagastā) ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 9 daudzdzīvokļu mājas, 12 individuālās mājas, saimniecības ēkas (kūtiņas), SIA „Plastika”, SIA „Egle”, un sabiedriskās iestādes. Centralizēto ūdensapgādi nodrošina divas artēziskās akas (no tām 1 rekonstruēta un 1 no jauna izbūvēta) un ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums ir 3,7 km, lai gan no tiem 0,448 km rekonstruēti, tomēr pārējais tīklu stāvoklis ir slikts.

Baltmuižas ciemā (Eglaines pagastā) centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta 1 daudzdzīvokļu mājai un 2 individuālām mājām. Ūdensapgāde tiek nodrošināta no viena artēziska urbūma un dzeramā ūdens sagatavošanai tiek izmantota ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums 0,3 km, kuru stāvoklis ir slikts.

Šēderes ciemā (Šēderes pagastā) ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 6 daudzdzīvokļu mājas, 15 individuālās mājas, saimniecības ēkas (kūtiņas), katlu māja, veikals, sabiedriskās iestādes. Vairāk nekā 90% no ciema iedzīvotājiem ir nodrošināti ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem. Centralizēto ūdensapgādi nodrošina divi ūdens

²² Derīgo izrakteņu atradņu reģistrs, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, www.meteo.lv

apgādes urbumi un ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums 2,6 km, no tiem 2,4 km rekonstruēti, nerekonstruēto tīklu stāvoklis ir slikts.

Raudas ciemā (Šēderes pagastā) centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta no divām artēziskām akām. Ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošināta 1 daudzdzīvokļu mājas, 1 individuālā māja, Raudas speciālā internātpamatskola, skolas katlumāja, veikals. Visi ciema iedzīvotāji ir nodrošināti ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem. Dzeramā ūdens sagatavošanai tiek izmantota ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums 0,3 km, no tiem 0,122 km rekonstruēti un 0,084 km izbūvēti 2006.gadā no jauna.

Pašulienes ciemā (Šēderes pagastā) ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 6 daudzdzīvokļu mājas, divi veikali un katlu māja (98% ciema iedzīvotāju ir nodrošināti ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem). Dzeramā ūdens sagatavošanai tiek izmantota ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums 1,4 km un to stāvoklis slikts.

Dvietes ciema (Dvietes pagastā) ūdensapgādei pieslēgtas daudzdzīvokļu un individuālās mājas, sabiedriskās ēkas. Centrālajai ūdensapgādei tiek izmantoti divi artēziskie urbumi (1 ir atjaunots un 1 izbūvēts no jauna) un dzeramā ūdens sagatavošanai tiek izmantota ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu kopgarums 7,5 km, no tiem 1,205 km rekonstruēti, bet pārējo tīklu stāvoklis tiek vērtēts kā slikts.

Doļņajas ciemā (Pilskalnes pagastā) centrālajai ūdensapgādei pieslēgtas 3 daudzdzīvokļu mājas, 4 individuālās mājas, individuālas kūtis un SIA "Zemgale LTD". Centralizēto ūdensapgādi nodrošina viens artēziskais urbums un dzeramā ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu kopgarums 0,6 km, no tiem 0,159 km rekonstruēti un 0,151 km izbūvēti no jauna.

Pilskalnes ciemā (Pilskalnes pagastā) centrālajai ūdensapgādei pieslēgtas 4 daudzdzīvokļu un 11 individuālās mājas, saimniecības ēkas (kūtiņas), atpūtas bāze "Dubezers", SIA "Help" un pagasta pārvaldes ēka. Centrālajai ūdensapgādei tiek izmantoti divi artēziskie urbumi un dzeramā ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu garums 3,1 km un to stāvoklis tiek vērtēts kā slikts.

Izles ciemā (Bebrenes pagastā) centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta 3 daudzdzīvokļu mājām. Ūdensapgāde tiek nodrošināta no viena artēziska urbuma, un dzeramā ūdens sagatavošanai tiek izmantota ūdens sagatavošanas stacija. Ūdensvada tīklu kopgarums 0,6 km.

Baltmuižas apdzīvotajā vietā (Prodes pagastā) centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta 1 daudzdzīvokļu mājai un 2 individuālām mājām. Ūdensapgāde tiek nodrošināta no viena artēziska urbuma, kas nav aprīkots ar atdzelžošanas iekārtu. Ūdensvada tīklu garums 0,5 km.

Dubultu apdzīvotajā vietā (Prodes pagastā) centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta 1 daudzdzīvokļu mājai un 4 individuālām mājām. Ūdensapgāde tiek nodrošināta no viena artēziska urbuma, kas nav aprīkots ar atdzelžošanas iekārtu. Ūdensvada tīklu garums 0,7 km.²³

Lai gan pilsētās un lielākajā daļā ciemu ūdensapgādes sistēmām ir uzstādītas dzeramā ūdens sagatavošanas stacijas un veikta atsevišķu tīklu atjaunošana vai izbūve no jauna, savu laiku nokalpojusi ūdensapgādes infrastruktūra nenodrošina kvalitatīvu dzeramā ūdens nokļūšanu līdz patērētājiem. Centralizētajai ūdensapgādei tiek izmantoti pazemes ūdeņi no Gaujas, Arukjulas – Gaujas un Burtnieku pazemes ūdens horizontiem. Saldūdeņu kvalitāte atbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām, tikai dzelzs saturs Subatē un Prodes pagastā pārsniedz pieļaujamās normas.²⁴ Lai aizsargātu ūdensapgādes sistēmu urbumus, ir noteiktas aizsargjoslas (stingrā režīma aizsargjosla tiek iežogota un labiekārtota).

²³ Ciemu ūdensapgādes raksturojums sniegts no B kategoriju piesārņojošo darbību atļaujām, ko izsniegusi Daugavpils reģionālā vides pārvalde.

²⁴ Vides pārskats, Ilūkstes novada IAS, 2013. – 2030. gadam.

Kopumā ņemtais ūdens daudzums Ilūkstes novadā no 2012. gada līdz 2015. gadam samazinājās, bet 2016. gadā sācis atkal pieaugt (TABULA:9).

TABULA:9. Ūdens ņemšana Ilūkstes novadā (tūkst.m³)²⁵

	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi
2016.g.	267,301	159,829	25	159,829	0	159,829	107,472
2015.g.	213,497	148,112	24	148,112	0	148,112	65,385
2014.g.	304,555	168,989	24	168,989	0	168,989	135,566
2013.g.	332,358	177,605	24	177,605	0	177,605	154,753
2012.g.	341,886	172,65	24	172,65	0	172,65	169,236

2016. gadā ražošanai novadā tika izmantoti 103,4 tūkst. m³, bet komunālajām sadzīves vajadzībām 14,99 tūkst. m³, ūdens zudumi bija 41,44 tūkst. m³.

Teritorijās, kur nav pieejama centralizētā ūdensapgāde, tiek izmantota individuālā ūdensapgāde (urbumi un akas), kuru statuss lielākoties nav zināms.

NOTEKŪDEŅU SAVĀKŠANA UN ATTĪRĪŠANA

Visa valsts teritorija ir noteikta kā īpaši jutīga teritorija, t. sk. arī Ilūkstes novads, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības komunālo notekūdeņu attīrīšanai.²⁶

No 2012. līdz 2015. gadam novadīto notekūdeņu apjoms katru gadu samazinājās, bet 2016. un 2017. gadā atkal sāka pieaugt, kas varētu būt skaidrojams ar uzņēmējdarbības uzlabošanu un iedzīvotāju, kuriem pieejami centralizētās kanalizācijas pakalpojumi, pieslēgšanu pie kopīgajām centralizētās notekūdeņu savākšanas sistēmām (TABULA:10). Novadā pēdējos gados samazinājies bez attīrīšanas novadīto notekūdeņu daudzums.

TABULA:10. Ūdens novadīšana tūkst. m³ Ilūkstes novadā²⁷

	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk. ar att. norm. tīri	T.sk. ar att. norm. netīri	T.sk. bez att. norm. tīri
2017.g.	12	378,974	378,974	0	0
2016.g.	12	253,315	253,315	0	0
2015.g.	13	192,89	187,75	0	5,14
2014.g.	12	227,456	220,922	0	6,534
2013.g.	12	253,938	246,033	0	7,905
2012.g.	12	287,886	281,06	0	6,826

Centralizētās kanalizācijas sistēmas Ilūkstes novadā ir izbūvētas:

- Ilūkstes un Subates pilsētās
- Bebrenē,
- Ilzē,
- Dvietē,
- Eglainē,
- Baltmuižā,
- Pašulienē,
- Šēderē,
- Raudā,
- Pilskalnē,
- Doļņajā.

Ilūkstes pilsētā pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 53 daudzdzīvokļu mājas un 165 individuālās mājas, aptuveni 40 pilsētas uzņēmumi un iestādes. Notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai tiek izmantotas 5 sūkņu stacijas un bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Ilūkstes upē. Kopējais kanalizācijas tīklu garums ir 11,3 km

²⁵ Valsts statistikas pārskats "Nr.2 – Ūdens", VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

²⁶ Ministru kabineta noteikumi Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī", Rīgā 2002.gada 22.janvārī.

²⁷ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

(no tiem 0,204 km rekonstruēti un no jauna izbūvēti 4,231 km). Tīklu stāvoklis ir slikts, nehermētiski noslēgto cauruļu savienojumu dēļ veidojas liels infiltrāta apjoms.

Individuālās mājas, kuras nav pieslēgtas pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem, ir aprīkotas ar septiņiem. Notekūdeņi no septiņiem tiek izvesti uz attīrīšanas iekārtām. Izvesto notekūdeņu daudzums sastāda ap ~1000 m³/gadā.

Ilūkstes pilsētā novadīto notekūdeņu apjoms 2016. un 2017. gadā pieaudzis, to var ietekmēt gan ekonomiskās aktivitātes pilsētā, gan ūdenssaimniecības projekti, kuru ietekmē samazinās notekūdeņu infiltrācija zemē, sliktās tīklu kvalitātes dēļ. Bet piesārņojošo vielu apjoms, kas tiek novadīts vidē, pēc attīrīšanas, pēc pieejamajiem datiem, pēdējos gados samazinājies un ir robežās līdz 14 t gadā (TABULA:11). Salīdzinot piesārņojošo vielu apjomu, kas ticis novadīts vidē, pēdējos gados samazinājies suspendēto vielu un kopējā slāpekļa apjoms.

TABULA:11. Ūdens novadīšana un paliekošais piesārņojums Ilūkstes pilsētā ²⁸

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	1	2	1	1
Kopā novadītie notekūdeņi tūkst./m ³	106.48	103.35	124.72	179.33
T.sk. ar att. norm. tīri tūkst./m ³	106.48	103.35	124.72	179.33
Piesārņojuma dati (t)	18.51	13.62	13.39	13.98
Suspendētās vielas (t)	1.84	1.26	1.10	0.51
BSP5 (t)	0.70	0.62	0.66	0.79
ĶSP (t)	6.19	5.49	4.71	6.04
P. kop. (t)	0.44	0.24	0.42	0.45
N. kop. (t)	5.02	3.33	3.43	3.38
N-NH4 (t)	0.07	0.49	0.59	0.44
N-NO2 (t)	0.00	0.04	0.05	0.31
N-NO3 (t)	4.25	2.15	2.43	2.06

Ilūkstes pilsētas NAI attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Ilūkstes upē, kura ir ūdensobjekts ar vidēju kvalitāti un riska ūdensobjekts, lai sasniegtu labu kvalitāti. Kā viens no kvalitātes uzlabošanās riska faktoriem tiek atzīmēta būtiska ietekme no izkliedētā piesārņojuma, līdz ar to pilsētā ir svarīgi uzlabot gan centralizētās notekūdeņu savākšanas sistēmas efektivitāti un pieejamību, gan individuālo notekūdeņu sistēmu apsaimniekošanu.

Subates pilsētā centralizēti notekūdeņi tiek savākti no 4 daudzdzīvokļu mājām un 11 individuālajām mājām, katlu mājas, veikaliem, kā arī sabiedriskajām iestādēm. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas procesā tiek izmantota sūkņu stacija un notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Čulgenes upītē, kura ietek Subates ezerā. Kanalizācijas tīklu garums 1,798 km. Tīklu stāvoklis tiek vērtēts kā slikts.

Individuālās mājas (~50 gab.), kuras nav pieslēgtas pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem, ir aprīkotas ar septiņiem. Notekūdeņi no septiņiem tiek izvesti uz attīrīšanas iekārtām. Izvesto notekūdeņu daudzums sastāda ap ~900 m³/gadā.

Novadīto notekūdeņu apjoms pēdējos gados būtiski pieaudzis tikai 2017. gadā, bet piesārņojuma apjoms, kas tiek novadīts vidē, lai gan ir svārstīgs nav pārsniedzis 1,3 tonnas gadā (TABULA:12).

TABULA:12. Ūdens novadīšana un paliekošais piesārņojums Subates pilsētā ²⁹

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	1	1	1	1
Kopā novadītie notekūdeņi tūkst./m ³	8.04	6.76	8.53	18.76
T.sk. ar att. norm. tīri tūkst./m ³	8.04	6.76	8.53	18.76
Piesārņojuma dati (t)	1.17	1.01	0.96	1.26
Suspendētās vielas (t)	0.22	0.12	0.15	0.14
BSP5 (t)	0.06	0.06	0.07	0.08
ĶSP (t)	0.48	0.41	0.40	0.57
Pkop (t)	0.03	0.03	0.02	0.03
Nkop (t)	0.21	0.23	0.17	0.23

²⁸ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

²⁹ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
N-NH4 (t)	0.05	0.05	0.03	0.01
N-NO2 (t)	0.01	0.00	0.00	0.00
N-NO3 (t)	0.12	0.11	0.12	0.20

PILSKALNES PAGASTS

Pilskalnes ciemā pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 4 daudzdzīvokļu un 1 individuālā māja, SIA "Help" (kautuve). Notekūdeņu attīrīšanai tiek izmantotas llūkstes pilsētas attīrīšanas iekārtas. Notekūdeņu padevei uz attīrīšanas iekārtām izbūvētas divas kanalizācijas sūkņu stacijas (no tām viena sūkņu stacija rekonstruēta un viena izbūvēta no jauna). Kanalizācijas tīklu garums 1,6 km, to stāvoklis ir slikts.

Pagasta pārvaldes ēka un atpūtas bāze "Dubezers" ir aprīkotas ar septiņiem. Individuālās mājas ir aprīkotas ar izsmeļamām bedrēm. Notekūdeņi no septiņiem un izsmeļamām bedrēm tiek izvesti uz llūkstes pilsētas attīrīšanas iekārtām.

Doļņaja ciemā pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas daudzdzīvokļu un individuālās mājas, SIA "Zemgale LTD". Notekūdeņu attīrīšanai tiek izmantotas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas (izbūvētas 2006.gadā). Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī un pēc ~ 1 km llūkstes upē. Paštesces kanalizācijas tīklu garums 0,5 km.

Pilskalnes pagastā attīrītu notekūdeņu novadīšana vidē notiek tikai Doļņajas ciemā. Kopā novadīto notekūdeņu apjoms pēdējos gados ir svārstīgs (TABULA:13), kā arī ir svārstījies vidē novadīto piesārņojošo vielu apjoms.

TABULA:13. Ūdens novadīšana un paliekošais piesārņojums Pilskalnes pagastā³⁰

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	1	1	1	1
Kopā novadītie notekūdeņi tūkst./m ³	1.23	2.66	2.29	1.81
T.sk ar att. norm. tīri tūkst./m ³	0.00	2.66	2.29	1.81
T.sk bez att. norm. tīri tūkst./m ³	1.23	0.00	0.00	0.00
Piesārņojuma dati (t)	0.09	0.34	0.24	0.12
Suspendētās vielas (t)	0.01	0.05	0.04	0.03
BSP5 (t)	0.01	0.06	0.02	0.01
ĶSP (t)	0.05	0.15	0.10	0.05
Pkop (t)	0.00	0.01	0.01	0.00
Nkop (t)	0.01	0.05	0.05	0.02
N-NO3 (t)	0.01	0.03	0.03	0.01

BEBRENES PAGASTS

Bebrenes ciemā pie centralizētajiem kanalizācijas tīkliem ir pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, individuālās dzīvojamās mājas, sabiedriskie un saimnieciskie objekti. Notekūdeņu attīrīšanai tiek izmantotas divas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Paštesces kanalizācijas tīklu garums 1,236 km (no tiem 0,260 km no jauna izbūvēti). Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Rupsītes upē un Akmeņupē.

Individuālās mājas, kuras nav pieslēgtas pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem, ir aprīkotas ar izsmeļamām bedrēm (15 gab.). Notekūdeņus no individuālajām mājām, kuras nav pieslēgtas pie centralizētajiem kanalizācijas tīkliem tiek izvesti uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Izvesto notekūdeņu daudzums sastāda ap 250 m³/gadā.

Ilzes ciemā pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 3 daudzdzīvokļu mājas. Kanalizācijas sistēma izbūvēta 2006.gadā. Notekūdeņu attīrīšanai izmanto trīs bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Paštesces kanalizācijas tīklu garums 0,1 km.

Novadīto notekūdeņu apjoms pēdējos gados ir bijis svārstīgs, bet piesārņojuma apjoms, kas tiek novadīts vidē, lai gan ir svārstīgs nav pārsniedzis 2,3 tonnas gadā (TABULA:14).

³⁰ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

TABULA:14. Ūdens novadīšana un paliekošais piesārņojums Bebrenes pagastā ³¹

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	2	2	2	2.00
Kopā novadītie notekūdeņi tūkst./m ³	14.38	13.12	16.24	12.30
T.sk. ar att. norm. tīri tūkst./m ³	14.38	13.12	16.24	12.30
Piesārņojuma dati (t)	1.73	1.89	2.28	1.54
Suspendētās vielas (t)	0.12	0.27	0.46	0.27
BSP5 (t)	0.13	0.14	0.22	0.12
KSP (t)	0.71	0.8	1.05	0.68
Pkop (t)	0.04	0.05	0.04	0.03
Nkop (t)	0.42	0.35	0.27	0.24
N-NH4 (t)	0.3	0.26	0.21	0.16
N-NO3 (t)	0.01	0.01	0.02	0.04

EGLAINES PAGASTS

Eglaines ciemā pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 9 daudzdzīvokļu mājas, 1 individuālā māja, kā arī sabiedriskās iestādes. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas procesā tiek izmantotas sūkņu stacija (izbūvēta 2006.gadā) un notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas (rekonstruētas 2006.gadā). Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Eglaines upē. Kanalizācijas tīklu garums 2,222 km.

Baltmuižas ciemā pie kanalizācijas tīkliem pieslēgta 1 daudzdzīvokļu māja. Notekūdeņu attīrīšanai izmanto bioloģiskās attīrīšanas iekārtas (izbūvētas 2006.gadā). Paštesces kanalizācijas tīklu garums 0,4 km.

NAI novadīto notekūdeņu apjoms pēdējos gados Eglaines pagasta ir bijis svārstīgs, ar tendenci 2016. un 2017. gadā apjomam pieaugt, bet piesārņojošo vielu apjoms, kas pēc notekūdeņu attīrīšanas tiek novadīts vidē ir samazinājies (TABULA:15).

TABULA:15. Ūdens novadīšana un paliekošais piesārņojums Eglaines pagastā ³²

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	2	2	2	2
Kopā novadītie notekūdeņi tūkst./m ³	17.14	14.98	17.97	21.41
T.sk. ar att. norm. tīri tūkst./m ³	17.14	14.98	17.97	21.41
Piesārņojuma dati (t)	1.37	1.36	1.10	0.93
Suspendētās vielas (t)	0.21	0.25	0.07	0.09
BSP5 (t)	0.12	0.08	0.07	0.08
KSP (t)	0.73	0.66	0.47	0.43
Pkop (t)	0.03	0.02	0.01	0.02
Nkop (t)	0.18	0.22	0.28	0.19
N-NH4 (t)	0.04	0.06	0.11	0.04
N-NO3 (t)	0.08	0.08	0.09	0.08

ŠĒDERES PAGASTS

Šēderes ciemā pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 6 daudzdzīvokļu mājas, 2 individuālās mājas, SIA „Ori” veikals, sabiedriskās iestādes. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas procesā tiek izmantotas sūkņu stacija un notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas ar mehānisko aerāciju. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Ilūkstes upē. Kanalizācijas tīklu garums 1,5 km, to stāvoklis ir slikts.

Pašulienes ciemā pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 6 daudzdzīvokļu mājas, divi veikali, katlu māja. Ar kanalizācijas sistēmas pakalpojumiem ir nodrošināti ~98% ciema iedzīvotāju. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas procesā tiek izmantotas sūkņu stacija un notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Ilūkstes upē. Kanalizācijas tīklu garums 2,617 km, to stāvoklis ir slikts.

³¹ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

³² Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

Raudas ciemā pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 2 daudzdzīvokļu mājas, 1 individuālā māja, Raudas speciālā internātpamatskola, skolas katlumāja. Ar kanalizācijas sistēmas pakalpojumiem ir nodrošināti 99% iedzīvotāju. Notekūdeņu attīrīšanai izmanto bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Sadsīves notekūdeņi pēc attīrīšanas tiek novadīti meliorācijas grāvī. Pašteses kanalizācijas tīklu garums 0,4 km (no tiem 0,219 km rekonstruēti 2006.gadā).

NAI novadīto notekūdeņu apjoms pēdējos gados Šēderes pagastā ir bijis svārstīgs, būtiski pieaugot 2017. gadā. bet piesārņojošo vielu apjoms, kas pēc notekūdeņu attīrīšanas tiek novadīts vidē, salīdzinot ar 2014. gadu, samazinās (TABULA:16).

TABULA:16. Ūdens novadīšana un paliekošais piesārņojums Šēderes pagastā ³³

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	4	4	4	4
Kopā novadītie notekūdeņi tūkst./m ³	67.94	47.14	65.52	108.27
T.sk. ar att. norm. tīri tūkst./m ³	62.64	42.00	65.52	108.27
T.sk. bez att. norm. tīri tūkst./m ³	5.30	5.14	0.00	0.00
Piesārņojuma dati (t)	9.20	5.23	5.79	7.59
Suspendētās vielas (t)	1.26	0.95	0.53	0.86
BSP5 (t)	1.00	0.41	0.32	0.50
KSP (t)	5.93	3.20	4.07	4.51
Pkop (t)	0.07	0.05	0.05	0.14
Nkop (t)	0.61	0.41	0.50	1.13
N-NH4 (t)	0.32	0.20	0.31	0.40
N-NO2 (t)	0.00	0.00	0.00	0.01
N-NO3 (t)	0.01	0.01	0.01	0.03

DVIETES PAGASTS

Dvietes ciemā centralizētajai kanalizācijai pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, daļa individuālo dzīvojamo māju, administrācijas ēka, pansionāts u.c. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas procesā tiek izmantotas divas sūkņu stacijas un notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas (izbūvētas 2006.gadā). Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Dvietes upē. Kanalizācijas tīklu garums 2,496 km, no kuriem 1,980 km ir pašteses vadi un 0,516 km spiedvadi (no tiem 0,125 km rekonstruēti). Tīklu stāvoklis ir slikts.

Novadīto notekūdeņu apjoms pēdējos gados Dvietes pagastā ir bijis svārstīgs, būtiski tam pieaugot 2016. un 2017. gadā. Pieaugot novadīto notekūdeņu daudzumam, pieaudzis arī piesārņojošo vielu apjoms, kas pēc notekūdeņu attīrīšanas tiek novadīts vidē (TABULA:17).

TABULA:17. Ūdens novadīšana un paliekošais piesārņojums Dvietes pagastā ³⁴

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	1	1	1	1
Kopā novadītie notekūdeņi	12.25	4.89	18.04	37.10
T.sk. ar att. norm. tīri	12.25	4.89	18.04	37.10
Piesārņ. dati	1.02	0.55	2.53	3.58
Suspendētās vielas	0.05	0.07	0.66	0.96
BSP5	0.03	0.04	0.15	0.25
KSP	0.49	0.24	1.22	1.66
Pkop	0.00	0.00	0.02	0.05
Nkop	0.24	0.11	0.28	0.40
N-NH4	0.00	0.03	0.14	0.22
N-NO3	0.21	0.06	0.06	0.03

Novadīto notekūdeņu apjoms uz novada NAI var būt svārstīgs gadu griezumā, palielinoties vai samazinoties teritorijas ekonomiskajai aktivitātei, iedzīvotāju skaitam, uzlabojoties notekūdeņu apsaimniekošanas darbības, savākšanas un attīrīšanas sistēmu un iekārtu efektivitātei.

Vidē novadītajām piesārņojošajām vielām, pēc pieejamās informācijas tikai Dvietē 2016., un 2017.g. tika pārsniegta atļautā robežvērtība suspendētajām daļiņām. NAI apsaimniekotājam

³³ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

³⁴ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

SIA "Ornaments" būtu jāindificē robežvērtību pieauguma iemesls, lai nepieļautu tā atkārtosanos turpmākajā Dvietes NAI ekspluatācijā.

Piesārņojošo vielu koncentrācijas, kas nonāk vidē no novada centralizētajām NAI, nepārsniedz piesārņojošo darbību B kategoriju noteiktās koncentrācijas, kuras nedrīkst pārsniegt. Bet ir jāturpina uzlabot centralizētās notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas, lai vidē tiktu novadīts pēc iespējas mazāks piesārņojums.

Centralizētās kanalizācijas sistēmas uzlabošanai Ilūkstes pilsētā un vairākos novada ciemos - Raudā, Pilskalnē, Doļņajā, Ilzē, Dvietē un Bebrenē ir realizēti ūdenssaimniecības projekti. Bet nākotnē vēl nepieciešama Ilūkstes, Subates, Dvietes, Šēderes un Pašulienes notekūdeņu attīrīšanas ietaišu rekonstrukcija un centralizētās kanalizācijas sistēmas infrastruktūras objektu atjaunošana. Novecojušie tīkli un nehermētiski noslēgto cauruļu savienojumu dēļ teritorijā veidojas liels infiltrāta apjoms.

Teritorijās, kurās nav nodrošināta centralizētā notekūdeņu savākšana, tie tiek iesūcināti gruntī vai izmantoti individuāli notekūdeņu savākšanas un novadīšanas risinājumi. Individuālās notekūdeņu savākšanas sistēmas ne vienmēr ir kvalitatīvas, kas rada piesārņojuma nonākšanu vidē.

Svarīgi ir nodrošināt iedzīvotājiem pakalpojumu veikt notekūdeņu no individuālo dzīvojamo māju notekūdeņu krājrezervuāru tvertnēm izvešanu uz tuvākām bioloģiskām NAI atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībai Ilūkstes novadā, līdzīgi kā visā Latvijas teritorijā, draudus rada uzturēšanai patstāvīgi nepieciešamie lielie ilgtermiņa ieguldījumi un esošās infrastruktūras, tehniskā stāvokļa novecošanās. Kā arī izbūvējot jaunus centralizētās ūdenssaimniecības tīklus teritorijās, kur līdz šim nav bijis pieejams šis pakalpojums, ne vienmēr iedzīvotāji aktīvi pieslēdzas kopējai sistēmai.

3.4. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Ilūkstes novadā veic SIA "EKO LATGALE", 2016. gadā uzņēmums pašvaldībā savāca 645,15 t nešķiroto atkritumu.³⁵ Ilūkstes novads ir SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācijas" kapitālsabiedrības kapitāla daļu līdzīpašnieks.

Sašķīrotos atkritumus (stiklu, papīru, kartonu un plastmasu) novada iedzīvotājiem ir iespēja nodot atkritumu šķirošanas punktos:

- Ilūkstes pilsētā - 7 konteineri: Kastaņu ielas dzīvojamā masīvā, Kastaņu ielā pie Tiltiņu skvēra, Jēkabpils ielā pie veikala, Grāvju ielā, Brīvības/Smilšu ielā, Upes ielā, Pilskalnes ielā pie veikala "Skapis";
- Dvietes pagastā - 5 konteineri: 3 konteineri stiklam un 2 konteineri iepakojumam Dvietes ciema centrā pie pagasta pārvaldes;
- Pilskalnes pagastā - 6 konteineri: 5 konteineri stiklam Pilskalnes ciemā Parka ielā 3 (2 gab.), Parka ielā 9, Parka ielā 11, Senleju ielā 14 un 16 (1 gab.), Doļņajas ciemā Centrālajā ielā 10, 12 un 14 (1 gab.) un 1 konteiners papīram, kartonam un plastmasai Pilskalnes ciemā Parka ielā 3;
- Eglaines pagastā - 3 konteineri: 1 konteiners stiklam Eglaines ciemā pie pagasta pārvaldes, 1 konteiners stiklam un 1 konteiners plastmasai Eglaines ciemā pie daudzdzīvokļu mājām;
- Šēderes pagastā - 2 konteineri: 1 konteiners stiklam un 1 konteiners plastmasai Šēderes ciemā pie daudzdzīvokļu mājām (Skolas ielā 3);
- Subates pilsētā un Prodes pagastā - 3 konteineri: Subates pilsētas centrā, pie "Pentagona", Baltmuižas apdzīvotās vietas centrā;

³⁵ Valsts statistikas pārskats 'Nr.3-Atkritumi', VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

- Bebrenes pagastā - 18 konteineri: 7 konteineri stiklam Bebrenes ciemā pie daudzdzīvokļu mājām, z.v. "Cīrulīši", "Zemdegas", "Gundegas", pie Bebrenes tehnikuma dienesta viesnīcas, pie Bebrenes muižas (vidusskolas), pie Bebrenes pagasta pārvaldes stāvlaukumā, Ilzes ciemā z.v. "Laimdotas", 11 konteineri iepakojumam Bebrenes ciemā pie daudzdzīvokļu mājām, z.v. "Torņi", "Ziemeļi", "Spartaki", "Cīrulīši", "Zemdegas", "Gundegas", pie Bebrenes tehnikuma dienesta viesnīcas, pie Bebrenes muižas (vidusskolas), pie Bebrenes pagasta pārvaldes stāvlaukumā, Ilzes ciemā z.v. "Laimdotas", "Kalni", "Ilzes".

Ilūkstē Strēlnieku ielā 49A (apsaimniekotājs un īpašnieks "Nordic Recycling") izveidots šķirotu atkritumu savākšanas laukums, kurā tiek pieņemts papīrs un kartons, plastmasa, stikls, metāla iepakojumi, elektriskās un elektroniskās preces, apgaismes iekārtas un luminiscentās spuldzes, baterijas un akumulatori, nolietotās riepas. Te atrodas arī nodošanas vieta otrreizējās izmantošanas precēm (sadzīves tehnikai un elektriskām un elektroniskām precēm).

Papildus būtu nepieciešams uzstādīt Eglaines pagastā - 2 konteinerus (Eglaines ciemā 1 konteineru stiklam un 1 konteineru plastmasai pie veikala uz Liepu ielas), Šēderes pagastā - 4 konteinerus (Pašulienes ciemā 1 konteineru stiklam un 1 konteineru plastmasai, Raudas ciemā 1 konteineru stiklam un 1 konteineru plastmasai).

Ar Valsts statistikas pārskatu "Nr.3-Atkritumi" 2016. gadā Ilūkstes novadā atskaitījās septiņas organizācijas un radītais bīstamo atkritumu daudzums no organizācijām, kuras atskaitījušās par 2016. gadu bija 102,54 t. Kopš 2013. gada radīto bīstamo atkritumu apjoms novadā ievērojami samazinājies, bet tam ir tendence pieaugt. Sadzīves atkritumu apjoms no organizācijām 2016. gadā bija 208,4 t. Radīto sadzīves atkritumu apjoms pēdējos gados ir bijis svārstīgs (TABULA:18).

TABULA:18. Radītais un atkritumu apjoms Ilūkstes novadā no organizācijām, kuras atskaitās Valsts statistikas pārskatā "Nr.3-Atkritumi"³⁶

Gads	Radītais atkritumu apjoms	
	Bīstamie atkritumi (t)	Sadzīves atkritumi (t)
2016.g.	102,542	208,396
2015.g.	64,509	765,78
2014.g.	57,764	710,24
2013.g.	42,99	86,924
2012.g.	285,796	285,796

Ilūkstes novadā jāveicina iedzīvotāju vides izglītības līmenis par atkritumu šķirošanas nozīmīgumu un māsaimniecībās saražotā atkritumu daudzuma apjoma samazināšanu.

Sadzīves atkritumu noglabāšana tiek veikta sadzīves atkritumu poligonā „Cinīši” (Demenes pagastā, Daugavpils novadā), kuru apsaimnieko SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija".

Iepriekš darbojošās izgāztuves novada teritorijā (Ilūkstes pilsētas, Subates pilsētas, Pilskalnes pagasta „Riekstiņi”, Bebrenes pagasta un Dvietes pagasta atkritumu izgāztuves) ir slēgtas un tajās atkritumu apglabāšana nenotiek.³⁷

Pilskalnes pagasta zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu Nr.4480 008 0357, bijušās fermas "Riekstiņi" teritorijā tiek plānota organisko atkritumu kompostēšanas laukuma un būvgružu novietnes izveide.³⁸ Minētajā objektā tiks realizēta organisko atkritumu savākšana un otrreizēja izmantošana. Novietne būs pieejama Ilūkstes novada iedzīvotājiem, namu apsaimniekotājam, kā arī pašvaldībai, organizējot organisko atkritumu savākšanu no Ilūkstes pilsētas objektiem. No organiskajiem atkritumiem iegūto kompostu turpmāk paredzēts izmantot Ilūkstes novada

³⁶Valsts statistikas pārskats 'Nr.3-Atkritumi', VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

³⁷Vides pārskats, Ilūkstes novada IAS 2013. – 2030. gadam.

³⁸ Ilūkstes novada pašvaldība 14.06.2018. lūgusi Daugavpils reģionālajai vides pārvaldei izsniegt izziņu par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību objektam "Organisko atkritumu kompostēšanas laukums un būvgružu novietne"

objektu apzaļumošanai un labiekārtošanai. Teritorijas plānojuma risinājumi paredz Tehniskās apbūves teritoriju (TA).

3.5. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS VIETAS

Pēc LVĢMC datu bāzes "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs", Ilūkstes novada teritorijā reģistrētas 20 potenciāli piesārņotas vietas un viena piesārņota vieta - izgāztuve "Ilūkste" (skat.1.pielikums).³⁹

Izgāztuvē "Ilūkste" tika noglabāti apmēram 56 000 m³ sadzīves atkritumu. Teritorijā iespējams gruntsūdeņu piesārņojums. 2000. gadā izstrādāts Daugavpils rajona izgāztuves "Ilūkste" rekultivācijas projekts.⁴⁰

Lielākoties potenciāli piesārņotas vietas ir pesticīdu noliktavas, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, bijušās sadzīves atkritumu izgāztuves, degvielas uzpildes stacijas, ražošanas uzņēmumu un mehānisko darbnīcu teritorijas, u.c.

Lai spriestu par piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību, nepieciešama piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu detalizētāka izpēte un vietu raksturojums. Izrietot no tā, veicama turpmākā rīcība teritoriju sakopšanā un sanācija.

3.6. PIESĀRŅOJOŠĀS DARBĪBAS

Pēc piesārņojuma daudzumu, iedarbības vai riska, kas tiek nodarīts cilvēku veselībai un apkārtējai videi, piesārņojošās darbības tiek iedalītas pēc kategorijas - A, B un C.

LR likumdošanā noteiktā kārtībā, uzņēmumiem atļaujas piesārņojošām darbībām tiek izsniegtas, un saistošā likumdošana ir:

- likums „Par piesārņojumu” ar grozījumiem;
- 30.11.2010. MK noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”, ar grozījumiem.

Ilūkstes novadā līdz 2017. gada beigām neatradās organizācija, kuras darbība atbilstu A kategorijas piesārņojošai darbībai, un būtu izsniegta atļauja A kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai.

Pēc Daugavpils reģionālās vides pārvaldes datiem, Ilūkstes novadā izsniegtas 11 B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas 81 C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja.

B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas izsniegtas:

- SIA "Ornaments" (9 atļaujas);
- SIA "LatRosTrans";
- SIA "NORDIC RECYCLING".

SIA "Ornaments" sniedz komunālos pakalpojumus Ilūkstes novadā. Kopumā uzņēmumam izsniegtas deviņas B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas, kas galvenokārt saistītas ar ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas, kā arī katlu māju darbībām novada pilsētās un ciemos.

SIA "LatRosTrans" veic naftas produktu (dīzeļdegvielas) tranzīta pieņemšanu, uzglabāšanu un pārsūkņēšanu pa maģistrālo cauruļvadu Polocka – Ventspils Latvijas teritorijā. Uzņēmuma apsaimniekotā teritorija LRDS "Ilūkste" aizņem ~ 37 ha lielu teritoriju. Tajā izvietots naftas produktu rezervuāru parks. Teritorijā izveidojies vēsturiskais piesārņojums ar naftas produktiem, kura likvidēšanai tika ierīkoti un tiek izmantoti četri gruntsūdeņu atsūkņēšanas moduļi. Uzņēmums turpina sanācijas darbus, lai likvidētu piesārņojumu šajā teritorijā.⁴¹

³⁹Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁴⁰Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁴¹ Valsts vides dienests Daugavpils reģionālā vides pārvalde, 22.12.2017.

SIA "NORDIC RECYCLING" ir izveidojis šķiroto atkritumu savākšanas laukumu Strēlnieku ielā 49a, Ilūkstē, 30 m² platībā. Teritorijā paredzēta dalīti savākto atkritumu pieņemšana, reģistrācija un pagaidu uzglabāšana līdz to izvešanai.

3.7. RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI

RŪPNIECISKĀS DARBĪBAS RISKĀ UN TRANSPORTA RISKĀ OBJEKTI

Ilūkstes novada administratīvajā teritorijā atrodas viens objekts - SIA „LatRosTrans” naftas bāzes līnijas ražošanas dispečeru stacija „Ilūkste” Pašulienes ciemā, Šēderes pagastā, kurš pakļauts MK 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” prasībām.⁴² Objekts ir arī valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts Ilūkstes novadā.⁴³

Reģionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti:

- Ilūkstes HES, B drošuma klases hidroelektrostaciju hidrotehniskā būve;
- Šēderes HES, B drošuma klases hidroelektrostaciju hidrotehniskā būve.⁴⁴

Ilūkstes novada teritoriju šķērso naftas un naftas produktu vadi „Polocka – Ventspils”, kuru avārijas vai nelegālas pieslēgšanās gadījumā var tikt piesārņota apkārtējā vide.

Nacionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorija:

- ✓ stratēģiskā (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija „Kārsava – Rēzekne-1 -Daugavpils – Eglaine”.

Potenciāli bīstamākais kodolobjekts Ilūkstes novada teritorijai ir slēgtā Ignalinas atomelektrostacija, jo novads atrodas atomelektrostacijas 100 km ilgtermiņa aizsardzības pasākumu plānošanas zonā. Teritorijā notiek radioaktīvo atkritumu apsaimniekošana, ekspluatācijas izbeigšanas darbi un visu radioaktīvo atkritumu sakārtošana.

Ignalinas atomelektrostacijas darbība ir apstādināta, bet radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas darbība turpinās, savukārt par jaunas atomelektrostacijas celtniecību bijušās Ignalinas atomelektrostacijas tuvumā pašlaik nav jaunas informācijas.

APPLŪSTOŠĀS TERITORIJAS

Valsts nozīmes plūdu apdraudētās teritorijas - Daugavas upe pie Pilskalnes pagasta un Dvietes upe Dvietes pagastā. Ilūkstes novada administratīvajā teritorijā plūdi var notikt pat divas reizes gadā.

Plūdu apdraudētās teritorijas novadā:

- Daugavas upe pie Pilskalnes pagasta;
- Dvietes upe Dvietes pagastā;
- Ilūkstes upe Ilūkstē.⁴⁵

Plūdu apdraudētajās teritorijās vēlams izvērtēt applūšanas riskus un to ietekmi gan uz iedzīvotāju veselību, gan potenciālo vides piesārņošanu. Sniegt atbildīgajām institūcijām un iedzīvotājiem nepieciešamo informāciju par iespējamajām sekām. Piemēram, neatbilstoši savākto kanalizācijas notekūdeņu nonākšanu dzeramā ūdens akās, tuvākajos ūdensobjektos, u.c.

⁴² Valsts vides dienests Daugavpils reģionālā vides pārvalde 26.05.2017.Nr.2.5-07/1269.

⁴³ Valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts, Valsts civilās aizsardzības plāna 3.pielikums, 2016.g.

⁴⁴ Reģionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts, Valsts civilās aizsardzības plāna 3.pielikums, 2016.g.

⁴⁵ Valsts civilās aizsardzības plāns 2016.g.

4. IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

Ilūkstes novada teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kura izstrādes laikā, apkopojot aktuālo pieejamo informāciju par novadu, tiek plānota vienota teritorijas turpmākā izmantošana, atbilstoši valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un paredzētas iespējamās vides problēmas.

Līdz šim Ilūkstes novada teritorijas izmantošanu un attīstību nosaka atsevišķu pašvaldības teritoriālo vienību teritorijas plānojumi: Ilūkstes novada teritorijas plānojums 2007.-2019. gadam, Subates pašvaldības teritorijas plānojums 2007. -2019. gadam, Eglaines pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam un Dvietes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam. Līdz ar to, visā pašvaldības teritorijā nav vienotas normas un nosacījumi teritorijas atļautajai izmantošanai un apbūves veikšanai.

Spēkā esošais teritorijas plānojums nav arī izstrādāts atbilstoši pašlaik spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem - 14.10.2014. MK noteikumiem Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, 30.04.2013. MK noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” un valsts informācijas sistēmā - Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēma (TAPIS)⁴⁶ ar tajā noteikto visā valstī vienoto funkcionālo zonu klasifikāciju un atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem.

Neizstrādājot jauno Ilūkstes novada teritorijas plānojumu, netiktu izvērtēta novada teritorijas apdzīvojuma struktūras attīstība - pārskatītas un samazinātas Ilūkstes pilsētas, Subates pilsētas un novada pagastu ciemu robežas un nosacījumi dzīvojamās, publiskās un ražošanas apbūves veidošanai, atbilstoši esošajiem pētījumiem, kompetento institūciju nosacījumiem un citiem izstrādes uzdevumiem, netiktu aktualizēta novadam nozīmīgu nozaru un jomu attīstība (transporta, uzņēmējdarbības un ražošanas teritorijas, pakalpojumu, publiskās un zaļās teritorijas, vides ilgtspēja, inženierkomunikāciju infrastruktūras nodrošinājums u.c.).

Plānošanas dokumentā netiktu iestrādāti arī risinājumi vērtīgo pašvaldības nozīmes lauksaimniecībā izmantojamo zemju resursu saglabāšanai lauksaimnieciskajai darbībai, apbūves un labiekārtojuma veidošanai (t.sk. nosacījumi jaunveidojamajai apbūvei un esošās apbūves pārbūvei Subates vēsturiskajā centrā), vietējas nozīmes kultūrvēsturisko un dabas teritoriju un objektu aizsardzībai u.c. aktuālie risinājumi teritorijas izmantošanai un apbūvei.

Valstī vienotu normu neesamība traucētu novada teritorijas tautsaimniecības un infrastruktūras attīstību, kā arī apgrūtinātu informācijas saņemšanu par nekustamo īpašumu izmantošanu investoriem, uzņēmējiem un iedzīvotājiem. Neērtības sagādātu ceļu, ielu, elektroapgādes, gāzes, ūdensvadu un citu infrastruktūras objektu plānošana. Iespējams, ka tuvu dzīvojamām zonām, bioloģiski, kultūrvēsturiski un ainaviski nozīmīgām teritorijām tiktu izvietoti jauni ražošanas objekti ar būtisku ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību. Netiktu noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem ar konkrētām prasībām saimnieciskās darbības ierobežošanai, apbūvei, vides risku samazināšanai, iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes nodrošināšanai, pašvaldības kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanai u.c.

Likumdošana nosaka, ka vietējās pašvaldības kompetencē ietilpst izstrādāt un apstiprināt teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, kā arī koordinēt un uzraudzīt šo plānošanas dokumentu īstenošanu. Svarīgi teritorijas attīstības plānošanas jomā sekot līdzi normatīvo aktu izmaiņām vai nacionālas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības projektiem un nepieciešamības gadījumā veikt teritorijas plānojuma grozījumus, vai izstrādāt lokālplānojumus, detālplānojumus un tematiskos plānojumus.

Teritorijas plānojuma neesamība izraisītu nesaskaņas un likumu pārkāpumus vides aizsardzībā, aizsargjoslu, servitūta izmantošanā, dabas resursu ieguvē, u. c. valsts un pašvaldības pārziņā (TABULA:19).

⁴⁶ MK noteikumi Nr.392 "Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas noteikumi" (08.07.2014.)

TABULA:19. Teritorijas plānojuma neesamības novērtējums

Esošā situācija Ilūkstes novadā	Rezultāts, ja teritorijas plānojums netiek īstenots
Nekustamo īpašumu izmantošanu nosaka, nav vienotas normas visā pašvaldības teritorijā zemes vienību dalīšanai, apbūves veidošanai, apmežošanai, derīgo izrakteņu ieguvei u.tml.	Dažādi nosacījumi teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai novada atsevišķo teritoriālo vienību daļās. Neskaidrība par atļauto teritorijas izmantošanu. Nekontrolēta zemes īpašumu sadalīšana. Spekulatīvas darbības ar zemi, neracionāla apbūves izmantošana.
Novada teritorijā nav noteiktas un attēlotas aktuālās vides un dabas resursu, ekspluatācijas, sanitārās, un drošības aizsargjoslas un citi apgrūtinājumi.	Iespējamās likumā neparedzētas darbības aizsargjoslu un citās apgrūtinātajās teritorijās.
Zemes īpašnieki, nomnieki, pašvaldība u.c. nevar iegūt informāciju vienotajā Latvijas Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS) https://geolatvija.lv par iespējamiem aprobežojumiem zemes vienības attīstībai.	Nav pieejama informācija vienotajā Latvijas Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS) https://geolatvija.lv Tiek pieļauta iespēja attīstīt saimniecisko darbību nepiemērotās teritorijās - kultūras pieminekļu aizsargjoslās, aizsargājamā ainavu apvidus teritorijā.
Nav nodefinēti nosacījumi apbūves blīvumam, ēku augstumam.	Ir iespēja būtēt ainavā neiederīgas ēkas. Ēkas, kuras pazemina blakus esoša īpašuma vērtību.
Īpašniekam nav nodefinēta atbildība par īpašuma sakopšanu.	Nav noteiktas degradētās teritorijas un nosacījumi (rekultivācija, sakopšana) pirms jaunas darbības uzsākšanas. Bijušo ražošanas korpusu un fermu grausti vizuāli mazina teritorijas ainavisko pievilcību.
Nav apkopota informācija par aktuālo vides situāciju un problemātiskajām teritorijām novadā.	Iespējams lokāls pazemes ūdens piesārņojuma risks (pamestie urbumi, potenciāli piesārņotās vietas).

Nozīmīgākās teritorijas plānojuma saistošās daļas ir Grafiskā daļa, kurā noteikts funkcionālais zonējums un apgrūtinātās teritorijas un objekti un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kuros noteiktas gan vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai visā Ilūkstes novada teritorijā, gan konkrēti nosacījumi atļautajai apbūvei un apbūves rādītājiem, labiekārtojumam, saimnieciskajai darbībai katrā atsevišķā funkcionālā zonā vai apakšzonā. Tās nosprauž gan novada blīvas apbūves teritoriju – mazpilsētu Ilūkstes un Subates un ciemu turpmāko attīstību, gan pašvaldības lauku teritorijas atļauto izmantošanu.

Funkcionālais zonējums/apakšzonējums un tajā atļautā izmantošana tiek noteikta izvērtējot kopsakarībās sociāli - ekonomiskos un vides apstākļus. Atļautajai izmantošanai ir jābūt līdzsvarā ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, bet vienlaicīgi jāveicina arī teritorijas attīstība.

5. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS VAR BŪTISKI IETEKMĒT

5.1. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI, BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

Ilūkstes novada administratīvajā teritorijā izveidotas 12 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas vai daļa no ĪADT teritorijas (noteiktas ar normatīvo aktu), kas norāda uz augstu bioloģisko daudzveidību novadā. Esošo dabas vērtību aizsardzību novadā nosaka Latvijas Republikas un Eiropas Kopienas likumdošana, kā arī citas starptautiskās saistības. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi novadā īsteno Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija.

No Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamajām teritorijām (Natura 2000) Ilūkstes novadā ir dabas parks "Dvietes paliene", dabas liegums "Kinkausku mežs", dabas liegums "Pašulienes mežs", dabas liegums "Baltmuižas purvs", dabas liegums "Pilskalnes Siguldiņa", aizsargājamo ainavu apvidus "Augšzeme" (ar tajā esošajiem dabas liegumiem "Bardinska ezers" un "Skujines ezers"). Natura 2000 teritorijās jāpiemēro nepieciešamie pasākumi, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tiem biotopiem un sugu populācijām, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir izveidota.⁴⁷

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi, valsts un vietējie dižkoki attēloti 2.attēlā.

AIZSARGĀJAMO AINAVU APVIDUS

AIZSARGĀJAMO AINAVU APVIDUS AUGŠZEME aizņem 20 807,8 ha lielu platību Ilūkstes un Daugavpils novadu administratīvajās teritorijās. Natura 2000 teritorija, kurā ietilpst dabas parki Medumu ezeraīne un Svente, dabas liegumi, dendroloģiskie stādījumi un alejas.

Aizsargājamās dabas teritorijas robežas nosaka MK noteikumi Nr.69 „Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem” (23.02.1999.). Aizsargājamo ainavu apvidum izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2016.-2028. gadam, kurā ietverts teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts ar teritorijas funkcionālā zonējuma priekšlikumu.

Aizsargājamo ainavu apvidus "Augšzeme" izveidots ainaviski augstvērtīgas teritorijas aizsardzībai.

Galvenās ainaviskās un dabas aizsardzības vērtības:

- 52 ezeri;
- 21 Eiropas nozīmes aizsargājamais biotopi;
- konstatētas 59 retas vai īpaši aizsargājamās augu sugas (6 mieturaļģu sugas, 13 sūnaugu sugas, 37 vaskulāro augu un 3 retas ķerpju sugas);
- 34 īpaši aizsargājamās putnu sugas.⁴⁸

Negatīvās ietekmes aizsargājamajā teritorijā:

- Izmaiņas lauksaimnieciskajā darbībā (tradicionālo nomaina intensīvā lauksaimniecība vai plantāciju stādījumi un apmežošana, lauksaimniecības zemes tiek pamestas),
- Meža ciršana gan izlases, gan kailcirtēs,
- Makšķerēšana,
- Mainīts ezeru hidroloģiskais režīms,
- Apbūves un rekreācijas objektu ietekme ezeru krasta zonā.

Pozitīvās ietekmes aizsargājamajā teritorijā:

- Ekstensīvā lauksaimniecība (pļaušana, ganīšana),

⁴⁷ Dabas aizsardzības pārvalde Latgales reģionālā administrācija 27.04.2017.

⁴⁸Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšzeme” dabas aizsardzības plāns no 2016. gada līdz 2028. gadam, SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"

- Vidēji nozīmīga ietekme mežsaimnieciskajai darbībai, kas ietver arī kultūrvēsturiski izveidojušos lauksaimniecības zemju un meža teritoriju proporciju saglabāšanu un uzturēšanu, nodrošinot mozaīkveida ainavas raksturu ar skatu perspektīvām (TIAN ietverti nosacījumi);
- Teritorijas izmantošana rekreācijai.⁴⁹

Lai veicinātu aizsargājamā ainavu apvidus saglabāšanu, dabas aizsardzības plānā noteikti plānotie apsaimniekošanas pasākumi, kuros kā iespējamais izpildītājs tiek minēta arī pašvaldība, kas savu iespēju robežās var sekmēt vides stāvokļa uzlabošanu ainavu teritorijā:

- AAA "Augšzeme" aizsardzībai nepieciešamo nosacījumu iekļaušana teritorijas plānojumā un teritorijas plānojuma ieviešanā;
- Ainavu aizsardzības nosacījumu iekļaušana TIAN;
- Niedru pļaušana ezeros (pašvaldība publiskajās peldvietās);
- Teritorijas robežzīmju un informācijas stendu izvietošana, bukletu izdošana;
- Tūrisma infrastruktūras papildināšana un uzturēšana (laivu pievešanas ceļi, tūrisma maršruta izstrāde, u.c.);
- Hidroloģiskā režīma izpēte un, nepieciešamības gadījumā, hidrotehnisko būvju pārbūve;
- Ainavu stāvokļa monitorings.⁵⁰

DABAS PARKI

DABAS PARKS DVIETES PALIENE aizņem 4989 ha lielu teritoriju un atrodas Ilūkstes un Jēkabpils novadu administratīvajās teritorijās. Natura 200 teritorija, kurai izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns no 2006. līdz 2015. gadam (pagarināts līdz 2019.g., pašlaik notiek jauna dabas aizsardzības plāna izstrāde). Dabas parka robežas nosaka MK noteikumi Nr.83 „Noteikumi par dabas parkiem” (09.03.1999.).

Galvenās dabas vērtības:

- Unikāla starptautiskas nozīmes savvaļas putnu pulcēšanās un ligzdošanas teritorija,
- Latvijā un Eiropā reti dabisko, mazpārveidoto un applūstošo zālāju biotopi,
- Viena no lielākajām un labāk saglabātajām dabisko palienu ekosistēmām Latvijā un Eiropā.

Negatīvās ietekmes aizsargājamajā teritorijā:

- Pastiprināta ūdens notecē pārveidotajā hidrogrāfiskajā (upju un grāvju) tīklā,
- Pļavu aizaugšana vai uzāršana,
- Ezeru eitrofikācija un aizaugšana u.c.

Pozitīvās ietekmes aizsargājamajā teritorijā:

- Pali un plūdi Dvietes un Ilūkstes upju palienēs,
- Palienes regulāra izmantošana (siena pļaušanai un mājlopu ganīšanai),
- Krūmu izciršana u.c.⁵¹

Dabas aizsardzības plānā noteikti plānotie apsaimniekošanas pasākumi, kuros, kā iespējamais izpildītājs tiek minēta arī pašvaldība, kas savu iespēju robežās var sekmēt vides stāvokļa uzlabošanu dabas parka "Dviete" teritorijā:

- Veicināt zemes īpašnieku un apsaimniekotāju iesaistīšanos labai draudzīgā dabas parka apsaimniekošanā;
- Izvietot dabas parka esošo robežu marķējošās zīmes un informatīvās zīmes, ierīkot, uzraudzīt un apkalpot infrastruktūru.⁵²

⁴⁹ Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšzeme” dabas aizsardzības plāns no 2016. gada līdz 2028. gadam, SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment

⁵⁰ Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšzeme” dabas aizsardzības plāns no 2016. gada līdz 2028. gadam, SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment.

⁵¹ Dabas parka "Dvietes paliene" dabas aizsardzības plāns, 2005.

⁵² Dabas parka "Dvietes paliene" dabas aizsardzības plāns, 2005.

DABAS PARKS SVENTE aizņem 2225 ha lielu platību Ilūkstes un Daugavpils novadu administratīvajās teritorijās.

Aizsargājamā ainavu apvidus "Augšzeme" dabas aizsardzības plāna ietvaros ir izstrādāts arī Augšzemē esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas - dabas parka "Svente" dabas aizsardzības plāns.

Ilūkstes novada Šēderes pagasta teritorijā sastopami īpaši aizsargājami biotopi - eitrofi ezeri ar iegrimušu ūdensaugu un peldaugu augāju (Odiņu un Dziļais ezers), pārejas purvi un slīkšņas, aluviālie meži (aluviālie krastmalu un palieņu meži), staigņāju meži, u.c.

DABAS LIEGUMI⁵³

Ilūkstes novada administratīvajā teritorijā atrodas astoņi dabas liegumi:

- Baltmuižas purvs,
- Bardinska ezers,
- Dvietes dumbrāji,
- Kinkausku meži,
- Pašulienes mežs,
- Pilskalnes Siguldiņa,
- Raudas meži,
- Skujines ezers.

Dabas liegumu aizsardzību un izmantošanu nosaka MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (16.03.2010.) un robežas nosaka MK noteikumi Nr.212 „Noteikumi par dabas liegumiem” (15.06.1999.).

DABAS LIEGUMS "BALTMUIŽAS PURVS" (Aknīstes un Ilūkstes novados) ir nozīmīga augsto purvu, pārejas purvu, boreālo un purvaino mežu aizsardzības vieta, kā arī nozīmīga teritorija ligzdojošiem putniem.

Nav izstrādāti individuālās izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Negatīvu ietekmi uz teritoriju atstājusi kūdras ieguve liegumam pieguļošajā teritorijā, kas ietekmē mitruma režīmu (rezultātā purva ziemeļu daļa ir apaugusi ar priedi). Pievadceļu izbūve uz kūdras ieguves vietām traucē lielo zīdītāju klātbūtni.⁵⁴

DABAS LIEGUMS "BARDINSKA EZERS" (Ilūkstes novads, Šēderes pagasts) ir nozīmīgs ES Biotopu direktīvas biotopu teritoriju – pārejas purva un slīkšņas aizsardzībai. Sastopama viena no nedaudzām Lapzemes āķītes atradnēm valstī. Ietilpst aizsargājamo ainavu apvidū Augšzeme.

Nav izstrādāti individuālās izmantošanas noteikumi, bet dabas aizsardzības plāns izstrādāts aizsargājamā ainavu apvidus Augšzeme dabas aizsardzības plāna ietvaros.

Ietekmējošie faktori - reti apmeklē makšķernieki, līdz ar to nav pieļaujama zvejošana ar tīkliem, kas varētu bojāt Lapzemes āķītes biotopus. Nevēlama hidroloģiskā režīma mainīšana.⁵⁵

DABAS LIEGUMS "DVIETES DUMBRĀJI" (Dvietes pagasts) ir plašs purvaino mežu masīvs (priežu niedrāji, bērzu un melnalkšņu dumbrāji). Īpaši aizsargājamas augu sugas - apdzira, Sibīrijas skalbe, gada staipeknis, putnu sugas - melnais stārķis, ziemeļu un mazais gulbis, baltpieres zoss, u.c.

Nav izstrādāti individuālās izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Ietekmējošie faktori - mežsaimnieciskā darbība un hidroloģiskā režīma izmaiņas.

DABAS LIEGUMS "KINKAUSKU MEŽI" (Dvietes pagasts) ir purvaini meži, kuros atrodas mazā ērgļa mikroliegums, viena no lielākajām pundurbērza audzēm Latvijā. Konstatētas vērtīgas augu sabiedrības ar mazziedu grīslis, divmāju grīslis, zvīņaugļu grīslis, sfagni, u.c.

Nav izstrādāti individuālās izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

⁵³ Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv

⁵⁴ Ilūkstes novada IAS Vides pārskats, 2013.

⁵⁵ Ilūkstes novada IAS Vides pārskats, 2013.

Teritorijā veikta nosusināšana, kas iespējams veicinājis purva apaugšanu un purvainā meža veidošanos. Grāvji vietām ir aizsērējuši vai bebru aizdambēti, tāpēc teritorija atsevišķās vietās ir pārmitra.⁵⁶

DABAS LIEGUMS “PAŠULIENES MEŽS” (Ilūkstes novads Šēderes pagasts) ir izcili boreālie meži, kuros dominē apse, egle un osis. Lielākā daļa mežu atbilst dabisko meža biotopu kritērijiem (60%). Teritoriju aizņem veci boreāli apšu – egļu – ošu meži. Slapjās gāršas zemsedzē dominē meža grīslis, kašūbijas gundega, miešķis u.c.

Nav izstrādāti individuālās izmantošanas noteikumi, bet izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2005. – 2020. gadam.

Dabas liegumā, izstrādājot dabas aizsardzības plānu, netika konstatēti būtiski negatīvi ietekmējošie faktori, bet kā potenciāli negatīvs faktors tiek minēta tuvumā esošā dzelzceļa un degvielas pārsūkņēšanas stacija SIA „LatRosTrans” (radītais troksnis un nereti jūtamā naftas smaka).⁵⁷

DABAS LIEGUMS “PILSKALNES SIGULDIŅA” (Ilūkstes novads, Pilskalnes pagasts) ietver ledāja kušanas ūdeņu izgrauzto Dubupītes ieleju ar izciliem nogāžu un gravu mežiem (dominē ozols, goba, vīksna, liepa, kļava) un viena no dziļākajām gravām Austrumlatvijā.

Izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2016. – 2028. gadam, kurā ietverts teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts ar teritorijas funkcionālā zonējuma priekšlikumu.

Būtiskākie ietekmējošie faktori ir virszemes ūdeņu noteces izraisīta erozija un noslīdeņu veidošanās, notece no lauksaimniecības zemēm un apdzīvotām vietām, kā arī apmeklētāju plūsma teritorijā (īpaši vasaras sezonā).

Dabas aizsardzības plānā noteikti plānotie apsaimniekošanas pasākumi, kuros kā iespējamais izpildītājs tiek minēta arī pašvaldība, kas savu iespēju robežās var sekmēt vides stāvokļa uzlabošanos dabas lieguma teritorijā:

- Dabas lieguma “Pilskalnes Siguldiņa” robežu precizēšana teritorijas plānojumā;
- Daļēja krūmu un neliela izmēra koku izciršana ezeru 10 m piekrastes joslā;
- Sadzīves atkritumu izvākšana no upes un avotiem;
- Zālāju uzturēšana pļaujot;
- Bukletu izdošana un informācijas ievietošana internetā, izvietošana dabā;
- Tūrisma infrastruktūras un dažādu tūrisma resursu elementu papildināšana un uzturēšana;
- Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings;
- u.c.⁵⁸

DABAS LIEGUMS “RAUDAS MEŽI” (Ilūkstes novads, Šēderes pagasts) ietver piecu ES Biotopu direktīvas mežu biotopu aizsardzību (nozīmīgākie ir nogāžu un gravu meži un boreālie meži). Nozīmīga ir Ilūkstes upītes dziļā ieleja ar sāngravām. Konstatētas retas un īpaši aizsargājamās augu sugas, ligzdo melnais stārķis. Ietekmējošs negatīvs faktors ir intensīva mežsaimnieciskā darbība.

Nav izstrādāti individuālās izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

DABAS LIEGUMS “SKUJINES EZERS” (Ilūkstes novads, Šēderes pagasts) veidots ES Biotopu direktīvas biotopa – pārejas purvs un slīkšņas aizsardzībai. Ezerā sastopamas 3 ES Biotopu direktīvas augu sugas, viena no nedaudzām Lapzemes āķītes atradnēm valstī. Ietilpst aizsargājamo ainavu apvidū Augšzeme.

Nav izstrādāti individuālās izmantošanas noteikumi, bet dabas aizsardzības plāns izstrādāts aizsargājamā ainavu apvidus Augšzeme dabas aizsardzības plāna ietvaros.

Būtiskākie ietekmējošie faktori:

⁵⁶ Ilūkstes novada IAS Vides pārskats, 2013.

⁵⁷ Dabas lieguma „Pašulienes mežs” dabas aizsardzības plāns, SIA „GG&M Consult”, 2005.

⁵⁸ Dabas lieguma „Pilskalnes Siguldiņa” dabas aizsardzības plāns, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2016.

- rekreācija (tuvumā esošā mazdārziņu kolonija),
- ezera krastā netālu no purviņa ierīkota peldvieta un makšķerēšanas vieta ar laipu,
- Ezera krasti peldvietai nav piemēroti (slīkšņaini), laipa zināmā mērā pasargā ezera krastus no izbradāšanas,
- ezera piesārņošana pieaugot apmeklētāju skaitam.⁵⁹

MIKROLIEGUMI

Mikroliegumi Ilūkstes novadā ir izveidoti saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 8.panta otro daļu, MK noteikumu Nr.396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (14.11.2000.) 1. un 2. pielikumā iekļautajām īpaši aizsargājamām sugām.

Mikroliegumi:

- seši mikroliegumi melnajam stārķim (*Ciconia nigra*);
- četri mikroliegumi mazajam ērglim (*Aquila pomarina*);
- viens mikroliegums Lēzeļa liparei (*Liparis loeselii*);⁶⁰
- 22.06.2018. tika izveidots mikroliegums īpaši aizsargājamai putnu sugai Dvietes pagastā⁶¹.

DABAS PIEMINEKĻI UN AIZSARGĀJAMI KOKI

Ilūkstes novadā atrodas valsts nozīmes **DABAS PIEMINEKLIS, AIZSARGĀJAMA ALEJA - SUBATES ALEJA.**

Dabas pieminekļu apsaimniekošanu un aizsardzību nosaka MK noteikumi Nr.264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (31.03.2010.), robežu nosaka MK noteikumi Nr.888 „Noteikumi par aizsargājamām alejām” (22.11.2005.).

VIETĒJO UN CITZEMJU AIZSARGĀJAMIE KOKI

Pēc MK 16.03.2010. noteikumiem Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” jebkurš koks, kurš 1,3 m augstumā no sakņu kakla sasniedzis 2.pielikumā norādīto sugai atbilstošo apkārtmēru, tiek uzskatīts par dabas pieminekli - dižkoku.

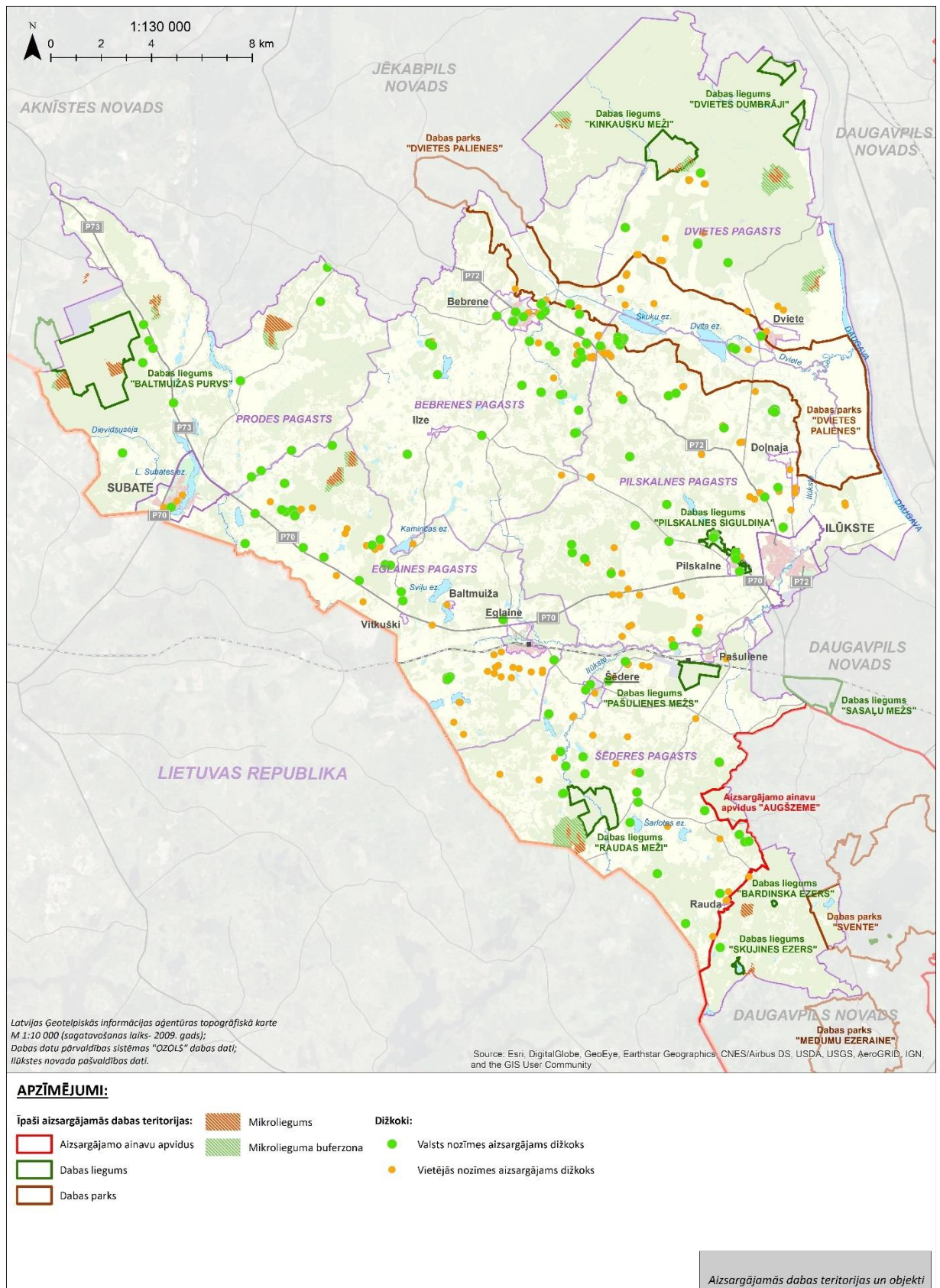
Ilūkstes novadā pēc pieejamajiem datiem uzskaitīti 137 valsts nozīmes dižkoki (skat. 2.pielikums), no tiem Bebrenes pag. – 53, Dvietes pag. – 5, Eglaines pag. – 15, Subates pilsētā un Prodes pagastā– 13, Pilskalnes pag. – 30 un Šēderes pag. – 21. Pēc skaita vietējās nozīmes dižkoki novadā kopumā uzskaitīti – 91, no tiem Bebrenes pag.- 87, Pilskalnes pag. – 2 un Šēderes pag. – 2 (skat. 3. pielikums).

⁵⁹ Ilūkstes novada IAS vides pārskats, 2013.

⁶⁰ Dabas aizsardzības pārvalde, Latgales reģionālā administrācija, 27.04.2017.

⁶¹ Valsts meža dienesta Dienvidlatgales virsmežniecība, 05.11.2018.

2.attēls. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

Esošie dabiskie faktori un dabas objekti – reljefs, hidroloģiskais režīms, ūdensobjekti, purvi, meži, pļavas, ganības, parki, u.c., Ilūkstes novada administratīvajā teritorijā veicinājuši lielu dabas daudzveidības sastopamību.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMIE BIOTOPI UN SUGU DZĪVOTNES

Bebrenes pagastā no īpaši aizsargājamiem biotopiem sastopami - sausi zālāji kaļķainās augsnēs, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, palieņu zālāji, mēreni mitras pļavas, atjaunoti ES aizsargājami zālāji, kas galvenokārt koncentrējas dabas parka “Dvietes paliene” teritorijā. No sugu dzīvotnēm sastopamas - Sibīrijas skalbe, karaliskā dižspāre, zaļā varde, Eirāzijas ūdrs, melnā dzilna, u.c.

Dvietes pagastā no īpaši aizsargājamiem biotopiem sastopami - atjaunoti ES aizsargājami zālāji, vilkakūlas zālāji (tukšaiņu zālāji), sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, palieņu zālāji, mēreni mitras pļavas, purvaini meži, kas ietilpst dabas parka “Dvietes paliene” teritorijā. No sugu dzīvotnēm konstatētas – maurloks, Sibīrijas skalbe, brūnā čakste, jūras ērglis, purva pūce, smilšu krupis, zaļā varde, u.c.

Eglaines pagastā kā īpaši aizsargājami biotopi sastopami - sugām bagātas ganības un ganītas pļavas. No sugu dzīvotnēm konstatēts - atvašu saulrietenis, mazā najāda, parastā odze, traušlā glodene, sila ķirzaka, zaļais krupis, Eirāzijas ūdrs.

Pilskalnes pagastā no īpaši aizsargājamiem biotopiem konstatēti - eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, atjaunoti ES aizsargājami zālāji, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, palieņu zālāji, upju straujtecēs un dabiski upju posmi, avoti, kas izgulsnē avotkaļķus, u.c. No sugu dzīvotnēm konstatētas – zaļā divzobe, sakņojošais meldrs, Arnolda spārnene, Baltijas dzegužpirkstīte, Eirāzijas ūdrs, melnā klija, u.c. Aizsargājami biotopi un sugu dzīvotnes pagastā galvenokārt koncentrējušās dabas liegumā “Pilskalnes Siguldiņa”.

Prodes pagasta ziemeļrietumu daļā sastopami īpaši aizsargājami biotopi – aktīvi augstie purvi, pārejas purvi un slīkšņas, veci vai dabiski boreāli meži, staignāju meži, purvaini meži (dabas liegums “Baltmuižas purvs”). Ūdenstecēs un ūdenstilpēs konstatēts Eirāzijas ūdrs. Pagasta ziemeļu un ziemeļaustrumu daļā, nelielās teritorijās, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas.

Subates pilsētas teritorijā konstatētas sugu dzīvotnes - ķērpju suga kausveida pleurostikta, pamīšziedu daudzlape, traušlā glodene un parastā odze.

Šēderes pagastā no īpaši aizsargājami biotopiem sastopami - eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, sausi zālāji kaļķainās augsnēs, pārejas purvi un slīkšņas, lakstaugiem bagāti egļu meži, staignāju meži, ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži), purvaini meži, aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži), palieņu zālāji, mēreni mitras pļavas, veci jaukti platlapju meži, nogāžu un gravu meži, veci vai dabiski boreāli meži, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas. Pagastā ir konstatēta arī liela sugu dzīvotņu daudzveidība – lokanā najāda, lēzela lipare, Baltijas dzegužpirkstīte, spīdīgā āķīte (sūna), sikspārņi, baltmugurdzenis, baltpieres ceļotājspāre, dūkstāju ūdensspolīte, u.c.

Īpaši aizsargājami biotopi un sugu dzīvotnes visvairāk uzskaitītas pagasta dienvidaustrumu daļā, aizsargājamo ainavu apvidus teritorijā “Augšzeme”, kurai nesen izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kura ietvaros veikta teritorijas izpēte.⁶²

No **BIOLOĢISKI VĒRTĪGAJIEM ZĀLĀJIEM** Ilūkstes novadā galvenokārt sastopami botāniskie un putnu bioloģiski vērtīgie zālāji.⁶³

Ilūkstes novadā, kā **VIETĒJĀS NOZĪMES DABAS PIEMINEKĻI**, līdz šim spēkā esošajos teritorijas plānojumos tika noteikti:

- Avotiņu māju avots Bebbrenes pagastā;

⁶² Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, dati, 11.04.2018.

⁶³ Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, dati, 11.04.2018.

- Dižakmens pie "Lesiņu" mājām Pilskalnes pagastā.⁶⁴

Plānojot turpmāko Ilūkstes novada attīstību, būtiski ir ņemt vērā esošās dabas vērtības un veicināt ilgtspējīgu turpmāko novada izaugsmi. Svarīgi ir pēc iespējas nepasliktināt esošo dabas un rekreācijas resursu stāvokli un daudzveidību, bet veikt tādu teritorijas apsaimniekošanu, kas sekmē bioloģiskās daudzveidības pilnveidošanos.

5.2. PILSĒTU UN CIEMU TERITORIJAS

Ilūkstes novadā blīvi apdzīvotās vietas ir divas pilsētas un 11 ciemi:

- Ilūkstes pilsēta,
- Subates pilsēta,
- Bebrene un Ilzes ciemi (Bebrenes pagastā),
- Dvietes ciems (Dvietes pagastā),
- Pilskalnes un Doļņajas ciemi (Pilskalnes pagastā),
- Šēderes, Pašulienes, Raudas ciemi (Šēderes pagastā),
- Eglaines, Baltmuižas un Vitkušku ciemi (Eglaines pagastā).

Blīvi apdzīvotajās teritorijās Ilūkstes novadā koncentrējas dzīvojamās, publiskās, rūpnieciskās, tehniskās un dabas apstādījumu teritorijas.

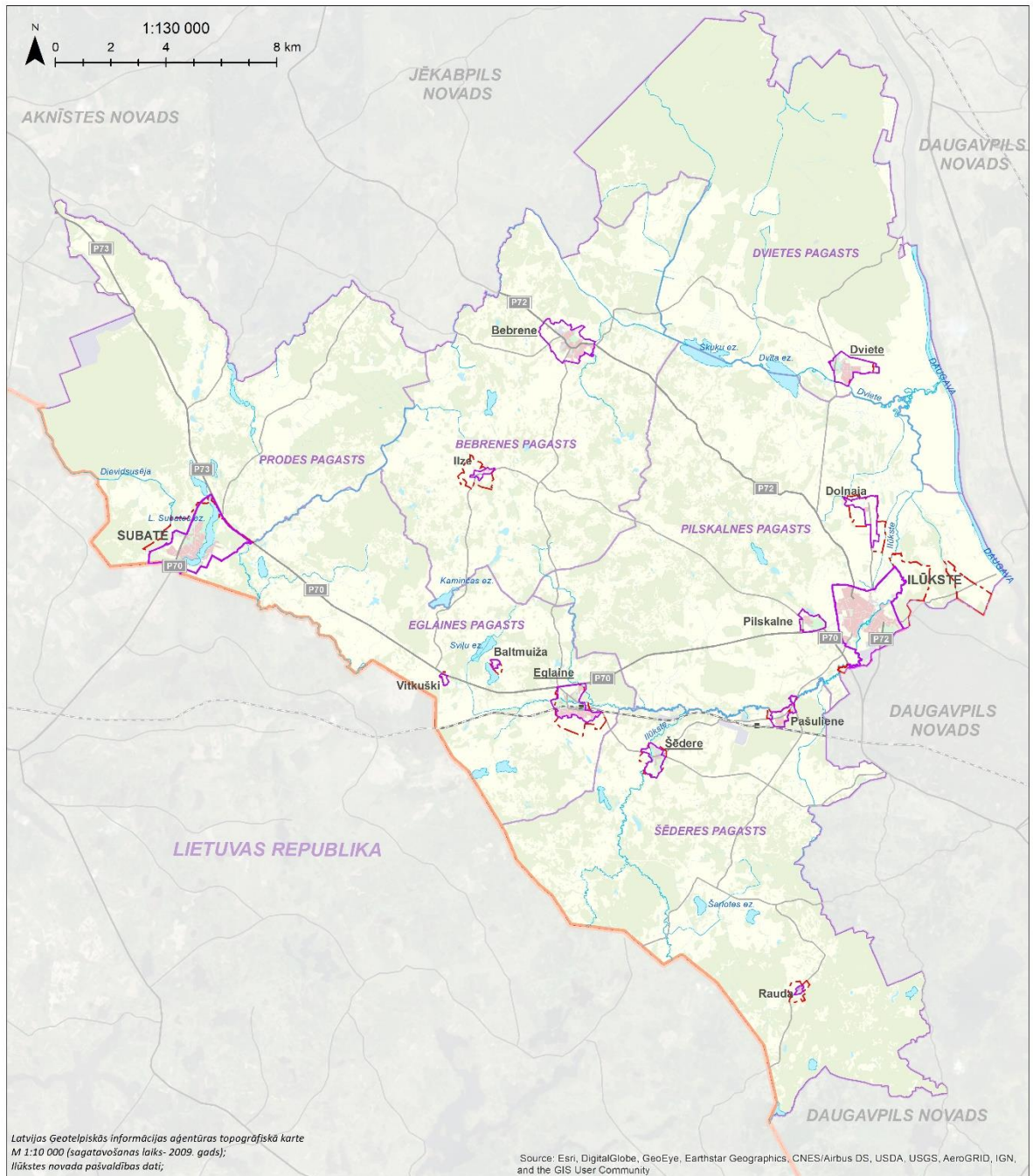
Novada pilsētās un ciemos plānojot jaunas apbūves teritorijas, pirmkārt, jāizmanto esošo infrastruktūru, neizmantotās apbūvētās teritorijas un degradētās teritorijas. Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumus ar nozīmīgu negatīvu ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību vai intensīvus lopkopības vai vistkopības kompleksus neizvietot blīvi apdzīvotās vietās un to tiešā tuvumā.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo plānošanas periodu (pašlaik spēkā esošo teritorijas plānojumu), jaunajā Ilūkstes novada teritorijas plānojumā blīvu apdzīvoto vietu - pilsētu un ciemu statuss ir saglabāts tām pašām blīvi apdzīvotajām vietām - Ilūkstes, Subates pilsētām un 11 ciemiem. Pozitīvi vērtējams, ka būtiski ir samazinātas pilsētu un ciemu teritoriju robežas, izslēdzot no tām ar teritoriju funkcionāli nesaistītās teritorijas (piemēram, Mundu pļavas Ilūkstes pilsētā), perifērijā esošās lauksaimniecības zemes un mežu teritorijas, samazinot bez pamatojuma plānotās blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas. Nosakot pilsētu un ciemu teritoriju robežas ņemtas vērā gan dabiskās robežas (upes, ezeri, ceļi u.c.), gan zemes vienību kadastra robežas, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi par lietderību saglabāt teritorijā blīvi apdzīvotas vietas statusu.

Visbūtiskāk blīvi apdzīvotās vietas robežas grozītas Ilūkstes pilsētai, Eglaines ciemam, Ilzes ciemam, Doļņajas ciemam un Raudas ciemam. Esošās un plānotās pilsētu un ciemu teritoriju robežas attēlotas 3. attēlā.

⁶⁴ Informācija no spēkā esošajiem Ilūkstes novada Teritorijas plānojumiem.

APZĪMĒJUMI:

Pašreizējās robežas:	Plānotās robežas:	Administratīvās robežas:
Pašreizējās pilsētu robežas	Plānotās pilsētas robežas	Novada robeža
Pašreizējās ciemu robežas	Plānotās ciemu robežas	Pagasta robeža
		Valsts robeža

Pilsētu un ciemu teritoriju robežas

3.attēls. ESOŠĀS UN PLĀNOTĀS PILSĒTU UN CIEMU TERITORIJU ROBEŽAS

5.3. LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS

LAUKSAIMNIECĪBA

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uz 2017. gada sākumu Ilūkstes novadā aizņēma 45% no novada kopējās teritorijas jeb 29180,1 ha. No lauksaimniecības zemes 59% sastāda aramzeme, 32% ganības, 9% pļavas un 1% augļu dārzi.

2018. gadā Ilūkstes novadā bija deklarēta kopumā 22 350,83 ha liela kultūraugu platība. Dominējošie kultūraugi bija ilggadīgie zālāji – 11577,89 ha (52%), vasaras kvieši – 2254,15 (10%), aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums - 2176,73 ha (9,7%), ziemas kvieši - 1827,06 ha (8,2%), vasaras rapsis - 886,99 ha (4%), vasaras mieži - 761,2 (3,4%), auzas - 740,07 (3,3%). Papuvē atstāti 683,16 ha (3,1%).⁶⁵

Pēc pieejamajiem datiem Ilūkstes novadā no lauksaimniecības dzīvniekiem dominē liellopi, kopumā novadā uz 2018. gada sākumu reģistrēta 541 liellopu novietne ar 7282 dzīvniekiem. Visvairāk liellopus audzē Bebrenes, Pilskalnes, Eglaines un Dvietes pagastos (TABULA:20).

TABULA:20. Lauksaimniecības dzīvnieku skaits⁶⁶

Ilūkstes novads	Liellopi	Aitas	Kazas	Zirgi	Citi dzīvnieki	Novietnes ar liellopiem	Novietnes ar aītām	Novietnes ar kazām	Novietnes ar zirgiem
Bebrenes pagasts	1621	394	31	91	266	106	10	9	6
Dvietes pagasts	1002	44	12	35	85	52	3	5	2
Eglaines pagasts	1081	510	35	18	244	70	15	7	11
Ilūkste	42	0	0	0	41	16	0	0	0
Pilskalnes pagasts	2349	472	13	10	191	156	20	5	10
Prodes pagasts	524	164	1	0	618	37	4	1	0
Subate	27	0	0	0	10	9	0	0	0
Šēderes pagasts	636	162	30	15	250	95	14	8	14
KOPĀ:	7282	1746	122	169	1705	541	66	35	43

2017. gadā, sakārtojot uzņēmumus pēc nozares, visvairāk uzņēmumu novadā nodarbojās ar jaukto lauksaimniecību (augkopība un lopkopība) – 16, graudaugu, pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanu – 10, un citu liellopu audzēšanu – 4. Vieni no lielākajiem lauksaimniecības uzņēmumiem Ilūkstes novadā ir lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība "Sēlijas āres" (augkopība), Daugavpils rajona kooperatīvā sabiedrība "DUBEZERS" (piena lopkopība), SIA "NOPA LTD" (graudkopība) u.c.⁶⁷

Negatīvu ietekmi uz vidi, t. sk. uz virszemes un pazemes ūdeņiem, gaisa kvalitāti un bioloģisko daudzveidību atstāj intensīva un nepārdomāta lauksaimniecība. Ņemot vērā to, ka Ilūkstes novadā 45% no novada kopējās teritorijas aizņem lauksaimniecības zemes un lauksaimniecība ir viena no novada ekonomiskās aktivitātes pamatnozārēm, attīstot lauksaimniecību, kurai ir vistiešākā ietekme uz apkārtējo vidi un ekoloģiskajām sistēmām, Ilūkstes novadā būtu nepieciešams pēc iespējas vairāk attīstīt tādu saimniekošanu, kas atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi un veicinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu novadā.

Novadā darbojas 50 bioloģiskās lauksaimniecības saimniecības, kas nodarbojas ar dārzeņu, ogu un graudaugu audzēšanu, liellopu audzēšanu, medus ievākšanu, u.c.⁶⁸

⁶⁵ Lauku atbalsta dienests, deklarēto kultūraugu platību apjoms pa novadiem un pagastiem par 2018.gadu.

⁶⁶ Lauksaimniecības datu centra publiskā datu bāze.

Bioloģiskās lauksaimniecības statistika, www.ldc.goc.lv. 12.04.2018.

⁶⁷ Lursoft statistikas dati, www.lursoft.lv

⁶⁸ Lauksaimniecības datu centra publiskā datu bāze, 11.07.2018.

MEŽSAIMNIECĪBA

Mežu teritorijas novadā aizņem 41% jeb 26 995,07 ha.⁶⁹ No tiem valsts īpašumā ir 12 512,08 ha (46%), bet pārējie 14 482,99 ha (54%). Mežiem bagātākais ir Dvietes pagasts, kurā meži aizņem 7 785,48 ha.

Bez mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem 2017. gadā Ilūkstes novadā bija 20 732,1 ha jeb 77% mežu. Mežsaimnieciskā darbības ierobežojumi 2017. gadā - aizliegta galvenā cirte 311,71 ha, aizliegta kailcirte 1 578,72 ha, aizliegta kopšanas cirte 825,23 ha, aizliegta mežsaimnieciskā darbība 328,32 ha.⁷⁰

Mežistrādes nozarē Ilūkstes novadā darbojas uzņēmumi – SIA “Osis SE”, Z/S “Līdumi”, SIA “LATFOREST”, SIA “SelWood” u.c.

5.4. RAŽOŠANAS TERITORIJAS

Lieli ražošanas uzņēmumi Ilūkstes novadā nedarbojas, kā arī nav izveidoti lieli mājlopu kompleksi. Apstrādes rūpniecībā 2016. gadā novadā darbojās 20 uzņēmumi, tikai divos darbinieku skaits bija no 10 līdz 19, bet pārējos 18 uzņēmumos līdz 9 darbiniekiem.⁷¹

B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas izsniegtas trīs uzņēmumiem – SIA “Ornaments” (komunālie pakalpojumi), SIA “Nordic recycling” (organizē izlietotā iepakojuma, videi kaitīgu preču un elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanu) un “LatRosTrans”, kas nodarbojas ar naftas un naftas produktu transportēšanu.⁷²

Pārējie uzņēmumi novadā galvenokārt nodarbojas ar mazumtirdzniecību, kokapstrādi, lauksaimniecības pakalpojumu sniegšanu, piena produkcijas pārstrādi, būvniecību, u.c.

5.5. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS UN TŪRISMS

Kultūrvēsturiskais mantojums ir būtisks novada resurss, kas veicina tūrisma nozares attīstību.

Ilūkstes novadā kopumā atrodas 40 valsts un vietējās nozīmes arheoloģijas, mākslas, arhitektūras un pilsētībūvniecības pieminekļi. Līdz šim spēkā esošajos teritorijas plāņos tikuši izdalīti vairāk kā 140 pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi, kā arī vēsturiskie mūri un pamati (vairāk kā 90).

KULTŪRVĒSTURISKIE UN TŪRISMA OBJEKTI

BEBRENES MUIŽAS ANSAMBLĪ ir pilnībā saglabājušies visi 19. gs. Bebrenes muižas apbūves elementi – kungu māja, palīgēkas, parks ar vārtiem un žogu. Parks ierīkots 19. gs. beigās, kurā saglabājušies 200 gadus veci dižozoli, sastopams 81 koku un krūmu taksons (30 vietējās sugas un 51 svešzemju). Vecajos un dobumainajos kokos sastopamas sugu dzīvotnes vabolēm un putniem, tam ir liela dendroloģiskā vērtība un nozīmīga bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas vieta.

AKMEŅUPES DABAS TAKA izveidota Dvietes upes labā krasta pietekas – Akmeņupes ielejā. Dabas taka atklāj Augšzemes augstienes dabas daudzveidību – ģeoloģiskos veidojumus, meža un pļavas augus, savvaļas dzīvniekus. Tai ir neatkārojama ainava, stāvi kāpumi un kritumi, noauguši ar jaukto koku mežu un avoti. Takas atpūtas vietās atļauts kurināt ugunsurus, ieturēt maltīti un telšu vietās pārnakšņot.

SUBATES PILSĒTAS VĒSTURISKAIS CENTRS ir valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis (16.-19. gs.), kurā atrodas dažādu ticību dievnami, mazstāvu koka apbūve gar šauru un līkumotu ielu malām. Pilsēta atrodas uz diviem uzkalniem, vēsturisko centru veido Vecsubate un Jaunsubate, tās savieno tilts. Pilsētas reljefs veido neierastas skatu perspektīvas.

DABAS LIEGUMS “PILSKALNES SIGULDIŅA” ir 59,3 ha liela teritorija krāšņā, augošu platlapju koku ielejā, ko veidojuši ledāju kušanas ūdeņi. Daudzveidīgo dabas un kultūrvēsturisko

⁶⁹ Valsts zemes dienests, statistika, www.vzd.gov.lv

⁷⁰ Valsts meža dienests, statistika 2017., www.vmd.gov.lv

⁷¹ Centrālās statistika dati, csb.gov.lv.

⁷² Daugavpils reģionālā vides pārvalde, 22.12.2017.

objektu esamība veicinājusi dažādu izzinošu dabas taku izveidi dabas liegumā - dendroloģiskais un ģeogrāfiskais maršruts, taka "Vēstures liecinieki", Sprīdīša taka bērniem, u.c.

DABAS PARKS "DVIETES PALIENE" ir teritorija 4989 ha platībā, kurā tiek saglabātas vienas no lielākajām un labāk saglabātajām dabisko upju palienēm Latvijā un Eiropā. Nozīmīga migrējošo putnu pulcēšanās un ligzdošanas vieta, mājvieta daudzām retām un īpaši aizsargājamām augu un dzīvnieku sugām. Daugavas palu ūdeņi ieplūst Dvietes senlejā un ūdens līmenis Dvietes lejtecē pavasarī var celties vairāk nekā 6 m virs mazūdens perioda līmeņa, īpaši augstos palos Dvietes senleja tiek appludināta vairāk nekā 20 km garumā. Dvietes senleja ir viena no senākajām apdzīvotajām vietām Latvijas teritorijā. Dabas parkā darbojas Dvietes senlejas informācijas centrs "Gulbji".

Muzeji un ekspozīcijas:

- Selekcionāra Paula Sukatnieka „Apsītes”;
- Vēstures un seno lietu krātuve „Sēļu istaba”;
- Ekspozīcija „Koka priekšmets Dvietes palienes sētā”;
- Koka karošu ekspozīcija – Arvīda Sietkovska privātkolekcija;
- Vecā Stendera muzejs;
- Subates muzejs;
- Dvietes pagasta novadpētniecības materiālu krātuve;
- Bebrenes bebra ekspozīcija;
- Ekspozīcija „Trauki laikmeta griežos”;
- Dzīvnieku anatomijas un fizioloģijas ekspozīcija.⁷³

Kultūrvēsturiskais mantojums un bagātīgā dabas daudzveidība ir nozīmīgi priekšnosacījumi arī turpmākai tūrisma nozares attīstībai novadā. Bet, palielinoties tūristu plūsmai, svarīgi ir uzturēt esošo infrastruktūru un attīstīt to arī turpmāk tā, lai apmeklētāji atstātu pēc iespējas mazāku negatīvo slodzi uz vidi.

5.6. DABAS RESURSU IZMANTOŠANAS TERITORIJAS

DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES UN KARJERU IZSTRĀDES TERITORIJAS

Ilūkstes novada teritorijā atrodas (pilnībā vai daļēji) šādas derīgo izrakteņu atradnes:

- 13 būvmateriālu izejvielu derīgo izrakteņu atradnes (izmanto divas);
- divi prognozēto resursu laukumi;
- 261 kūdras atradne;
- 24 sapropeļa atradnes.

Pēc pieejamajiem datiem derīgo izrakteņu ieguve notiek divās būvmateriālu izejvielu atradnēs. Dvietes mežniecības 101. un 107.kvartāla atradnē (Dvietes pag.) tiek iegūta smilts ceļu būvei. 2017. g. smilts krājumi bija 102,49 tūkst. m³. Atradnē Censoņi – 1 (Šēderes pag.) tiek iegūta smilts un smilts – grants arī ceļu būvei. 2017. g. atradnē smilts krājumi bija 177,59 tūkst. m³, bet smilts – grants krājumi 142,34 tūkst. m³. No kūdras atradnēm tiek izmantota Baltmuižas kūdras atradne (Aknīstes nov. Gārsenes pag., un Ilūkstes nov. Prodes pag.).⁷⁴

Lai pēc iespējas atstātu mazāku ietekmi uz vidi, nepieciešams novadā paredzēt pasākumus derīgo izrakteņu ieguves ierobežošanai vai aizliegšanai bioloģiski vērtīgu teritoriju tuvumā (īpaši aizsargājamās dabas teritorijām, aizsargājamu sugu dzīvotņu tuvumā, u.c.), kultūras pieminekļu teritorijās, ainaviski vērtīgās teritorijās, pilsētās un ciemos.

ŪDENSSAIMNIECĪBĀ UN ENERĢĒTIKĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS

Virszemes ūdensobjekti Ilūkstes novadā lielākoties tiek izmantoti rekreācijai un enerģētikā, kā arī mākslīgi veidotās privātās ūdenstilpes zivsaimniecībai.

Uz Ilūkstes un Šēderes upēm Ilūkstes novadā darbojas divas mazās hidroelektrostacijas – Ilūkstes HES un Šēderes HES.

⁷³ Tūrisms Ilūkstes novadā, <http://turisms-ilukste.mozello.lv/apskates-vietas/k/mu/>

⁷⁴ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", derīgo izrakteņu atradņu reģistrs.

Pēc MK noteikumiem Nr.27 "Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus" (15.01.2002.) Ilūkstes novadā aizliegts uz Dvietes, Eglaines, Ilūkstes un Dienvidsusējas upēm.

6. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Ilūkstes novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts ar mērķi, izveidot spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem - 30.04.2013. MK noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" u.c., valsts vienotajai teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmai (TAPIS) atbilstošu un ilgtspējīgu pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu, kas nodrošina sabalansētu dzīvojamās, publiskās, ražošanas un tehniskās vides attīstību Ilūkstes novada pašvaldības administratīvajā teritorijā, vienlaicīgi saglabājot bagāto dabas un kultūrvēsturisko mantojumu un veicinot vides kvalitātes paaugstināšanos ilgtermiņā.

Teritorijas plānojuma risinājumi nosaka teritorijas izmantošanas un apbūves veidošanas noteikumus, prasības dabas resursu un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošanai un saglabāšanai, transporta attīstībai, uzņēmējdarbības un ražošanas attīstībai, dzīvojamās apbūves veidošanai, pakalpojumu un zaļo teritoriju, vides ilgtspējīgai attīstībai un inženierkomunikāciju infrastruktūras nodrošinājumam.

Tomēr plānošanas dokumentā noteiktie risinājumi nav viennozīmīgi vērtējami, jo pēc to īstenošanas, var atstāt potenciāli gan pozitīvu, gan neitrālu, gan negatīvu ietekmi uz vidi. Analizējot Grafiskajā daļā noteiktos funkcionālos zonējumus un apakšzonējumus un TIAN nosacījumus atļautajai izmantošanai un apbūves veidošanai, ieteicams pastiprinātu uzmanību pievērst sekojošiem jautājumiem:

- Blīvi apdzīvoto vietu - Ilūkstes un Subates pilsētu, ciemu teritoriju apsaimniekošana un vides kvalitātes uzlabošana, buferzonu veidošana starp dzīvojamo apbūvi un rūpnieciskās apbūves teritorijām;
- Nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšana (inženierapgāde, ielu/ceļu tīkls u.c.) esošo vasarnīcu un dārza māju apbūves teritorijās, atbilstoši normatīvo aktu prasībām (VAN 5.3. daļa). Jaunas pastāvīgas apbūves nepielaušana un esošās apbūves kontrolēšana šajās teritorijās;
- Lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās darbības, tūrisma un rekreācijas aktivitāšu, pakalpojumu sabalansēšana ar dabas aizsardzības interesēm, nepārsniedzot konkrēto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) biotopu, aizsargājamo augu, putnu, dzīvnieku u.tml. noturības kapacitāti pret antropogēnajām slodzēm;
- Dabas aizsardzības plānu (DAP) izstrāde ĪADT, kurām tie nav izstrādāti, kā arī regulāra aktualizēšana. DAP iekļauto teritorijas apsaimniekošanas pasākumu īstenošana;
- Riska virszemes un pazemes ūdensobjekti - Ilūkste (D491), Dviete (D489) Daugavas upju baseinu apgabalā, Dienvidsusēja (169) un Kreuna (L178). Labas ūdens kvalitātes sasniegšana visos ūdensobjektos līdz 2021. un līdz 2027. gadam riska ūdensobjektos, atbilstoši Daugavas un Lielupes upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos iekļautajiem pamata un papildpasākumiem. Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektus. Īpaša uzmanība jāpievērš teritorijām ar applūšanas risku (Ilūkstes un Dvietes upju palienēs);
- Kanalizācijas, ūdensapgādes un siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana un ar centralizētajiem ūdensapgādes pakalpojumiem nodrošināto blīvas apbūves teritoriju (pilsētu un ciemu teritoriju) īpatsvara paaugstināšana (gan esošās, gan jaunveidojamās apbūves pieslēgšana pie esošajām centralizētajām sistēmām). Pašvaldībai rekomendējams izstrādāt mehānismu esošās apbūves pieslēgumu veidošanai pie centralizētajiem inženiertīkliem un objektiem;
- Lokālu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu apsaimniekošanas efektivitātes un drošības videi paaugstināšana. Iekārtu ekspluatācija saistās ar vides risku, ka tās kaut kādu iemeslu dēļ var palikt bez apsaimniekotāja un vidē novadīti neattīrīti sadzīves notekūdeņi, jo nebūs konkrētu personu, kas uzņemas atbildību par šīm iekārtām un to atbilstošu

apsaimniekošanu. Pašvaldībai būtu jāplāno iespējamā rīcība šādos gadījumos, kā arī lokālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu monitorings;

- Pamesto un neapsaimniekoto urbumu, kas ir potenciāli bīstami pazemes ūdens piesārņošanas avoti konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana. Pastiprinātas uzmanības pievēršana to turpmākai apsaimniekošanas kārtībai. Lokālo kanalizācijas sistēmu kontrole, lai piesārņojums tieši nenonāk vidē, it īpaši riska ūdensobjektos. Nepieciešams nodrošināt decentralizēto (lokālo) kanalizācijas sistēmu notekūdeņu savākšanu, videi drošu transportēšanu un utilizēšanu atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī kontroli, lai fekālie notekūdeņi tiktu nogādāti uz attīrīšanas iekārtām, nodrošinot videi draudzīgu to apsaimniekošanu. Rekomendējama pašvaldības saistošo noteikumu izstrāde, kuros noteiktas prasības lokālo kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanai un nogādāšanai uz noteiktajiem notekūdeņu pieņemšanas galapunktiem;
- Saimniecisko darbību - derīgo izrakteņu ieguves un apmežošanas sabalansēšana ar dabas aizsardzības interesēm. Vērtīgo lauksaimniecības teritoriju saglabāšana lauksaimnieciskajai darbībai. Kūdras ieguves Baltmuižas kūdras atradnē ietekmes samazināšana (mitruma režīms, pievadceļi) uz blakus esošā dabas lieguma "Baltmuižas purvs" augsto purvu, pārejas purvu, boreālo un purvaino mežu biotopiem, ligzdojošajiem putniem;
- Derīgo izrakteņu ieguve iespējama arī Lauksaimniecības teritorijās (L) un Mežsaimniecības teritorijās (M), ja tās neatrodas pilsētu un ciemu teritorijās, iespējama derīgo izrakteņu ieguvēja konfliktsituācijas izveidošanās ar blakus esošo zemju īpašniekiem, it īpaši tuvumā esošo dzīvojamo māju īpašniekiem. TIAN nosacījumu ievērošanas uzraudzība, attiecībā uz derīgo izrakteņu ieguvi;
- Meliorācijas sistēmas (koplietošanas novadgrāvju, drenāžas sistēmas u.c. objektu) atbilstoša apsaimniekošana, atbilstoši teritorijas esošajam vai plānotajām izmantošanas mērķim;
- Publisko ūdeņu un to piekrastes pieejamības paaugstināšana, atpūtas vietu pie ūdeņu peldvietu labiekārtošana, peldūdeņu vietējais monitorings, motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošanas ierobežošana peldēšanās un atpūtas vietās. Teritoriju rezervēšana pastaigu un tūrisma taku, kā arī veloceliņu tīklu izveidei. Rekreācijai un tūrismam piemērotu teritoriju un objektu infrastruktūras un turpmākās attīstības virzienu izvērtēšana saistībā ar bioloģiski un ainaviski augstvērtīgām teritorijām un dabas vērtības nenoplicinoša tūrisma attīstību;
- Dzelzceļa līnijas "Valsts robeža - Eglaine - Daugavpils" un degvielas pārsūkņēšanas stacijas SIA "LatRosTrans" ietekmes mazināšana (radītāis troksnis un nereti jūtāmā naftas smaka) uz tuvumā esošā dabas liegumu "Pašulienes mežs". Kravu vilcienu regulārās satiksmes ietekmes mazināšana uz Eglaines ciema iedzīvotāju, kuru mājas atrodas tiešā dzelzceļa tuvumā, dzīves kvalitāti;
- Atsevišķu organizāciju darbības ietekmē vidē nonāk arī gaistošie organiskie savienojumi (SIA "Plastika", SIA "RusLatNafta", SIA "LatRosTrans"). Tehnoloģisko procesu uzlabošana, lai samazinātu gaistošo organisko savienojumu emisiju, SIA "Plastika" plastmasas izstrādājumu ražošanas ietekmi (smakas) uz Eglaines ciema iedzīvotāju veselību un dzīves vides kvalitāti;
- Degradēto teritoriju (bijušo fermu, ražošanas un tehnisko teritoriju, nepabeigto būvju u.c.) sakārtošana, rekultivācija un turpmākā izmantošana atbilstoši mērķim;
- Valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts - SIA "LatRosTrans" naftas bāzes līnijas ražošanas dispečeru stacija "Ilūkste" Pašulienes ciemā, Šēderes pagastā, kurš pakļauts MK 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" prasībām;
- Ilūkstes novada teritoriju šķērso naftas un naftas produktu vadi "Polocka – Ventspils", kuru avārijas vai nelegālas pieslēgšanās gadījumā var tikt piesārņota apkārtējā vide;

- Plūdu apdraudētās teritorijas - Daugavas upe pie Pilskalnes pagasta, Dvietes upe Dvietes pagastā, Ilūkstes upe Ilūkstē. Dzīvojamās apbūves nepieļaušana, applūšanas risku un to ietekmes uz iedzīvotāju drošību un potenciālo vides piesārņošanu izvērtēšana. Informācijas sniegšana atbildīgajām institūcijām un iedzīvotājiem par iespējamajām plūdu sekām. Piemēram, neatbilstoši savākto kanalizācijas notekūdeņu nonākšanu dzeramā ūdens akās, tuvākajos ūdensobjektos, u.c.;
- Sabiedrības dažādu mērķauditoriju (pirmsskolas vecuma bērni, skolēni, jaunieši, pieaugušie, seniori) izglītošana par videi draudzīgu rīcību un ilgtspējīgu resursu apsaimniekošanu, energoefektivitātes pasākumiem, veselīgu dzīvesveidu u.c. Zinātnietilpīgo nozaru attīstība, bezatkritumu tehnoloģiju un citu videi draudzīgu tehnoloģiju pielietošanas ražošanā popularizēšana un atbalstīšana.

Konkrētas teritorijas izmantošanas, īstenošanas ietekmes novērtēšana veicama arī pie hierarhiski zemāko attīstības plānošanas dokumentu – lokālplānojumu, detālplānojumu, tematisko plānojumu, tehnisko projektu un būvprojektu izstrādes, kuros jau detalizētāk var izvērtēt plānotā būvobjekta, piemēram, ražošanas uzņēmuma vai teritorijas izmantošanas ietekmi uz vides kvalitāti, bioloģisko daudzveidību un iedzīvotāju veselību. Pirms dzīvojamās apbūves, uzņēmējdarbības veida attīstības jāizvērtē vietas un nozares atbilstība konkrētai teritorijai, jānovērtē potenciālā slodze uz vidē.

7. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

7.1. STARPTAUTISKIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā ir ietverti starpvalstu konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās.

Konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” jeb *Orhūsas konvencija*, Orhūsa, 25.06.1998. Latvija ratificēja 2002. gadā. Konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu attiecības saistībā ar vides jautājumiem, sevišķi pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību. UNESCO konvencija (1972.). Latvija ratificēja 1997. gadā. Konvencija definē jēdzienu „dabas mantojums” un nosaka uzdevumus tā aizsardzībai.

- 1) Dabas pieminekļi – fizikāli un bioloģiski veidojumi vai šādu veidojumu grupas ar īpašu, universālu estētisko vai zinātnisko vērtību;
- 2) Ģeoloģiski vai fiziogēogrāfiski veidojumi un noteiktas zonas – apdraudētu augu un dzīvnieku sugu dzīves vietas ar īpaši zinātnisku vai saglabāšanas nozīmi;
- 3) Dabas teritorijas, kam īpašas nozīmes universālas vērtības no zinātnes, saglabāšanas vai dabas skaistuma viedokļa;
- 4) Valsts pienākums ir tās teritorijā nodrošināt kultūras un dabas mantojuma identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizēšanu un saglabāšanu nākošajām paaudzēm. Tādēļ maksimāli jāizmanto esošie valsts resursi un nepieciešamības gadījumā arī starptautiskā palīdzība un sadarbība;
- 5) Lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku kultūras un dabas mantojuma aizsardzību, konservāciju un popularizēšanu, šīs konvencijas dalībvalstis atbilstoši katras valsts apstākļiem centīsies:
  - īstenot atbilstošu politiku, kuras mērķis būtu kultūras un dabas mantojumam piešķirt noteiktas funkcijas sabiedrības dzīvē, kā arī iekļaut šī mantojuma aizsardzību plānošanas programmās,
  - izveidot, ja tādu nav, vienu vai vairākus kultūras un dabas mantojuma aizsardzības, konservācijas un popularizēšanas dienestus ar atbilstošu personālu un līdzekļiem,
  - attīstīt zinātniskos un tehniskos pētījumus, lai valsts spētu novērtēt un novērst kultūras un dabas mantojumam draudošās briesmas,
  - veikt atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu,
  - atbalstīt nacionālo un reģionālo centru izveidošanu un attīstību, kas sagatavo speciālistus kultūras un dabas mantojuma saglabāšanas jomās un veicina attiecīgus zinātniskos pētījumus.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību. Riodežaneiro konvencija (1992.) Latvija ratificēta 1995. gadā. Konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana. Galvenais uzdevums dalībvalstīm ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un tās ilgtspējīgas izmantošanas jautājumu integrēšana jau esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās un nepieciešamo stratēģiju un citu dokumentu izstrādāšana.

Padomes Direktīva 92/43/EEK „**Par dabisko savvaļas faunas un floras aizsardzību**” jeb Sugu un Biotopu direktīva, 21.05.1992. ir pamatā vienota Eiropas ekoloģiskā tīkla *Natura 2000*

izveidošanai, veicinot izpēti un zinātnisko darbu. Direktīvas mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, veicot dabisko biotopu, faunas un floras aizsardzību. EP direktīvas attiecināmas uz 5 Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopu tipiem, 1 augu, 18 putnu, 5 zīdītājdzīvnieku, 2 abinieku un 2 kukaiņu sugām. Eiropas kopienu padome izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, un kura nosaukums ir *Natura 2000*. Šo tīklu, ko veido dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu teritorijas, izmanto, lai minētos dabisko dzīvotņu veidus un sugu dzīvotnes saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva **2000/60/EK**, kuras mērķis ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli un veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu. Upju sateces baseina apsaimniekošanas plānā iekļauto pasākumu mērķi ir:

- Novērst virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, tos uzlabot un atjaunot, sasniegt šo ūdens objektu labu ķīmisko un ekoloģisko stāvokli, kā arī samazināt piesārņojumu no bīstamo vielu izplūdēm un emisijām;
- Aizsargāt, uzlabot un atjaunot visus pazemes ūdens objektus, novērst pazemes ūdeņu piesārņošanu un pasliktināšanos un nodrošināt līdzsvaru starp pazemes ūdeņu iegūvi un to resursu atjaunošanos;
- Saglabāt aizsargājamās teritorijas.

7.2. NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Nacionālajā vides un dabas aizsardzības likumdošanā un normatīvajos aktos tiek ievēroti un noteikti starptautiskie vides aizsardzības mērķi.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir augstākais plānošanas dokuments, kurā kā viena no prioritātēm ir daba kā nākotnes kapitāls. Tiek izvirzīts mērķis, Latvijai kļūt par ES līderi dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā. Stratēģijā tiek analizētas Latvijas tendences un izaicinājumi dabas ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā, kā arī noteikti prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni un iespējamie risinājumi.

Latvijas vides politikas pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam izvirza virsmērķi – nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli. Ievērojot to, ka vides un dabas jautājumi aptver plašu jomu daudzveidību, Vides politikas pamatnostādnes veidotas no ieskata horizontālajos jautājumos un šādās tematiskajās sadaļās: augsne un zemes dzīles, otrreizējās izejvielas, dabas aizsardzība, gaisa aizsardzība, klimata pārmaiņas, ūdens resursi un Baltijas jūra, vides piesārņojums un riski, vides veselība, vides monitorings. Sadaļās noteikts katras jomas politikas mērķis, politikas un darbības rezultāti, rezultatīvie rādītāji, kā arī pasākumi politikas mērķu un rezultātu sasniegšanai.⁷⁵

Teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi tiek salīdzināti ar Latvijas Vides politikas pamatnostādnēm, kurās noteikti nacionālie vides aizsardzības mērķi (TABULA:21).

TABULA:21. Teritorijas plānojumā ietvertie Vides politikas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam mērķi

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014.-2020.GADAM	ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS
HORIZONTĀLIE JAUTĀJUMI	
<p><i>Politikas mērķis: Nodrošināt labu vides pārvaldību visos līmeņos, kā arī labu vides komunikāciju, kas balstīta uz pilnīgu un izsvērtu vides informāciju; veicināt sabiedrības plašu iesaistīšanos vides jautājumu risināšanā.</i></p>	

⁷⁵ VARAM, Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, Rīga, 2014

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014.-2020.GADAM	ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS
Nodrošināta kvalitatīva vides komunikācija (sabiedrības līdzdalība).	Iedzīvotāji piedalās publiskās apspriešanas sanāksmēs par teritorijas plānojuma un tā Vides pārskata projektiem.
Nodrošināt Latvijas zinātnes potenciāla iesaisti starptautiskos pētījumos un prognozēs, Latvijas dabas kapitāla izvērtēšanā un praktisku pētījumu veikšanā.	Tiek apkopota aktuālā informācija par vides stāvokli novada teritorijā, tiek izstrādāts ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums, kurā analizē pieejamo informāciju par atmosfēras gaisa, ūdens kvalitāti, piesārņojošām darbībām, īpaši aizsargājamām teritorijām u.c. informāciju.
Ilgtermiņģīgas attīstības un vides aspektu iekļaušana visu līmeņu plānošanas un ieviešanas procesos, jo īpaši teritoriālās plānošanas un pilsētvides attīstības jomās.	<p>Teritorijas plānojums un Vides pārskats tiek izstrādāts sadarbībā ar valsts institūcijām - Daugavpils reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi, Veselības inspekciju, Latgales plānošanas reģionu, VAS "Latvijas Valsts ceļi", inženierkomunikāciju turētājiem un apsaimniekotājiem, kaimiņu pašvaldībām u.c.</p> <p>Plānošanas dokumentā tiek apzinātas un analizētas dažādu apdraudējumu teritorijas – piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, riska teritorijas (transporta un inženierkomunikāciju infrastruktūra, plūdu riska teritorijas u.c.).</p> <p>Teritorijas plānojums tiek izstrādāts ievērojot ilgtermiņģīgas principu, kas paredz līdzsvarotu teritorijas attīstību un visu interešu līdzsvaru, kā arī pēctecības principu, izvērtējot spēkā esošā teritorijas plānojuma normas un to īstenošanas praksi.</p>
Uz tirgu balstītu ekonomisko instrumentu izmantošana vides politikas mērķu sasniegšanā.	Teritorijas plānojuma funkcionālais zonējums noteikts, ņemot vērā pašvaldības telpiskās attīstības perspektīvas vēlamās ilgtermiņa izmaiņas apdzīvojuma sistēmas, ražošanas un loģistikas teritoriju un modernas tehniskās infrastruktūras attīstībai. TIAN tiek noteiktas prasības, kas ir jāievēro, veicot dažādu saimniecisko darbību un būvniecību.
Palielināt vides aizsardzības sistēmas kapacitāti visos līmeņos līmenī un labāk atbalstīt vides sektora NVO kā nozīmīgu partneri sabiedrības iesaistīšanai vides jautājumu risināšanā.	Teritorijas plānojums izstrādāts ņemot vērā NVO priekšlikumus, ciktāl tie attiecas uz šī pašvaldības plānošanas dokumenta kompetenci.
AUGSNE UN ZEMES DZĪLES, OTRREIZĒJĀS IZEJVIELAS	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt augsnes ilgtermiņģīgu izmantošanu un aizsardzību.</i>	
Aktualizēt pieejamo informāciju par augsnēm, iegūt jaunu informāciju, izmantot to, plānojot attīstību.	Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu.
Nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dzīļu resursiem.	Vides pārskatā tiek sniegta vispārīga informācija. Teritorijas plānojuma TIAN un Grafiskajā daļā noteiktas funkcionālās zonas (R2, M, L, Ū), kurās atļauta derīgo izrakteņu ieguve, TIAN noteikti nosacījumi derīgo izrakteņu ieguvei.
Pilnveidot zemes dzīļu izmantošanas juridisko ietvaru un celt institucionālo kapacitāti.	
DABAS AIZSARDZĪBA	

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014.-2020.GADAM	ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt ekosistēmu kvalitāti, dabas aizsardzības un sociāli - ekonomisko interešu līdzsvarotību, sekmēt Latvijas kā „zaļās” valsts tēla veidošanos.</i>	
Saglabāta un atjaunota ekosistēma un to dabiskās struktūras, kā arī vietējo savvaļas sugu daudzveidība.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Pilnveidots ES nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīkls, balstoties uz sugu un biotopu izplatības kartēšanu, kā arī ņemot vērā jaunāko zinātnisko pētījumu un regulāra monitoringa datus.	Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlotas Natura 2000 teritorijas.
Apsaimniekošanas pasākumu plānošana un ieviešana, saskaņojot dabas aizsardzības un sociāli-ekonomiskās intereses.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu. TIAN noteikts, ka pilsētu un ciemu teritorijās nav atļauta kailcirte. TIAN iekļautas prasības dabas un apstādījumu teritoriju izmantošanai un apsaimniekošanai.
Nodrošināt aizsargājamo sugu un biotopu atjaunošanu un atbilstošu apsaimniekošanu, sākot ar plānošanu un nepieciešamo atbalsta pasākumu veicināšanu.	Nemti vērā izstrādātie dabas aizsardzības plāni, Pašvaldības saistošie noteikumi.
GAISA AIZSARDZĪBA	
<i>Politikas mērķis: Līdz 2020.gadam samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām līdz līmenim, kas nerada draudus veselībai un neizraisa ekosistēmu degradāciju. Prasību minimums šā mērķa sasniegšanai ir spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu izpilde un faktiskā emisiju apjoma samazināšana zem emisijas griestu līmeņa.</i>	
Lokālo gaisa kvalitātes un smaku piesārņojuma problēmu risināšana.	TIAN noteikti pasākumi (buferzonas u.tml.), kuri jāveic rūpnieciskās apbūves teritorijās negatīvās ietekmes samazināšanai.
Dažādu sektoru radītā piesārņojuma samazināšana	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu. TIAN noteikts, ka Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R) nekāda veida piesārņojums nedrīkst izplatīties ārpus uzņēmuma teritorijas robežām.
Informācijas ieguve un atbildīgo institūciju kapacitātes celšana.	Teritorijas plānojums izstrādāts, ņemot vērā institūciju un kaimiņu pašvaldību sniegtos nosacījumus un aktuālo informāciju.
Sabiedrības informēšana.	Teritorijas plānojumam un Vides pārskatam veikta publiskās apspriešana.
KLIMATA PĀRMAIŅAS	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt Latvijas ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu samazināšanā, ņemot vērā Latvijas vides, sociālās un ekonomiskās intereses, veicināt Latvijas gatavību pielāgoties klimata pārmaiņām un to izraisītajai ietekmei.</i>	
SEG emisiju samazināšana un CO ₂ piesaistes nodrošināšana.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Pielāgošanās klimata pārmaiņām.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
SEG emisiju uzskaitē un prognozēšana.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
ŪDENS RESURSI UN BALTIJAS JŪRA	

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014.-2020.GADAM	ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu.</i>	
Iekšzemes un jūras ūdeņu eitrofikācijas un piesārņojuma samazināšanās, stāvokļa uzlabošanās.	TIAN noteiktas un Grafiskajā daļā attēlotas ūdensobjektu aizsargjoslas.
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība pakalpojumu kvalitātei un pieejamībai.	TIAN noteiktas prasības pieslēgumu veidošanās pie centralizētās kanalizācijas tīkliem, kā arī decentralizētajai kanalizācijai.
Plūdu riska mazināšana un plūdu seku pārvaldība.	Grafiskajā daļā attēlotas applūstošās teritorijas (10% plūdu varbūtības) un inženierbūves. Nav atļauta apbūves veidošana applūstošajās teritorijās. TIAN noteiktas prasības applūstošajās teritorijās, meliorācijas sistēmas tīku un objektu sakārtošanai un apsaimniekošanai.
Pārrobežu sadarbība iekšzemes un jūras ūdeņu stāvokļa uzlabošanai.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Vispusīgas un pilnvērtīgas informācijas ieguve monitoringa, pētījumu, informācijas apmaiņas, moderno tehnoloģiju pielietošanas ceļā.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Administratīvās, tehniskās un profesionālās kapacitātes paaugstināšana ar vides kontroli, uzraudzību un novērtēšanu saistītām institūcijām.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
VIDES PIESĀRŅOJUMS UN RISKI	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot vides risku mazināšanu un pārvaldību.</i>	
Piesārņoto vietu apsaimniekošana, mazinot risku videi.	Teritorijas plānojumā sniegts vispārīgs raksturojums par piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām teritorijām un tās tiek grafiski attēlotas.
Ķīmisko vielu apsaimniekošana un pārvaldība.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Jonizējošā starojuma avotu droša apsaimniekošana.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Mazināt avāriju riskus, nodrošinot operatīvu rīcību avāriju situācijās.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
VIDES VESELĪBA	
<i>Politikas mērķis: Samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t.sk. novēršot pēc iespējas psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunikēšana sabiedrībai.</i>	
Nodrošināta kvalitatīva vides veselības komunikācija.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Latvijā radīti priekšnoteikumi vides veselības integratīvo pētījumu uzsākšanai.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Latvijā uzsākts cilvēku biomonitorings.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Izveidotas INSPIRE direktīvas prasībām atbilstošas ģeotelpisko datu kopas cilvēku veselības un drošības tēmai.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014.-2020.GADAM	ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS
VIDES MONITORINGS	
<p><i>Politikas mērķis: Nodrošināt savlaicīgu un visaptverošu vides un klimata pārmaiņu datu un informācijas apkopošanu un vispusīgu analīzi, lai noteiktu politikas mērķus un atbilstošus pasākumus vides stāvokļa uzlabošanai un savlaicīgai reaģēšanai uz klimata pārmaiņām, kā arī novērtētu līdzšinējo pasākumu un ieguldītā finansējuma lietderību un efektivitāti.</i></p>	
<p>Nodrošināt sabiedrību ar operatīvu informāciju par gaisa kvalitātes bīstamām izmaiņām.</p>	<p>Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.</p>
<p>Iegūt pietiekamu informāciju par ūdeņu kvalitāti un kvantitāti.</p>	<p>Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.</p>
<p>Pilnveidot zemes monitoringa īstenošanu.</p>	<p>Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.</p>
<p>Iegūt informāciju par sugām un biotopiem Natura 2000 vietās un ārpus tām.</p>	<p>Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.</p>
<p>Nodrošināt meža resursu un meža stāvokļa novērtējumu.</p>	<p>Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.</p>
<p>Nodrošināt savlaicīgu un regulāru sabiedrības informēšanu par vides monitoringa rezultātiem.</p>	<p>Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.</p>

Ilūkstes novada teritorijas plānojums izstrādāts, ievērojot LR normatīvos aktus vides un dabas aizsardzības jomā, ciktāl tie attiecas uz plānošanas dokumenta kompetenci un darba uzdevumu.

8. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Šajā nodaļā sniegts Ilūkstes novada teritorijas plānojumā noteikto risinājumu teritorijas izmantošanai, apbūves parametriem, transporta un tehnisko inženierkomunikāciju infrastruktūras u.c. attīstībai novērtējums attiecībā pret to ietekmi uz novada vides resursiem un to kvalitāti, atsevišķi analizējot būtiskākās iespējamās tiešās un netiešās ietekmes, ilglaicīgās un īslaicīgās ietekmes un summāro ietekmi.

Ja turpmākajā plānošanas procedūrā sagaidāmās negatīvās ietekmes uz vidi tiks novērtētas kā būtiskas, tiks piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

8.1. TIEŠĀS UN NETIEŠĀS IETEKMES

Īstenojot plānošanas dokumentā atļautās izmantošanas, tās var nepastarpināti radīt tiešās un netiešās ietekmes uz vidi. Ietekme uz vidi var veidoties gan pozitīva, gan negatīva.

Tiešās ietekmes uz vidi galvenokārt rada zemes lietojuma veida maiņa, veidojot jaunu dzīvojamo, publisko un rūpniecisko apbūvi, attīstot transporta infrastruktūru, veicot derīgo izrakteņu ieguvī, atmežošanu u.c. Zemes lietošanas kategorijas maiņa samazina dabas pamatnes platības un palielina piesārņojuma emisiju vidē - ūdenstecēs un ūdenstilpēs, atmosfēras gaisā, augsnē u.c. Pieaugot mežistrādes apjomiem, var tikt samazināta bioloģiskā daudzveidība un neskartā vide.

Teritorijas plānojumā paredzētās būtiskākās tiešās ietekmes, kas saistītas ar zemes izmantošanas veidu maiņu, ir blīvas un retinātas dzīvojamās un publiskās apbūves attīstības plānošana pašreizējās lauksaimniecības un meža zemēs, kā arī ražošanas objektu un teritoriju un transporta un tehniskās infrastruktūras attīstības iespēju, atbilstoši VAN.

Attīstoties blīvai dzīvojamai apbūvei Ilūkstes un Subates pilsētās un ciemos tiešo ietekmju slodze var tikt samazināta līdz minimumam, ja tiek sakārtota ielu un ceļu infrastruktūra, nodrošināta efektīva inženierkomunikāciju darbība un teritoriju apsaimniekošana, veidoti pieslēgumi pie centralizētajām kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmām, paplašinātas centralizēto ūdenssaimniecību aglomerāciju robežas. Pastiprināta uzmanība jāpievērš, paplašinot apbūvi ainaviskajās un kultūrvēsturiskajās teritorijās vai to tuvumā, lai pēc iespējas mazinātu zemes izmantošanas veidu maiņas un konkrētu objektu (dzīvojamās apbūves, ražošanas, inženierkomunikāciju u.c.) tiešās ietekmes uz vides kvalitāti, ļoti svarīgi ir ievērot un kontrolēt TIAN iekļautos aizliegumus, ierobežojumus un nosacījumus dažādu teritoriju izmantošanai un atļautās apbūves, labiekārtojuma veidošanai, nodrošinājumam ar inženierkomunikācijām, kā arī ievērot LR normatīvos aktus. Pirms zemes izmantošanas veidu maiņas rūpīgi jāizvērtē šādas darbības ietekme uz vidi un ainavu tiešā un attālākā tuvumā.

Paplašinot jaudas esošajos ražošanas uzņēmumos, kā arī attīstot jaunas ražošanas teritorijas, kas noteiktas teritorijas plānojumā (piemēram, ražošanas teritorijas Ilūkstes pilsētā vēsturiskās Putnu fermas teritorijā), svarīgi ir ievērot labākos tehniskos paņēmienus un tehnoloģijas (bezatkritumu u.c.), lai novērstu piesārņojošo darbību ietekmi uz vidi un cilvēku dzīves kvalitāti, atmosfēras gaisā, virszemes un gruntsūdeņos nonāktu pēc iespējas mazāk piesārņojošo vielu emisiju. Atbildīgajām institūcijām stingri kontrolēt ražošanas uzņēmumu darbību, lai tiktu ievērotas izsniegto piesārņojošo darbību atļaujas (SIA "Plastika", SIA "LatRosTrans", SIA "Ornaments", SIA "RusLatNafta", zemnieku saimniecības u.c.) un vidē netiktu emitētas piesārņojošās vielas, lai neveidotos nelegālie pieslēgumi pie naftas un naftas produktu vada "Polocka - Ventspils", kas var izraisīt avāriju risku un gruntsūdeņu piesārņojumu. Pozitīvi ir vērtējams fakts, ka plānotajās Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R) atļauta tikai tādu vieglās un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu veidošana, kur nekāda veida piesārņojums neizplatās ārpus uzņēmuma teritorijas robežām. Smagās un pirmapstrādes ražošanas uzņēmumu attīstība atļauta tikai divās novada vietās - Ilūkstes pilsētas perifērijā bijušās Putnu fermas teritorijā un SIA "LatRosTrans" naftas pārsūkņēšanas stacijas teritorijā Šēderes pagasta lauku teritorijā, lai

izmantotu esošo izbūvēto tehnisko infrastruktūru un nepārveidotu jaunas dabas pamatnes teritorijas. R1 teritorijas nerobežojas ar esošām vai plānotām dzīvojamās apbūves teritorijām.

Plānojot ražošanas teritoriju attīstību, jāveic esošo un plānoto inženierkomunikāciju, piebraukšanas iespēju un pieslēguma jaudu analīzi un to plānoto atbilstību konkrētajās vietās, lai iespējami savlaicīgi novērstu problēmsituācijas nākotnē gan notekūdeņu apsaimniekošanas, gan citos aspektos. Teritorijās, kur saskaras ražotāju un iedzīvotāju intereses, jebkurai rūpnieciskajai darbībai un/vai objekta būvniecībai jāveic publiskās apspriešanas procedūra. Uzņēmuma darbības radītās emisijas, kas nonāk vidē var būt tikai tik nenozīmīgas, ka tiek ievērotas normatīvajos aktos izvirzītās prasības uz gaisa kvalitāti, virszemes un pazemes ūdeņiem, smakām, trokšņiem un netiek pasliktināta iedzīvotāju dzīves kvalitāte.

Jāņem vērā, ka Ilūkstes novadā pilsētu un ciemu teritoriju perifērajās daļās, iedzīvotāju mājāsaimniecības bez centralizētās kanalizācijas nodrošinājuma rada tiešu slodzi uz ūdensobjektu kvalitāti. Tāpēc tiešās ietekmes uz vidi samazināšanai būtu jāuzlabo centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības efektivitāte, jānodrošina faktisko pieslēgumu izveide un jāveic tīklu paplašināšana, it īpaši blakus riska ūdensobjektiem – Ilūkstes un Dvietes upe un to aizsargjoslās. Nav pieļaujama jaunu blīvu apbūves teritoriju attīstība pirms nav sakārtota tehniskā infrastruktūra un nodrošināti pieslēgumi pie centralizētajiem tīkliem, kas nodrošina mājāsaimniecību piesārņojuma nonākšanu vidē – Daugavā, Ilūkstes, Dvietes u.c. upēs, novada ezeros, gruntī u.c.

Nodrošināt efektīvu notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, piesārņoto vietu sanāciju, saimnieciskajā darbībā izmantojot videi draudzīgas metodes, nepieļaujot neattīrītu sadzīves notekūdeņu, atēju un vircas bedru iepludināšanu vaļējās ūdenskrātuvēs, ezeros, upēs, meliorācijas grāvjos, dīžos, kā arī to iesūcināšanu gruntī, tiešās ietekmes uz vidi tiks būtiski samazinātas.

Pozitīvu tiešu ietekmi uz ūdensobjektu kvalitāti, tās īstenošanas rezultātā, sniegs TIAN iekļautā norma par pieslēgumu veidošanu esošajai apbūvei pie centralizētajiem tīkliem, pašvaldības ūdenssaimniecības, atkritumu saimniecības u.c. turpmāka attīstība un modernizācija, tūrisma un atpūtas vietu labiekārtošana, sabiedrības vides apziņas paaugstināšana u.c..

TIAN ietverti aizliegumi, ierobežojumi un nosacījumi teritoriju izmantošanai, atļautajai apbūvei un labiekārtojuma veidošanai. Rūpīgi ievērojot un kontrolējot noteikumus, Pašvaldība pēc iespējas mazinās zemes izmantošanas veidu maiņas un konkrētu objektu tiešās ietekmes uz vidi.

Kā būtiska tieša pozitīva ietekme vērtējama arī pilsētu un ciemu teritoriju robežu un tajās plānoto blīvas apbūves teritoriju samazināšana, saglabājot lauksaimniecības zemes ar viensētu apbūves raksturu.

Tiešu pozitīvu ietekmi sniegs TIAN iekļautie aizliegumi novada teritorijā augošo dižkoku 10 m aizsargjoslā veikt darbības, kas bojā vai varētu bojāt vai iznīcināt dižkoku vai mazināt tā dabisko estētisko nozīmi, t.sk. aizliegums apstrādāt zemi aizsargājamā koka 10 m aizsargjoslas teritorijā, kā arī veikt darbības, kas bojā dižkoka vainagu. Pozitīvi vērtējams iekļautais īstenošanas mehānisms, nosakot pašvaldībai pienākumu nodrošināt informācijas nodošanu zemes īpašumu apsaimniekotājiem par aizsargājamo koku teritorijas apsaimniekošanas noteikumiem.

Novada ūdensobjektu ūdens kvalitātes uzlabošanā, t.sk. eitrofikācijas samazināšanā tiešu pozitīvu ietekmi radīs TIAN norma, kas aizliedz virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās veidot īslaicīgās kūtsmēsļu krautuves un veikt kūtsmēsļu izkliešanu.

Netiešās ietekmes uz vidi veidojas savstarpēji, iedarbojoties videi un tiešajām ietekmēm. Attīstoties tūrismam un palielinoties tūristu skaitam, var pieaugt gan antropogēnā slodze uz vidi, gan veicināta apkārtējās vides sakopšana. Pārdomāta un sakārtota tūrisma un atpūtas infrastruktūra samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi.

Veicot zemes lietošanas kategoriju maiņu, izbūvējot jaunus objektus - dzīvojamo un publisko apbūvi, tehnisko un transporta infrastruktūru, ražošanas objektus tiek samazinātas dabas pamatnes un savvaļas sugu dzīvotņu platības. Svarīgi pievērst uzmanību, ja apbūves paplašināšana notiek potenciālo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tuvumā (ar augstu bioloģisko vērtību). Būvniecības procesā radītās zemes vibrācijas, troksnis un putekļu piesārņojums var

ietekmēt jūtīgu sugu dzīvotnes. Būvējot ēkas uz esošiem pamatiem un neapgūstot jaunas teritorijas, ietekme uz vidi tiek vērtēta kā maznozīmīga.

Paplašinoties saimnieciskajai darbībai, vide var tikt netieši ietekmēta. Intensīvās ražošanas lauksaimniecība var piesārņot vidi ar minerālmēsliem, kas veicina ūdensobjektu aizaugšanu un Baltijas jūras ekoloģiskā stāvokļa pasliktināšanos, nonākot tajā piesārņojumam no novada ūdenstecēm – Daugavas, Dvietes upes, Ilūkstes upes, Dienvidsusējas u.c.

Būtiski ir veikt vides izglītības pasākumus, pozitīvo pašvaldības reklāmu par labajiem darbiem vides jomā un citus sabiedrību informējošus pasākumus, lai veicinātu iedzīvotāju zaļo domāšanu un motivāciju saudzēt vidi, pieslēgties centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, kur tas iespējams.

Nepārsniedzot trokšņa, gaisa un virszemes ūdeņu robežvērtības, netiešās ietekmes neatstāj nozīmīgas sekas uz vidi.

8.2. ĪSLAICĪGĀS UN ILGLAICĪGĀS IETEKMES

Teritorijas plānojumā paredzētās darbības pēc to ietekmes ilguma var iedalīt īslaicīgās un ilglaicīgās (paliekošās) ietekmes darbībās.

Izmantošanas veidu iespējamās ietekmes uz vidi raksturotas TABULĀ:22.

Īslaicīgās ietekmes uz vidi rada būvniecības process - dzīvojamo, publisko, ražošanas ēku un būvju, ielu un ceļu, dažāda veida inženierkomunikāciju - siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, sakaru, elektroapgādes u.c. objektu būvniecība vai rekonstrukcija. Šīs darbības rada salīdzinoši īslaicīgus traucējumus vidē. Galvenās problēmas, kas saistītas ar minētajām darbībām ir troksnis, zemsedzes bojājumi, būvgruži, putekļu emisija. Lielākā daļa šo faktoru tiek likvidēti līdz ar būvniecības darbu beigšanu.

Autoceļu un ielu celtniecības un/vai rekonstrukcijas laikā iespējama teritorijas piegružošana ar būvniecības atkritumiem un piesārņošana ar naftas produktiem, bet ielu un ceļu ekspluatācijas laikā - piegružošana ar sadzīves atkritumiem, piesārņojošo vielu izmešiem. Kā arī jāmin, ka būvdarbu perioda laikā var būt gruntsūdeņu piesārņojums (gadījumā, ja gruntsūdeņi ir tuvu zemes virskārtai), ko rada mašīnu un mehānismu nepareiza izmantošana un degvielas, smērvielu, arī šķidro būvmateriālu (krāsu, laku u.c.) noplūdes zemes virskārtā un iespējama nonāksana gruntsūdeņos.

Visu iepriekšminēto objektu būvniecības laikā jākontrolē, lai piesārņojošās vielas tieši nononāktu vidē.

Par nelielu īslaicīgu ietekmi uz vidi teritorijā var uzskatīt apmeklētāju (viesu un tūristu) skaita sezonālās svārstības, kas rodas pateicoties tūrismam un aktīvajai atpūtai siltajā gada periodā, līdz ar to pašvaldībai aktīvajā tūrisma sezonā papildus jāizvieto atkritumu savākšanas tvertnes visvairāk tūristu un vietējo iedzīvotāju iecienītajās atpūtas vietās.

Ilglaicīgu ietekmi uz vidi atstāj darbības, kuras saistītas ar zemes lietojuma maiņu no viena zemes lietojuma mērķa uz citu, tajā skaitā atmežošana. Ilglaicīgu ietekmi atstāj intensīvā lauksaimniecība, derīgo izrakteņu teritorijas, ražošanas teritorijas, blīvas un retinātas apbūves teritorijas, transporta un gājēju ceļi un inženierkomunikācijas.

Attīstoties apbūvei, transporta infrastruktūrai un inženierkomunikācijām, uz vidi var tikt radīta ilglaicīga ietekme. Palielinoties transporta plūsmām, kuru intensitāte ir aktīva noteiktos ceļu posmos, ielās, uz vidi tiek radīta ilgstoša ietekme, ko izraisa autotransporta radītais troksnis, vibrācijas un izplūdes gāzes.

Teritorijas plānojumā tiek paredzēts veikt meža zemes atmežošanu un lauksaimniecības zemju maiņu uz apbūves zemi, mežos un lauksaimniecības zemēs atļauts veidot derīgo izrakteņu ieguves karjerus. Šādas darbības radīs ilglaicīgu ietekmi uz vidi, veidosies izmaiņas ainavā, ekosistēmās, hidroloģiskajā režīmā un samazināsies lauksaimniecības un meža zemju īpatsvars. Pirms zemes lietošanas kategorijas maiņas atļaujas izsniegšanas, izvērtēt katru plānoto atsevišķo gadījumu un iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī ievērot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumus.

Pozitīvu ilglaicīgu ietekmi uz vidi un ainavas kvalitātes saglabāšanu radīs novadā noteiktās vērtīgās lauksaimniecības zemju teritorijas, kuras nav atļauts apmežot.

TABULA:22. Izmantošanas veidu iespējamā ietekme uz vidi

Funkcionālās zonas (izmantošanas veidi)	Iespējamās ietekmes	Ieteikumi šo iespējamo ietekmju mazināšanai
<p>Mežu teritorija (M)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mežsaimnieciska teritorijas izmantošana; ▪ mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās; ▪ publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma; ▪ publiskā apbūve (tirdzniecības un pakalpojumu objektu, tūrisma un atpūtas iestāžu, sporta ēku un būvju apbūve); ▪ viensētu apbūve; ▪ derīgo izrakteņu ieguve 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; ▪ mainās biotopi; ▪ augu sugu sastāva izmaiņas vai iznīcināšana; ▪ samazinās meža teritoriju īpatsvars 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pirms darbu uzsākšanas ĪADT tuvumā vai to robežās (ĪADT), ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums uz NATURA 2000 teritoriju (saskaņā ar 2006. gada 6. jūnija MK noteikumiem Nr. 455 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)“); ▪ stingra darbības kontrole jāveic ĪADT tuvumā vai to buferzonā, lai neietekmētu pašu ĪADT; ▪ pirms darbu uzsākšanas, jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi; ▪ pirms plānotās zemes lietošanas veida maiņas veikt bioloģisko izpēti; ▪ neparedzēt darbības veidus, kuru īstenošana veicinātu aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu iznīcināšanu.
<p>Lauksaimniecības teritorija</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lauksaimnieciska teritorijas izmantošana; ▪ viensētu apbūve; ▪ publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma; ▪ mežsaimnieciskā izmantošana; ▪ rūpnieciskā izmantošana (lauksaimnieciskās ražošanas un vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve); ▪ derīgo izrakteņu ieguve; ▪ tehniskā apbūve; ▪ publiskā apbūve; ▪ mežsaimnieciskā izmantošana, veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; ▪ izmaiņas virszemes notecē; ▪ mainās biotopi; ▪ samazinās vērtīgo lauksaimniecības zemju īpatsvars konkrētajā teritorijā 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ atbalstīt zemnieku interesi par lauksaimniecību, nodrošinot zemju atbilstošu apsaimniekošanu (atbalstot arī bioloģisko un netradicionālo lauksaimniecību); ▪ lauksaimniecības zemi pārveidot apbūves zemēs tikai tad, ja tam ir pamatota vajadzība, tiek aizpildīti un sakopti „brīvie zemes apbūves gabali”, tādejādi arī tiek sakopta vide; ▪ attīstot apbūvi ņemt vērā arī novada ainaviskās vērtības; ▪ veicot lauksaimnieciskās darbības, ievērot Aizsargjoslu likumā noteiktos virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu platumus un aprobežojumu tajās; ▪ neveicināt lauksaimniecības zemju apmežošanu, it īpaši vienlaidus apsaimniekotajās un vērtīgajās LIZ platībās; <ul style="list-style-type: none"> > pirms plānotās zemes lietošanas veida maiņas veikt bioloģisko izpēti; > neparedzēt darbības veidus, kuru īstenošana veicinātu aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu iznīcināšanu.
<p>Dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dzīvojamā apbūve (savrupmāju apbūve, mazstāvu daudzdzīvokļu apbūve līdz 3 stāviem, daudzstāvu daudzdzīvokļu apbūve līdz 5 stāviem); ▪ publiskā apbūve; ▪ publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; ▪ pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks; ▪ mainās zemes izmantošanas veids; ▪ pieaug notekūdeņu daudzums; ▪ pieaug atkritumu daudzums 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ maksimāli apbūvēt „brīvos” laukumus jau esošajās apdzīvotajās vietās; ▪ apbūvēt degradētas, pamestas teritorijas/pagalumus, tādejādi sakārtojot vidi; ▪ jaunās apbūves teritorijas maksimāli pieslēgt kopējam kanalizācijas un ūdensapgādes tīklam; ▪ izsniedzot būvatļaujas paredzēt ceļu infrastruktūru, pieslēgumus; ▪ veicināt atkritumu savākšanu un dalīto šķirošanu
<p>Rūpnieciskās un tehniskās apbūves teritorijas</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rūpnieciskā apbūve (lauksaimnieciskās ražošanas, vieglās rūpniecības un smagās rūpniecības un 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; ▪ pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks; ▪ gaisa piesārņojums; ▪ troksnis; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jaunas ražošanas zonas veidot jau esošo tuvumā vai degradēto teritoriju vietās (tādejādi sakārtojot teritoriju gan vizuāli, gan teritoriāli); ▪ paredzēt pieslēgties kopējam ūdensapgādes un kanalizācijas tīklam; ▪ izbūvēt lietusūdeņu savākšanas sistēmas;

Funkcionālās zonas (izmantošanas veidi)	Iespējamās ietekmes	Ieteikumi šo iespējamo ietekmju mazināšanai
<p>pirmapstrādes uzņēmumu apbūve);</p> <ul style="list-style-type: none"> derīgo izrakteņu ieguve; tehniskā apbūve; atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve; publiskā apbūve 	<ul style="list-style-type: none"> pieaug atkritumu daudzuma; palielinās pazemes ūdeņu/dzeramā ūdens patēriņš; pieaug notekūdeņu daudzums 	<ul style="list-style-type: none"> paredzēt līgumu par atkritumu (arī bīstamo, ja tādi ir) apsaimniekošanu; jaunas ražošanas teritorijas neveidot blīvi apdzīvoto vietu tuvumā, izglītības iestāžu, rekreācijas teritoriju tiešā tuvumā, ainaviski vērtīgās teritorijās
<p>Transporta infrastruktūras teritorijas</p> <ul style="list-style-type: none"> tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana; publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 	<ul style="list-style-type: none"> izmaiņas ainavā; izmaiņas biotopos pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks; gaisa piesārņojums; troksnis 	<ul style="list-style-type: none"> izbūves darbus izstrādā atbilstoši projektam un normatīvajiem aktiem; būvniecības tehnikas uzpildīšana notiek tam speciāli paredzētās vietās; jāparedz pasākumi trokšņa mazināšanai

Ar jaunizbūvētu un/vai pārbūvētu ielu, autoceļu, ražošanas un loģistikas infrastruktūras objektu ekspluatāciju ir un būs saistītas atsevišķas ietekmes, kuru darbība uz sabiedrību un vidi ir nepārtraukta. Šīs ietekmes - piesārņojums, trokšņi ir vairāk vai mazāk ir arī jau esošajiem tehniskās un industriālās infrastruktūras objektiem. Ietekmes apmērs ir atkarīgs no ielu un ceļu klājuma kvalitātes un satiksmes intensitātes konkrētajos to posmos. Tās ir: gaisa kvalitātes izmaiņas, trokšņa un vibrāciju līmeņa izmaiņas, izmaiņas tuvākās apkārtnes bioloģiskajā daudzveidībā, apkārtējo iedzīvotāju sociāli-ekonomiskā stāvokļa izmaiņas (piemēram, nekustamā īpašuma vērtība, mežu kadastrālā vērtība utt.). Parasti šādos ceļu būves variantos no zemes īpašnieku viedokļa būtu svarīga skaidrība vairākos jautājumos, kas ir saistīts tieši ar ceļu būvi. Nozīmīgākie no tiem ir: paredzamais būvdarbu uzsākšanas laiks, kompensāciju un zaudējuma aprēķināšanas metodika, iepirkuma mehānisms. Par to visu pašvaldībai ir iedzīvotāji jāinformē laicīgi, pirms darbu uzsākšanas.

Ņemot vērā applūšanas riskus Ilūkstes novadā (Daugavas, Dvietes un Ilūkstes upes), ļoti būtiski ir veikt atbilstošu meliorācijas sistēmu tehniskā stāvokļa pilnvērtīgu uzturēšanu, nepieļaut kanalizācijas notekūdeņu nonākšanu vidē.

Atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 5.panta 1.daļai, vietējā pašvaldība teritorijas plānojumā nosaka publiskās infrastruktūras attīstības un būvniecības vajadzībām nepieciešamās teritorijas un to izmantošanas nosacījumus neatkarīgi no zemes piederības vai piekritības.

Pozitīvās ilglaicīgās ietekmes uz dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu (saglabāšanu, sakopšanu un aizsardzību) radīs teritorijas plānojumā paredzēto degradēto teritoriju - rekultivācija, aizliegums pilsētu un ciemu meža teritorijās veikt kailcirti, publisko ūdensmalu infrastruktūras izveide un pieejamības nodrošināšana ik pēc 2 īpašumiem, īpašu noteikumu izstrāde Subates vēsturiskā centra apbūves veidošanai un pārbūvei, noteiktās būvlaides pie Lielā un Mazā Subates ezera un Ilūkstes upes u.c. TIAN noteikumi.

8.3. SUMMĀRĀS IETEKMES

Summārās ietekmes uz vidi teritorijas plānošanas ietvaros ir ietekmju kopums, kas veidojas, īstenojot plānošanas dokumentā paredzētos pasākumus. Izstrādājot teritorijas plānojumu, tajā ir iekļauti galvenie normatīvie akti attiecībā uz vides aizsardzību, TIAN paredzas prasības, kas gan tieši, gan netieši mazinās darbību negatīvo summāro ietekmi uz vidi. Līdz ar to var secināt, ka summārā ietekme uz vidi būs pozitīvāka, nekā teritorijas plānojumu neīstenojot.

Ievērojot vides aizsardzības normatīvus un atbildīgo institūciju izvirzītās prasības, Ilūkstes novada teritorijas plānojuma īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik. Tā īstenošana neradīs būtisku ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un kultūrvēsturisko mantojumu. Teritorijas plānojuma izstrādes procesā, saskaņots un atrasts

kompromisa risinājums starp novada iedzīvotāju, dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un aizsardzības un pašvaldības attīstības interesēm.

Tomēr pie teritorijas plānojuma īstenošanas, izstrādājot lokālplānojumus, detālplānojumus, zemes ierīcības projektus un būvprojektus, izvērtējot konkrēto attīstības un/vai būvniecības ieceri būtiski ir apskatīt arī iespējamās sekundārās, kumulatīvās un sinerģiskās ietekmes uz vidi, ko nav iespējams izvērtēt teritorijas plānojuma mēroga un detalizācijas ietvaros (katrā funkcionālajā zonā ir atļautas/iespējamās dažādas izmantošanas). Pie konkrēta projekta realizācijas, ņemot vērā datus par esošo situāciju un plānoto izmantošanas un/vai būvniecības ieceri, jāizvērtē paredzētās darbības (būvniecības, zemes lietošanas veida maiņas u.c.), dabas vides un apkārtējo teritoriju izmantošanas savstarpējā mijiedarbība, lai plānotās darbības īstenošanas rezultātā summārā ietekme uz vidi būtu pēc iespējas nebūtiskāka.

Izstrādājot lokālplānojumus un atkarībā no to specifikas arī detālplānojumus, ja tiek paredzēta Novērtējuma likuma 1. un/vai 2. pielikuma darbu realizācija, pašvaldībai un darbības ierosinātājiem sadarbojoties, atbilstoši Noteikumu Nr.157 III daļā noteiktajam nepieciešams iesniegt dokumentus VPVB lēmuma pieņemšanai par SIVN procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu. Tajā pašā laikā, lai novērstu iespējamu dublēšanos un, vadoties no labas pārvaldības prakses, rekomendējams šādos gadījumos iespējami pārdomāti plānot konkrētos risinājumus, lai tie būtu savstarpēji atbilstoši un ietver jau zināmus risinājumu pamatparametrus, ko iespējams argumentēti izvērtēt, tādējādi rodot iespēju novērst dublējošus novērtējumus lokālplānojuma un paredzēto darbību veikšanas kontekstā.

9. IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Ilūkstes novada teritorijas plānojums, lai samazinātu plānošanas dokumentā paredzēto darbību ietekmi uz dabas un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti, paredz dažādus pasākumus, kas gan tieši, gan netieši mazinās darbību iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi.

Teritorijas plānojuma saistošajās sadaļās - Grafiskajā daļā un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN) noteikti risinājumi Ilūkstes novada turpmākajai teritorijas izmantošanai, Ilūkstes un Subates pilsētu un pagastu ciemu robežām, ielu sarkanajām līnijām, transporta un inženierkomunikāciju infrastruktūrai, saimnieciskās darbības plānošanai un atļautās apbūves un labiekārtojuma rādītājiem, ņemot vērā esošo teritorijas izmantošanu, pašvaldības, fizisko un juridisko personu priekšlikumus, spēkā esošos lokālplānojumus un detālplānojumus, kompetento institūciju nosacījumus, augstāka līmeņa teritorijas plānošanas dokumentu vadlīnijas, normatīvos aktus u.c.

Noteiktais funkcionālais zonējums un apakšzonējums bāzēts uz sekojošiem galvenajiem principiem:

- atļauto izmantošanu klasifikācija veidota saskaņā ar 30.04.2013. MK noteikumos Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteikto vienoto funkcionālo zonu iedalījumu;
- klasifikācija izveidota ar mērķi identificēt galvenās izmantošanas grupas, nosakot pēc iespējas mazāku to skaitu;
- nosakot vienotas funkcionālās zonas, iespēju robežās apvienotas spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās zonas ar līdzīgiem izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- ievērots pēctecības princips, iespēju robežās maksimāli saglabāts šobrīd spēkā esošais regulējums attiecībā uz teritorijas izmantošanu un apbūvi, izvērtējot lietderību un aktuālo situāciju.

Funkcionālo zonu izmantošana - jaunveidojamo zemes vienību minimālās platības pilsētu, ciemu un lauku teritorijās, apbūves rādītāji un citas prasības konkrētai atļautajai teritorijas izmantošanai tiek noteiktas TIAN. Bīvas apbūves teritorijas tiek plānotas pilsētās un ciemos, kuru robežas pārskatītas (samazinātas) atbilstoši aktuālajai situācijai. (skatīt 3. attēlā)

TIAN izdalītas arī atsevišķas prasības vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajām un dabas teritorijām (TIN4) un objektiem, aizsargājamai apbūves teritorijai - valsts nozīmes pilsētībniecības pieminekļa “Subates pilsētas vēsturiskais centrs” teritorijas daļai (TIN1), vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijām (TIN6), degradētajām teritorijām (TIN8), kā arī prasības lokālplānojumu un detālplānojumu izstrādei.

Tematiskie grafiskie attēli par valsts un pašvaldības īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un objektiem, kultūras pieminekļiem, lauksaimniecības teritorijām, transporta u.c. ir apkopoti atsevišķā sējumā.

9.1. NOTEIKTĀS AIZSARGJOSLAS UN BŪVLAIDES

Viens no instrumentiem ietekmes uz vidi un potenciālā riska minimizēšanai ir Latvijas Republikas tiesību aktos noteikto aizsargjoslu prasību ievērošana.

Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs tiek attēlotas visa veida aizsargjoslas, kas attiecas uz Ilūkstes novada teritoriju un kuru platums ir lielāks par 10 m, kā arī 10 m virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas pilsētu un ciemu teritorijās un valsts nozīmes ūdensnoteku ekspluatācijas aizsargjoslas.

TIAN 7.5. apakšnodaļā „Aizsargjoslas” tiek noteikti visi aizsargjoslu veidi - vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, ekspluatācijas aizsargjoslas, sanitārās aizsargjoslas un drošības aizsargjoslas (saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, t.i. 11.07.1997. likumu „Aizsargjoslu likums” un atbilstošajām attiecīgajām aizsargjoslu noteikšanas metodikām).

Pozitīvi atzīmējams, ka būvlaide Subates pilsētā pie Lielā Subates ezera un Mazā Subates ezera galvenajām būvēm noteikta ne mazāk kā 50 m attālumā no virszemes ūdensobjekta normālās krasta līnijas, bet ar virszemes ūdensobjekta izmantošanu saistītām palīgbūvēm (pirtīm u.tml.) - ne mazāk 30 m attālumā no ūdensobjekta normālās krasta līnijas. Atļauta pirts ar vienu stāvu, kas izmantojama tikai personiskās higiēnas vajadzībām. Būvlaide Ilūkstes pilsētā pie Ilūkstes upes galvenajām būvēm un ar virszemes ūdensobjekta izmantošanu saistītām palīgbūvēm līdz 1 stāvam (pirtīm u.tml. palīgēkām, kas izmantojamas tikai personīgām vajadzībām) noteikta ne mazāk kā 30 m attālumā no virszemes ūdensobjekta normālās krasta līnijas, izņemot publisko infrastruktūra un esošo vēsturisko apbūvi. Ar ūdens saistītu labiekārtojumu, t.sk. laivu novietnes pie Lielā Subates ezera, Mazā Subates ezera un Ilūkstes upes atļauts veidot tuvāk virszemes ūdensobjekta krastam, ievērojot Aizsargjoslu likuma prasības.

Grafiskajā daļā attēlotas aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem (t.sk. individuāli noteiktās aizsardzības zonas), meža aizsargjosla ap Subates pilsētu (31,1 ha Eglaines pagasta teritorijā). Subates pilsētā esošie meži nav iekļauti aizsargjoslā, bet TIAN nosacījumi aizliedz veikt galveno cirti Subates pilsētas teritorijā, saglabājot mežus rekreācijai un citu zaļo funkciju nodrošināšanai.

Meža aizsargjosla ap Ilūkstes pilsētu 100 ha platībā atrodas blakus esošā Daugavpils novada Sventes pagasta teritorijā (noteikta saskaņā ar savstarpējo līgumu Nr.2012/76 "Par meža aizsargjoslu ap Ilūkstes pilsētu", kas noslēgts starp Ilūkstes novada pašvaldību un Daugavpils novada pašvaldību). Meža aizsargjosla ap Ilūkstes pilsētu attēlota spēkā esošajā Daugavpils novada teritorijas plānojumā 2012.-2023.gadam, TIAN iestrādāti saistošie meža aizsargjoslas izmantošanas nosacījumi.

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens kvalitāti visā ūdensgūtvē ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem).

Grafiskajā daļā attēlotas stingrā režīma aizsargjoslas, bakterioloģiskās un ķīmiskās aizsargjoslas ap SIA "Ornaments" apsaimniekotajiem centralizētās ūdensapgādes urbumiem.

Aprobežojumus aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām nosaka Aizsargjoslu likums, kā arī 24.01.2004. MK noteikumi nr. 43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika". Minētie likumdošanas akti nosaka, ka:

- Stingrā režīma aizsargjoslā aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot to, kura saistīta ar ūdens iegūvi konkrētā ūdensapgādes urbumā vai ūdensgūtvē attiecīgo ūdens ieguves un apgādes objektu uzturēšanai un apsaimniekošanai (nodrošinot ūdens ņemšanas vietas tehnisko notekūdeņu attīrīšanu un notekūdeņu novadīšanu kanalizācijas sistēmās vai uz vietējām attīrīšanas iekārtām un virszemes notekūdeņu novadīšanu ārpus stingrā režīma aizsargjoslas robežām), aizliegts plānot un realizēt jaunu individuālo un sabiedrisko dzīvojamo apbūvi un atrasties nepiederošām personām, kuras nav saistītas ar ūdens ieguves un apgādes objektu darbības nodrošināšanu ūdens ņemšanas vietās;
- Ķīmiskajā aizsargjoslā paredzētās darbības realizēšanai jāsaņem Valsts vides dienesta tehniskie noteikumi;
- Bakterioloģiskajā aizsargjoslā paredzētās darbības realizēšanai jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Bakterioloģiskajā aizsargjoslā aizliegta arī derīgo izrakteņu ieguve, vides riska objektu izvietošana (DUS, atkritumu apglabāšanas poligoni u.c.).

Teritorijas plānojuma risinājumi ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslu teritorijās nav pretrunā normatīvo aktu prasībām.

Lai nodrošinātu notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (NAI) piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes Aizsargjoslu likums paredz, ka atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem ir nepieciešama 200 m sanitārā aizsargjosla, kas nosakāma no objekta ārējās robežas vai ārējās malas. Aizsargjoslu likumā ir noteikti aprobežojumi attiecībā uz jaunu, ar NAI darbību nesaistītu ēku būvniecību un jaunu dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanu.

Līdz ar to jaunu dzīvojamo apbūvi un dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanu ierobežo sanitārās aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (200 m ap Ilūkstes pilsētas NAI,

Dvietes ciema NAI, 2 Bebreneš ciema NAI, Eglaines ciema NAI, Baltmuižas ciema NAI, Doļņajas ciema NAI, Šēderes ciema NAI, Pašulienes ciema NAI, Raudas ciema NAI un Subates pilsētas NAI). Šajās aizsargjoslās teritorijas plānojumā netiek plānota dzīvojamās apbūves attīstība.

Savukārt kapsētu - Luterāņu kapsētas, Katoļu kapsētas Vecticībnieku kapsētas (Ilūkstes pilsētā), Vārnišķu kapsētas, Luterāņu kapsētas, Katoļu kapsētas, Vecticībnieku kapsētas, Ebreju kapsētas (Subates pilsētā), Kaupišķu kapsētas, Čamaņu kapsētas, Būku kapsētas, Ilzes kapsētas, Ilzes krievu kapsētas, Bebreneš jaunās kapsētas, Zemzaru kapsētas (Bebreneš pagastā), Munču kapsētas, Zvīdrānu kapsētas, Zarinku kapsētas, Jadvigovas kapsētas (Dvietes pagastā), Pabēržu kapsētas, Červonkas kapsētas, Lašu kapsētas, Veco Lašu kapsētas, Lavides (Cūkaušu) kapsētas, Kazimirvaldes kapsētas, Kalnu kapsētas, Kamiņčas katoļu kapsētas, Kamiņčas luterāņu kapsētas (Eglaines pagastā), Ludvigovas kapsētas, Doļņajas kapsētas, Kalvānu kapsētas, Kalnišķu kapsētas, Lajišķu kapsētas (Pilskalnes pagastā), Prodes kapsētas, Amasišķu kapsētas, Balmuižas kapsētas (Prodes pagastā), Grendzes veco katoļu kapsētas, Drozdovkas (Šarlotes) kapsētas, Droždovkas kapsētas, Smelines kapsētas, Pakapines kapsētas, Grīnvaldes kapsētas, Gorbunovkas kapsētas, Grendzes jaunās kapsētas (Šēderes pagastā) 300 m sanitārajās aizsargjoslās nav pieļaujama lokālo ūdensapgādes vietu ierīkošana.

Vides pārskatā netiek uzskaitītas un analizētas visas aizsargjoslas, jo tās tiek atrunātas Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Vides pārskatā aizsargjoslas tiek analizētas pēc nepieciešamības un kā secinājumi tiek izvērtēta to atbilstība/neatbilstība spēkā esošajai likumdošanai.

Jaunveidojamajiem objektiem visa veida aizsargjoslas ir jānosaka un jāattēlo lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

9.2. PLĀNOŠANAS DOKUMENTĀ NOTEIKTIE IEROBEŽOJUMI

Ilūkstes novada teritorijas plānojumā noteikti nosacījumi un ierobežojumi, kas samazinās ar teritorijas attīstību saistīto darbību ietekmi uz vidi. Plānošanas dokumentā iekļauti pasākumi, kas paredz vides, dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību.

9.2.1. NOSACĪJUMI UN IEROBEŽOJUMI ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJĀS

Grafiskās daļas kartēs attēlotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) un to funkcionālās zonas, mikroliegumi un to buferzonas, valsts un vietējas nozīmes dižkoku atrašanās vietas. (skatīt arī 2.attēlā)

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- *ĪADT izmantošana veicama saskaņā ar normatīviem aktiem, kā arī teritoriju apsaimniekošanā rekomendējams ievērot dabas aizsardzības plānos paredzētos pasākumus un funkcionālo zonējumu (ja tāds noteikts) un katrā funkcionālajā zonā noteiktās prasības dabas un ainavisko vērtību saglabāšanai;*
- *Zemes vienībās, kurās tiek izstrādāts lokālplānojums, detālplānojums, ainavu tematiskais plānojums vai būvprojekts ir jāveic dižkoku un dižakmeņu inventarizācija. Par īpaši aizsargājamu koku vai akmeni uzskatāms jebkurš koks vai akmens, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem parametriem;*
- *Lai nodrošinātu dižkoku saglabāšanu un to augšanas apstākļus, tiek noteikta minimālā aizsargjosla - 10 m rādiusā (mērot no koka vainaga projekcijas). Šajā aizsargjoslā aizliegts veikt darbības, kas būtiski izmaina dižkoka augšanas apstākļus;*
- *Meža zemes atmežošana ĪADT var tikt veikta tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes saskaņojumu.*

Paredzot jaunu apbūvi vai infrastruktūras izbūvi šobrīd neapbūvētās dabas teritorijās, būtu ieteicams inventarizēt teritorijas bioloģiskās vērtības, arī īpaši aizsargājamo sugu atradņu un biotopu esamību šajās teritorijās, plānojot teritorijas izmantošanu atbilstoši Sugu un biotopu aizsardzības likuma prasībām, kā arī izvērtēt vai apbūve būtiski neietekmēs īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Būtiski ievērot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saimnieciskās darbības ierobežojumus īpašniekiem, kuriem pieder vai tiek lietota zeme šajās teritorijās un tūristiem, kuri apmeklē aizsargājamās dabas teritorijas.

Lai nodrošinātu ar dabas aizsardzību saistīto normatīvo aktu efektīvu izpildi, kā arī lai veicinātu vienotas dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas politikas realizēšanu, Ministru kabinets izveido Dabas aizsardzības pārvaldi.

Zemes īpašnieki veic teritoriju apsaimniekošanu.

9.2.2. NOSACĪJUMI UN IEROBEŽOJUMI KULTŪRVĒSTURISKĀ, AINAVISKĀ, UN DABAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANAI UN AIZSARDZĪBAI

Viens no Ilūkstes novada attīstības mērķiem ir arī saglabāt bagāto Sēlijas kultūrvēsturiskā reģiona kultūras, dabas un ainavisko mantojumu, kas ietver gan valsts aizsargājamās kultūras pieminekļus, gan pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiski nozīmīgus objektus un teritorijas.

Ilūkstes novada pašvaldības teritorijā atrodas 39 nekustamie kultūras pieminekļi - 23 arheoloģijas, četri arhitektūras pieminekļi, viens pilsētībūvniecības piemineklis (Subates pilsētas vēsturiskais centrs) un 11 mākslas pieminekļi, kas iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Kultūras pieminekļu aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikta kultūras pieminekļu aizsardzība un izmantošana.

Kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem Teritorijas plānojumā noteiktas un Grafiskās daļas kartēs attēlotas valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa - Subates pilsētas vēsturiskā centra aizsargājamās apbūves teritorijas daļa (robeža), kurā noteikti īpaši noteikumi teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai (TIN1), vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas un objekti TIN4 (Pašvaldības nozīmes aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas un objekti) - vēsturiskā bruģa posms uz valsts vietējā autoceļa V711 Ilūkste - Rubanišķi - Daugavpils posmā, kas atrodas Ilūkstes novada pašvaldības pārvaldījumā (Pilskalnes pagastā), Brīvības ielas vēsturiskā bruģa posms no Luterāņu kapiem līdz Smilšu ielai (Ilūkstes pilsētā), Dvietes senlejas informācijas centra "Gulbji" teritorija (Bebrenes pagastā), Ulmaņa birzīte (Prodes pagastā), putnu vērošanas tornis Skuķu ezera A krastā (Dvietes pagastā), Bebrenes muižas teritorija ar palīgēkām (Bebrenes pagastā), Dvietes muižas teritorija ar palīgēkām (Dvietes pagastā), Akmeņupes ieleja (Bebrenes pagastā), putnu vērošanas tornis Skuķu ezera R krastā (Pilskalnes pagastā), Skolas ielas vēsturiskā bruģa posms (Subates pilsētā), Brīvības ielas vēsturiskā bruģa posms (Subates pilsētā), Ilūkstes ielas vēsturiskā bruģa divi posmi (Subates pilsētā), Subates Lielā ezera saliņa (Subates pilsētā), Liepkalnu pilskalns (Pilskalnes pagastā), Rubenkalna pilskalns (Pilskalnes pagasts) un Driģeņu pilskalns (Pilskalnes pagastā, starp Driģeņu ezeru un Melno ezeru).

Teritorijas plānojumā papildus valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu teritorijām, ĪADT un TIN4 teritorijām, noteikti arī vairāk kā 140 pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti un to aizsargjoslas (skatīt 3.pielikumā), kā vēsturisko mājvietu un citu nozīmīgu ēku pamati, mūri (vairāk kā 90). Izvirzītas prasības to saglabāšanai un aizsardzībai.

TIAN noteiktas prasības valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzībai un pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiski nozīmīgo un dabas objektu saglabāšanai. Pozitīvi vērtējams, ka TIAN 7.3. apakšnodaļā papildus vispārējām prasībām kultūras pieminekļu teritorijās, izvirzīti specifiski noteikumi jaunas apbūves un labiekārtojuma veidošanai, esošās apbūves pārbūvei, ielu telpas pilsētībūvnieciskie noteikumi u.c. aizsargājamajā Subates pilsētas vēsturiskā centra teritorijā (TIN1 teritorijā).

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- *Kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu teritorijās plānojama tāda saimnieciskā darbība, arī apbūve, kas neiznīcina kultūras pieminekli vai nepazemina kultūrvēsturiskās ainavas un kultūras pieminekļa vērtību, respektējot šīs kultūrvēsturiskās vērtības (telpisko izveidojumu, reljefa un apzaļumojumu sistēmu, apbūves arhitektonisko veidolu, būvju mērogu un apjoma proporcijas u. tml.). Saimnieciskā darbība kultūras pieminekļu*

aizsardzības zonā plānojama, saglabājot kultūras piemineklim atbilstošo vidi, kā arī nodrošinot pieminekļa vizuālo uztveri;

- Arheoloģisko pieminekļu teritorijās nav plānojama jaunu objektu būvniecība, karjeru izstrāde un citi ar zemes reljefa pārveidošanu saistīti darbi. Jebkuriem zemes darbiem, kas skar arheoloģijas pieminekļu teritorijas un aizsardzības zonas, nepieciešams Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (NKMP) saskaņojums un arheoloģiskās izpētes vai uzraudzības nodrošinājums;
- Aizsargājamajā Subates pilsētas vēsturiskā centra teritorijā (TIN1) maksimālais atļautais jaunveidojamās apbūves augstums 10 m un atļauta tikai 1 stāva un mansarda izbūve. Esošo vēsturisko ēku pārbūves gadījumā atļauta to atjaunošana tajās pašās dimensijās. Ēku krāsojumā jāpielieto oriģinālajam krāsojumam tuvas dabīgās krāsas, kas saderīgas ar ārsienas materiālu un ārējo vidi (saskaņo ar NKMP un Pašvaldības būvvaldes galveno arhitekti). Nav atļauts spilgtu un dominējoši agresīvu krāsu pielietojums. Nav pieļaujama vienlaidu jumta izbūve u.c. prasības ārsienām un fasādēm, žogiem u. tml.;
- Subates luterāņu baznīcas teritorijā noteikta apakšzona Publiskā apbūve (P1), kurā noteikti specifiski nosacījumi atļautajai apbūvei un labiekārtojumam Maksimālā apbūves augstums un stāvu skaits - 9 m, 1 stāvs un mansarda izbūve (neattiecas uz esošās Subates luterāņu baznīcas ēkas pārbūvi (atjaunošanu) vēsturiskajā veidolā). Nav atļauta P1 teritorijas sadalīšana un jaunas apbūves veidošana, izņemot, ja tā nepieciešama Subates luterāņu baznīcas reliģisko funkciju nodrošināšanai. Labiekārtojums un apbūve, ja tā nepieciešama Subates luterāņu baznīcas reliģisko funkciju nodrošināšanai, veidojama ņemot vērā Subates luterāņu baznīcas kultūrvēsturiskās ainavas un apbūves identitāti un autentiskumu, saskaņojot ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi un Pašvaldības būvvaldes galveno arhitekti. Paredzot jebkura veida atļauto būvniecību, pārbūvi un labiekārtošanu, Pašvaldības būvvalde būvatļaujā var noteikt papildus prasības publiskās telpas veidošanai un saglabāšanai;
- Pašvaldība, izdodot saistošos noteikumus, var noteikt citus pašvaldības nozīmes aizsargājamus kultūrvēsturiskos un dabas objektus, izvirzīt konkrētas prasības, lai nesamazinātu ēkas/būves, dabas teritorijas vai objekta vēsturisko, ainavisko u.c. vērtību;
- Saglabājama raksturīgā vide - reljefs, apstādījumu, apzaļumojuma un apbūves raksturs, koku grupas un alejas, savvaļas puķu audzes, kā arī raksturīgie skatu punkti uz kultūrvēsturiskajiem objektiem un dabas ainavām;
- Apbūves atjaunošana ir jāveic, saglabājot vēsturiskās apbūves mērogu un izvirzot augstas prasības gan telpiskajiem risinājumiem, gan arhitektoniskajām kvalitātēm, saskaņā ar Pašvaldības būvvaldē apstiprinātu būvprojektu. Nav pieļaujama jaunas vēsturiskajai apbūves funkcijai neatbilstošas apbūves veidošana;
- Pārbūvējot vai remontējot kultūrvēsturiskās ēkas nav pieļaujama to fasāžu vienkāršošana un arhitektonisko veidojumu (portālu, logu apmaļu, dzegu, dekoratīvo fasāžu rotājumu u.c.) likvidācija vai pārbūve, kā arī logu ailu kompozicionālā dalījuma izmaiņas;
- Kultūrvēsturisko ēku oriģinālie logi, durvis un kāpnes ir restaurējamas, to nomaina ir pieļaujama tikai tad, ja to saglabāšana vairs nav iespējama. Nav pieļaujama logu nomaina ar plastmasas konstrukciju logiem. Durvju un kāpņu nomainas gadījumā tās jāizgatavo autentiskas iepriekšējām durvīm vai kāpnēm;
- Kultūrvēsturisko ēku fasāžu apmešana vai apšūšana jāveic ar vēsturiskajām tradīcijām atbilstošiem materiāliem un faktūru. Ja nepieciešama ēkas ārsienas siltināšana, tā jāveic no ēkas iekšpuses.

Plānojot turpmāko attīstību pašvaldībai rekomendējams izstrādāt Ilūkstes novada ainavu tematisko plānojumu, kā arī noteikt individuālo aizsardzības zonu valsts nozīmes pilsētubūvniecības piemineklim "Subates pilsētas vēsturiskais centrs" u.c. arhitektūras pieminekļiem pēc nepieciešamības. Individuālā aizsardzības zona izstrādājama atbilstoši MK 19.07.2003. noteikumiem Nr.392 „Kultūras pieminekļu aizsargjoslu (aizsardzības zonu) noteikšanas metodika”, iepriekš no NKMP saņemot noteikumus. Atbilstoši konkrētai situācijai

dabā izstrādāta aizsardzības zona ap pieminekli ļautu racionālāk plānot teritorijas izmantošanu un precizēt ar kultūras pieminekļa aizsardzību saistītos aprūtinājumus.

9.2.3. NOSACĪJUMI DZĪVOJAMĀS APBŪVES VEIDOŠANAI

Teritorijas plānojumā plānotas dzīvojamās apbūves teritorijas. Ilūkstes un Subates pilsētu un ciemu teritorijās noteiktas dzīvojamās apbūves funkcionālās zonas:

- › **Savrupmāju apbūves teritorijas DzS** Ilūkstes un Subates pilsētās, Bebrenes, Dvietes, Eglaines, Baltmuižas, Pilskalnes, Pašulienes ciemos. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība 1200 m² Ilūkstes un Subates pilsētā, 2500 m² – ciemu teritorijās, maksimālais apbūves blīvums 30%, apbūves maksimālais augstums un stāvu skaits - 10 m, 2 stāvi un mansarda stāva izbūve. Jaunveidojamajām DzS teritorijām, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams un/vai maģistrālie ūdensvada kanalizācija tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu);
- › **Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas DzM** - Ilūkstes un Subates pilsētās, Bebrenes, Ilzes, Dvietes, Eglaines, Baltmuižas, Pilskalnes, Doļņajas, Šēderes, Raudas ciemos. Atļauta savrupmāju apbūve, rindu māju apbūve un daudzdzīvokļu māju apbūve līdz 3 stāviem ar maksimālo apbūves augstumu līdz 12 m. Minimālā jaunveidojamās zemes vienības platība - 1200 m², katrai dvīņu mājas daļai - 600 m², rindu mājas sekcijai - 300 m². Maksimālā apbūves intensitāte - 110%; minimālā brīvā zaļā teritorija – 40%. Visām DzM teritorijām ir obligāta centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija un siltumapgāde vai vienota lokālā ēkas siltumapgādes sistēma;
- › **Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas DzD** - Ilūkstes un Subates pilsētās, Pašulienes ciemos (tikai esoša, netiek plānota jauna). Atļauta daudzdzīvokļu māju apbūve līdz 5 stāviem ar maksimālo apbūves augstumu līdz 20 m. Maksimālā apbūves intensitāte - 110%; minimālā brīvā zaļā teritorija – 40%. Visām DzD teritorijām ir obligāta centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija un siltumapgāde vai vienota lokālā ēkas siltumapgādes sistēma.

Jaunas dzīvojamās apbūves veidošana atļauta arī Jauktās centra apbūves teritorijās (JC) Ilūkstes un Subates pilsētu centra teritorijās ar vēsturiski izveidojušos jauktu izmantošanas spektru un viensētu apbūves - Lauksaimniecības teritorijās (L) un Lauksaimniecības teritorijās (L1), kas noteiktas pilsētu ciemu perifērijas daļās. Kā palīgizmantošana rindu māju apbūve un Daudzdzīvokļu māju apbūve līdz 3 stāviem atļauta arī Publiskās apbūves teritorijās (P).

Jaunu dzīvojamo apbūvi ierobežo arī 200 m aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (NAI).

TIAN iekļauts, ka aizliegts veikt būvniecību piesārņotās teritorijās, ja nav veikta to rekultivācija un/vai sanācija, kā arī izmantot teritoriju, ēkas un būves dzīvojamajai un publiskajai funkcijai pirms nav novērsts esošais vides piesārņojums. Potenciāli piesārņotajās vietās pirms jaunas atļautās izmantošanās uzsākšanas vai būvniecības jāveic izpēte un, ja tiek konstatēts piesārņojums, jāveic teritorijas rekultivācija un/vai sanācija. Dzīvojamās un publiskās apbūves izvietošana atļauta tikai pēc konstatētā piesārņojuma novēršanas.

9.2.4. NOSACĪJUMI UN IEROBEŽOJUMI RAŽOŠANAS TERITORIJĀM

Lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu, nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, Teritorijas plānojumā noteiktas Rūpnieciskās apbūves teritorijas R un R1. Rūpnieciskās apbūves teritorijas R ir esošās un plānotās ražošanas teritorijas Ilūkstes un Subates pilsētās, Bebrenes, Dvietes, Eglaines, Pilskalnes, Šēderes ciemos, kur nekāda veida piesārņojums neizplatās ārpus ražošanas uzņēmuma teritorijas robežām.

Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu darbība un attīstība atļauta tikai R1 zonā, kas noteikta Ilūkstes pilsētas perifērijā bijušās Putnu fermas teritorijā un SIA "LatRosTrans" naftas pārsūkņēšanas stacijas teritorijā Šēderes pagasta lauku teritorijā.

Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R2) noteiktas, lai nodrošinātu derīgo izrakteņu ieguves darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru esošajās derīgo izrakteņu ieguves vietās (Baltmuižas kūdras atradne Prodes pagastā, Dvietes mežniecības 101. un 107. kvartāla smilts atradne Dvietes pagastā un smilts un smilts – grants atradne “Censoņi -1” Šēderes pagastā).

Vieglās rūpniecības uzņēmumu, kas nerada piesārņojumu, būvniecība atļauta arī Jauktās centra apbūves teritorijās (JC) Ilūkstes un Subates pilsētās, vieglās rūpniecības uzņēmumu un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu - Lauksaimniecības teritorijās (L, L1).

Veidojot jaunus rūpnieciskos objektus, ir jāizvērtē, vai konkrētās darbības un objekti neatbilst Novērtējuma likuma 1.un/vai 2.pielikumā minētajām darbībām un to noteiktajiem robežsliedzēm.

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- *Lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u. tml.;*
- *„Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R)” esošo un plānoto ražošanas uzņēmumu radītās emisijas var būt tikai tik nenozīmīgas, ka normatīvajos aktos izvirzītās prasības uz gaisa kvalitāti, virszemes un pazemes ūdeņiem, smakām, trokšņiem u.c. tiek ievērotas;*
- *Ja ražošanas teritorija robežojas ar citas atļautās izmantošanas teritorijām, izņemot „Rūpnieciskās apbūves teritorijām (R, R1, R2)”, „Tehniskās apbūves teritorijām (TA)” un „Transporta infrastruktūras teritorijām (TR)”, ražotājs sev piederošajā teritorijā gar zemes vienības/u robežu ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā, atkarībā no ražošanas uzņēmuma darbības veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti;*
- *Sanitārās un citas nepieciešamās aizsargjoslas jaunveidojamajiem ražošanas, komunālajiem un noliktavu objektiem nedrīkst pārsniegt zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, ja tas ir rakstiski saskaņots ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku;*
- *Būvēm, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku, attālums no zemes vienību robežām ar dzīvojamo vai publisko apbūvi nedrīkst būt mazāks par 50 m, izņemot inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietojumu un teritorijas labiekārtojumu;*
- *Prettrokšņa sienas nepieciešamību pamato detālplānojumā vai tehniskajā projektā. Īpašos gadījumos par prettrokšņa sienu drīkst izmantot žogu. Prettrokšņa sienas, nepieciešamības gadījumā, ierīko gar „Rūpniecības apbūves teritorijām (R, R1, R2)” un „Tehniskās apbūves teritorijām (TA)”, kā arī gar transporta maģistrālēm blīvi apdzīvotajās vietās.*

9.2.5. NOSACĪJUMI UN IEROBEŽOJUMI DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVEI

Ilūkstes novadā derīgo izrakteņu ieguve (aktīvi karjeri) notiek Baltmuižas kūdras atradnē Prodes pagastā, Dvietes mežniecības 101. un 107. kvartāla smilts atradnē Dvietes pagastā un smilts un smilts – grants atradnē “Censoņi -1” Šēderes pagastā. (Noteiktas kā derīgo izrakteņu ieguves R2 teritorijas).

LR normatīvo aktu noteiktajā kārtībā derīgo izrakteņu ieguve, atļauta tikai teritorijas plānojuma TIAN norādītajās funkcionālajās zonās – Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R2), Lauksaimniecības teritorijās (L), Mežu teritorijās (M), Ūdeņu teritorijās (Ū).

Derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām zemes dzīļu ieguves jomā, saskaņojot darbību ar kompetentajām valsts uzraudzības iestādēm un Pašvaldību.

Plānojot derīgo izrakteņu ieguvi vai citas darbības, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē, vai plānotās darbības neatbilst objektiem, kuriem atbilstoši Novērtējuma likuma 1.pielikumā noteiktajam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk IVN) procedūra. Savukārt atbilstoši minētā likuma 2.pielikuma 1) punkta 1) apakšpunktā noteiktajai lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņai, ja šīs zemes platība ir lielāka par 50 hektāriem, 1) punkta

4)apakšpunktā noteiktajai apmežošanai un atmežošanai, ja zemes platība lielāka par 50 hektāriem, 2)punkta 1)apakšpunktā noteiktajam derīgo izrakteņu ieguvei 5 hektāru vai lielākā platībā, kūdras ieguvei 25 hektāru vai lielākā platībā, 3)punkta 8)apakšpunkta vēja elektrostaciju būvniecībai, kā arī citām darbībām, kas pārsniedz Novērtējuma likuma 2.pielikumā noteiktos robežlielumus, attiecināms ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums.

Paredzētās darbības - derīgo izrakteņu ieguves ietekmes uz vidi novērtējums veicams normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pēc iespējas agrākā derīgo izrakteņu ieguves plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā.

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- *Derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta Ilūkstes pilsētas, Subates pilsētas un ciemu teritorijās, kultūras pieminekļu teritorijās, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās TIN4, ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5). Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (ĪADT) derīgo izrakteņu ieguve pieļaujama tikai tādā gadījumā, ja to pieļauj spēkā esošie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju normatīvie akti, kultūras pieminekļu aizsardzības zonās - ja tiek saskaņots ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi (NKMP), vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4) un ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5) - ja tiek saskaņots ar Pašvaldību;*
- *Lai netiktu izmainīts ūdens līmenis un pārveidoti ūdensteču un ūdenstilpņu krasti, derīgo izrakteņu karjeru izstrāde nav atļauta tiešā upju un ezeru tuvumā - 50 m attālumā no krasta līnijas. Atsevišķos gadījumos atļauta attāluma samazināšana līdz 10 m. Veicot derīgo izrakteņu ieguves karjera izstrādi, jānovērtē tā potenciālā ietekme uz ūdens līmeņa izmaiņām;*
- *Ētisku apsvērumu dēļ nav atļauta derīgo izrakteņu ieguve tuvāk par 100 m no kapsētu teritorijas (DA1 teritorijas) robežas;*
- *Paredzētās darbības - derīgo izrakteņu ieguves ietekmes uz vidi novērtējums veicams normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pēc iespējas agrākā derīgo izrakteņu ieguves plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā;*
- *Plānojot jaunus derīgo izrakteņu ieguves karjerus, īpaša uzmanība jāpievērš pasākumiem, kas ierobežo trokšņa un putekļu izplatību dzīvojamo māju tuvumā, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi;*
- *Derīgo izrakteņu karjera izstrādātājam jāuztur kārtībā derīgo izrakteņu transportēšanā izmantojamie ceļi, neatkarīgi no īpašuma piederības, kā arī jāvienojas par pašvaldības un privāto ceļu izmantošanu, to saskaņojot to ar pašvaldību. Stingri jāievēro drošības pasākumi un jāierobežo nepiederošu personu iekļūšanu teritorijā;*
- *Lai novērstu draudus vides un apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes pasliktināšanai, kā arī sekmētu ieguves vietas iekļaušanos ainavā, pēc derīgo izrakteņu karjera ekspluatācijas beigām, derīgo izrakteņu ieguvējam ir jāveic karjera teritorijas rekultivācija saskaņā ar projektu, kā arī jāsakārto karjeru izstrādes laikā bojātā infrastruktūra - piebraucamie ceļi u.c. Karjera rekultivācija jāveic 2 gadu laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas.*

9.2.6. NOSACĪJUMI UN IEROBEŽOJUMI MEŽA TERITORIJU IZMANTOŠANAI

Teritorijas plānojumā noteiktas Mežu teritorijas M, tajā skaitā meža aizsargjosla ap Subates pilsētu.

Mežsaimniecības teritoriju izmantošanu detalizē meža ierīcības un apsaimniekošanas plāni.

Meža zemes lietošanas veida maiņa veicama normatīvo aktu noteiktajā kārtībā. Ja zemes vienībā, tiek konstatētas aizsargājamās sugas vai biotopi jāsaņem eksperta atzinums un būvniecība realizējama ārpus aizsargājamo sugu atradnēm vai biotopiem.

Saimnieciskā darbība mežu teritorijās, kas atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, veicama saskaņā ar šo teritoriju Dabas aizsardzības plānu apsaimniekošanas ieteikumiem, vispārējiem vai individuāliem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- *Ilūkstes un Subates pilsētas un ciemu teritorijās atļauta tikai mežu kopšanas cirte, ainavu un sanitārā cirte, kā arī cita cirte ko izmanto meža infrastruktūras un robežstīgu izveidošanai un uzturēšanai, bīstamu koku novākšanai vai dabas vērtību saglabāšanai;*
- *Ilūkstes un Subates pilsētas un ciemu teritorijās esošos pašvaldības mežus jāsaglabā kā mežparku - iedzīvotāju atpūtas un atpūtas teritoriju, neparedzot mežistrādi, izņemot kopšanas cirtes un apbūvi - izņemot teritorijas labiekārtošanas infrastruktūru un ar tūrismu un rekreāciju saistītas būves;*
- *Atļauta vienas viensētas būvniecība, ja zemes vienības platība nav mazāka par 2 ha un aizsargjoslas vai meža nozari regulējošajos normatīvajos aktos nav noteikta lielāka platība;*
- *Izstrādājot detālplānojumu meža zemēs, ir jāveic īpaši aizsargājamo augu sugu un īpaši aizsargājamo meža biotopu inventarizācija;*
- *Meža zemes vienības nav nožogojamas, izņemot atsevišķus gadījumus, kad tas nepieciešams savvaļas dzīvnieku dārzu ierīkošanai vai citu specifisku funkciju pildīšanai, to saskaņojot ar pašvaldību un Valsts meža dienesta kompetento virsmežniecību.*

Grafiskās daļas kartēs attēlota mežu aizsargjosla ap Subates pilsētu, kurā aizliegta meža galvenās cirtes kailcirtes veikšana.

9.2.7. NOSACĪJUMI UN IEROBEŽOJUMI LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJU IZMANTOŠANAI

Lauksaimniecības teritorijas (L, L1) plānotas novada lauku teritorijā (L), kā arī pilsētu, ciemu teritoriju perifērijas daļās (L1). Lauksaimniecības teritorijas ir noteiktas, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visu veidu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem, bet pilsētu un ciemu teritorijās perspektīvā iespējama teritorijas kā apbūves zemes izmantošana, kuru galvenā izmantošana ir dzīvojamā viensētu tipa apbūve. L2 teritorijas ir esošo Ilūkstes pilsētas mazdārziņu teritorijas, kur galvenā izmantošana ir dārzkopība ģimenes vajadzībām, bez apbūves.

TIAN tiek definētas prasības galvenajai un papildus izmantošanai lauksaimniecības teritorijās, jaunu lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzēto ēku izvietojumam un esošo dzīvnieku turēšanas ēku vai būvju ekspluatācijai. Lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa veicama atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām.

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- *Lauksaimniecības zemju apmežošana ir aizliegta vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijās TIN6 (lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglība ir 35 balles un augstāka un vienlaidus lauksaimniecības zemju platība ir 10 ha un lielāka), vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās TIN4 un ainaviski vērtīgo skatu perspektīvās;*
- *Ja ir izbūvētas meliorācijas sistēmas (slēgtā drenāža), lauksaimniecībā izmantojamo zemju lietošanas kategorijas maiņa ir jāaskaņo ar VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Latgales reģiona meliorācijas nodaļas Daugavpils sektoru;*
- *Mājlopiem paredzētās ēkas un būves (kūti) nav atļauts ierīkot Ilūkstes pilsētā, Subates pilsētā un ciemos Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās (DzM), Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās (DzD), Jauktās centra apbūves teritorijās (JC) un Publiskās apbūves teritorijās (P), izņemot vēsturiski veidojušajās teritorijās pie daudzdzīvokļu mājām, saskaņojot ar Pašvaldību;*
- *No esošās un plānotās dzīvojamās un publiskās apbūves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētajām ēkām un būvēm jāievēro minimālie attālumi (attālumi neattiecas uz zemes īpašnieka personīgo dzīvojamo apbūvi, kas atrodas savas zemes vienības robežās): 50 m, ja būve paredzēta līdz 20 dzīvnieku vienībām; 100 m, ja būve paredzēta līdz 50 dzīvnieku vienībām; 300 m, ja būve paredzēta vairāk par 50 dzīvnieku vienībām; 500 m, ja būve paredzēta vairāk par 501 dzīvnieku vienībām;*

- *No jauna būvējamo un pārbūvējamo cūku vai mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksu minimālais attālums līdz Ilūkstes pilsētas, Subates pilsētā vai ciemu teritorijas robežai - 5 km, izņemot, ja notikusi būvniecības ieceres publiskā apspriešana ar pozitīvu rezultātu;*
- *Perifērijā ap jaunveidojamajiem intensīvās audzēšanas kompleksiem un fermām jāizvieto apstādījumi, kas mazina objekta nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Nosacījumus aizsargstādījumu veidošanai izvirza Pašvaldības Būvvalde būvatļaujā;*
- *Virvas bedres, kūtsmēslu glabātuves un kompostēšanas laukumi nedrīkst atrasties tuvāk par 15 m no jebkuras zemes vienības robežas un tās jāizbūvē atbilstoši normatīvo aktu un vides aizsardzības prasībām (hermētiska);*
- *Mazdārziņu teritorijā (L2) atļautas tikai siltumnīcas, darba rīku novietnes līdz 25 m² u.c., kas saistītas ar mazdārziņu teritoriju funkcionēšanu. Dārza mājas nav atļautas.*

9.2.8. NOSACĪJUMI UN IEROBEŽOJUMI ŪDEŅU TERITORIJĀS UN PIEKRASTĒS

Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā ūdensteču un ūdenstilpju teritorijas ietilpst funkcionālajā zonā Ūdens teritorija (Ū). TIAN noteikti Ūdens teritorijas (Ū) galvenie izmantošanas veidi - ūdenssaimnieciska izmantošana, publiskā ārtelpa ar un bez labiekārtojuma, ūdens telpas publiskā izmantošana u.c., kā arī atļauts papildizmantošanas veids - derīgo izrakteņu ieguve.

Dzīvojamā apbūve uz ūdens nav atļauta. Peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai uz publiskajiem ūdeņiem atļautas publiskajos ezeros - Lielajā un Mazajā Subates, Šarlotes, Galiņu un Marijas ezerā. Atļautas peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai (maksimāli - 1 stāvs un jānodrošina ar inženiertīkliem, kas nodrošina piesārņojuma nenonākšanu vidē).

Dabas un apstādījumu teritorija (DA ir funkcionālā zona, kas ietver kas ietver gan sabiedrībai pieejamas ar augiem apaudzētas un koptas sabiedrisko apstādījumu teritorijas - parkus, skvērus, pludmales, peldvietas, labiekārtotus gājēju un velosipēdistu ceļus u.c., gan privātas dabas un apstādījumu teritorijas, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves. DA teritorijas noteiktas Ilūkstes un Subates pilsētās un pagastu ciemos.

DA1 ietver visas novada kapsētu teritorijas, kur tiek veikti apbedījumi.

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- *Jānodrošina piekļuve pie publiskajiem ūdeņiem vismaz ik pēc 2 zemes īpašumiem;*
- *Pašvaldība, izdodot saistošos noteikumus, nosaka publisko ūdenstilpju ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus, kuros tiek paredzēta ūdenstilpnes apsaimniekošanas kārtība, attīstība un aizsardzība, nodrošinot atbilstošu ūdens kvalitāti un nosakot saimnieciskās darbības veicēju (īpašnieku un nomnieku) pieļaujamās darbības ūdenstilpē un krastmalas teritorijā;*
- *Motorizēto ūdenstransporta līdzekļus (motorlaivas, ūdens motociklus u.c.) aizliegts izmantot ūdenstilpēs un ūdenstecēs tuvāk par 50 m no publisko atpūtas vietu krasta līnijas, izņemot gadījumos, kad ūdenstransporta līdzeklis tiek nolaists ūdenī, izmantojot publiskās atpūtas vietas teritorijā speciāli tam izbūvētās vai iekārtotās vietas, ievērojot normatīvo aktu prasības;*
- *Atpūtas kuģi nolaizami ūdenī tikai speciāli tam izbūvētās vai iekārtotās vietās, nebojājot ūdenstilpju krastu. Personas, kuras izmanto atpūtas kuģi ūdenstilpēs, ievēro normatīvajos aktos noteiktās prasības;*
- *Peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai uz publiskajiem ūdeņiem atļautas publiskajos ezeros - Galiņu ezerā, Lielajā Subates ezerā, Marijas ezerā, Mazajā Subates ezerā un Šarlotes ezerā. Peldbūvei ir jābūt piesaistītai pie konkrētas zemes vienības, kas ir publiski pieejama. Publiski pieejama pakalpojuma objekta izvietošana, jāpamato ar ainavas analīzi. Nav atļauts vairāk par vienu stāvu. Peldbūvēm ir jābūt nodrošinātām ar inženiertīkliem, kas nodrošina piesārņojuma nenonākšanu vidē;*
- *Motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT) atļauta, ja tā nav pretrunā ar ĪADT normatīvajos aktos noteikto. Papildus*

rekomendējams ievērot ĪADT dabas aizsardzības plānos noteiktos ierobežojumus attiecībā uz ūdens transportlīdzekļu izmantošanu;

- Krasta līnijai jābūt brīvi pieejamai, bez žogiem vai citiem norobežojumiem, nodrošinot piekrastes tauvas joslu 10 m platumā, bet gar privāto ūdeņu krastiem - 4 m;
- Ūdensteču un ūdenstilpju krastu līnijas drīkst nebūtiski izmainīt krastu nostiprināšanai, lai novērstu ūdensteču un ūdenstilpju krastu līniju tālāku eroziju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot būvprojektu krastu nostiprināšanai. Krastu nostiprināšanu drīkst veikt bez krasta līnijas izvirzīšanas, pārvietošanas ūdenstecei vai ūdenstilpes virzienā;
- Aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus Ilūkstes novada teritorijā uz šādām upēm - Lauce, Iecava, Viesīte, Dviete, Akmeņupe un Rupsīte jeb Pastaune;
- Virszemes ūdens objektu izmantošanai apbūvei (t.sk. dažādas būves teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai, organizētas peldvietas, glābšanas stacijas un citas ar sportu un rekreāciju saistītās būves), ja nodomātā izmantošana nav saistīta ar tauvas joslā atļautajām būvēm, obligāti izstrādājams detālplānojums vai būvprojekts, veicot būvniecības ieceres publisko apspriešanu;
- Inženierbūvju būvniecība veicama normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- Apstādījumu teritorijās un zaļajā zonā aizliegts braukt ar transporta līdzekļiem, bojāt apstādījumus un piegružot tos ar atkritumiem;
- Upju ieleju nogāzēs aizliegts veikt darbības, kas veicina nogāžu erozijas procesu attīstību;
- Dabiski un mākslīgi izveidotu virszemes ūdensobjektu aizbēršana pieļaujama katru gadījumu izvērtējot atsevišķi un risinājumu iekļaujot būvprojektā, kuru izstrādā sertificēts speciālists meliorācijas un hidrotehnisko būvju jomā. Virszemes ūdensobjektu aizbēršana nav pieļaujama, ja tiek samazināta apvidum raksturīgās ainavas kvalitāte, tiek pasliktināts vides stāvoklis un traucēta meliorācijas sistēmas darbība u.c. nosacījumi.

9.2.9. IEROBEŽOJUMI ALTERNATĪVO ENERGOAPGĀDES OBJEKTU IZVIETOŠANAI

Teritorijas plānojamā nav paredzētas konkrētās zonas alternatīvo energoapgādes objektu izvietojumam.

TIAN iekļauti ierobežojumi:

- Vēja elektrostacijas virs 20 kW nav atļauts izvietot īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, ja to nosaka spēkā esošie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju normatīvie akti, kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4) un ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5), izņemot, ja ir saskaņots ar Pašvaldību. Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās jāsaņem saskaņojums ar Dabas aizsardzības pārvaldi;
- Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu 20 kW un vairāk atļauts izvietot "Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R, R1)", "Tehniskās apbūves teritorijā (TA)" un "Lauksaimniecības teritorijā (L)", tikai ārpus Ilūkstes pilsētas, Subates pilsētas un ciemu teritorijām;
- Stacionāro saules bateriju bloku (paneļu) un saules kolektoru ar virsmas laukumu lielāku par 20 m² izvietojuma jāsaņem saskaņojums ar Pašvaldības būvvaldi;
- Siltumsūkņu zemes kolektora ārējā kontūra jāizvieto ne tuvāk par 3 m no zemes vienības robežas, uzrādot to ēkas projekta dokumentācijā, izņemot, ja ir rakstiski saskaņots ar blakus esošās zemes vienības īpašnieku;
- Jebkura veida kurināmā un jaudas koģenerācijas stacijas Ilūkstes pilsētā, Subates pilsētā un ciemos atļauts izvietot tikai "Tehniskās apbūves teritorijā (TA)" un "Rūpniecības apbūves teritorijās (R, R1)", atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

- Izvietojot biogāzes koģenerācijas stacijas lauku teritorijā, tiešā ciemu vai Ilūkstes pilsētas, Subates pilsētas tuvumā, jāņem vērā valdošo vēju virzieni un to novietne ir jāsaskaņo ar Pašvaldību, minimālais attālums no pilsētas vai ciemu robežas - 5 km. Koģenerācijas stacijas, kuru tehnoloģiskās darbības rezultātā nerodas smakas, atļauts izvietot pilsētas vai ciema teritorijā, pirms tam veicot publiskās apspriešanas procedūru.

10. IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS

Alternatīva vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam - **Ilūkstes novada teritorijas plānojumam** ir „0” alternatīva, kad tiek saglabāts spēkā esošais Ilūkstes novada teritorijas plānojums ar dažādiem regulējumiem dažādās novada daļās un netiek plānota atļautā novada teritorijas izmantošana atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas attīstības plānošanā - 30.04.2013. MK noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” un valsts informācijas sistēmai - teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmai (turpmāk - TAPIS)⁷⁶.

„0” alternatīvas izvēle neatbilstu augstāka līmeņa nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa plānošanas dokumentu izvirzītajiem mērķiem, normatīvo aktu prasībām un vides interesēm. Neizstrādājot teritorijas plānojumu, netiktu aktualizēta novadam nozīmīgu nozaru - transporta, inženierkomunikāciju infrastruktūras, uzņēmējdarbības un ražošanas, pakalpojumu, dzīvojamo teritoriju attīstība, lauksaimniecības un mežsaimniecības teritoriju, dabas teritoriju un vides ilgspējīga izmantošana. Neizstrādājot jauno teritorijas plānojumu, atbilstoši aktuālajai Ilūkstes novada iedzīvotāju skaita prognozei un pieprasījuma pēc dzīvojamās, publiskās, ražošanas u.c. apbūves, netiktu pārskatītas (samazinātas) pilsētu un ciemu teritoriju robežas un tajās plānotās blīvas apbūves teritorijas. Netiktu noteiktas un saglabātas lauksaimnieciskās izmantošanas mērķiem vērtīgās, vienlaidus lauksaimniecību zemju platības, apsektas un uzrādītas degradētās teritorijas, dižkoki, pašvaldības kultūrvēsturiskie objekti u. tml. Šādas „0” izvēles īstenošana aizkavētu vides un dabas aizsardzības pasākumu efektīvu īstenošanu. Teritorijas turpmākajā attīstībā tiktu veikti nepārdomāti pasākumi un nesistemātiskas darbības, kas kavētu saimnieciskās darbības un infrastruktūras attīstību, novestu pie vides problēmu saasināšanās un kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību degradācijas. Nebūtu ievērots pēctecības princips un sasniegti attīstības mērķi, kas noteikti Ilūkstes novada ilgspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2013. - 2030. gadam.

Tomēr teritorijas plānojuma redakcijas 1.0 un pilnveidotās redakcijas 2.0 publiskās apspriešanas laikā tika apspriesti un analizēti dažādi risinājumi - attīstības scenāriji jeb alternatīvas.

Nozīmīgākās attīstības alternatīvas tika apskatītas Ilūkstes un Subates pilsētu un ciemu teritoriju robežām, kā rezultātā tās būtiski tika samazinātas. Alternatīva būtu bijusi blīvi apdzīvoto vietu robežās saglabāt ar tām funkcionāli nesaistītās teritorijas, perifērijā esošās lauksaimniecības zemes un mežu teritorijas.

Teritorijas plānojumā identificētas Sēlijas kultūrvēsturiskajam reģionam raksturīgās ainaviskās, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Ilūkstes novada teritorijā noteiktas un attēlotas vairāk kā 50 kultūrvēsturiskas ainavas ar ainavisku skatu perspektīvām, 16 pašvaldības nozīmes aizsargājamās kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas un vairāk kā 140 pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti, 240 vietējas nozīmes dižkoki un vairāk kā 90 vēsturisko mājvietu un citu nozīmīgu ēku pamati. Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa Subates pilsētas vēsturiskā centra aizsargājamās apbūves teritorijā noteikti īpaši noteikumi teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai. Arhitektūras pieminekļa Subates luterāņu baznīcas teritorijā noteikta apakšzona Publiskās apbūves teritorija (P1) ar specifiskiem apbūves noteikumiem. Alternatīva bija šīs nozīmīgās teritorijas un objektus nenoteikt un neizvirzīt prasības to saglabāšanai un aizsardzībai, jaunas apbūves veidošanai vai esošās pārbūvei.

Kā nozīmīga alternatīva minama arī iespēja teritorijas plānojumā nenoteikt vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijas (lauksaimniecībā izmantojamās zemes ar vērtību 35 balles un augstāk, kur vienlaidus lauksaimniecības zemju platība ir 10 ha un lielāka). Ja vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijas netiktu noteiktas, netiktu nodrošināta novadam nozīmīgo vērtīgo vienlaidus lauksaimniecības zemju nogabalu saglabāšana un to turpmāka izmantošana lauksaimnieciskai darbībai un vērtīgās lauksaimniecības zemes būtu pakļautas potenciālam apmežošanas riskam.

⁷⁶ MK noteikumi Nr.392 "Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas noteikumi" (08.07.2014.)

Teritorijas plānojuma risinājumos noteiktā atļautā izmantošana uzskatāma par pozitīvi vērtējamu kompromisa risinājumu, kurā publisko apriešanu laikā tika panākta vienošanās starp visām iesaistītajām pusēm - iedzīvotājiem, uzņēmējiem, nekustamo īpašumu īpašniekiem, kompetentajām institūcijām un pašvaldību.

Nosakot šos risinājumus un izvēloties attīstības alternatīvu tika sabalansētas privātpersonu un sabiedrības intereses ar teritorijas ilgtspējīgas attīstības iespējām.

Vides pārskats tika sagatavots, analizējot teritorijas plānojuma sējumos iekļauto informāciju, tās atbilstību normatīvo aktu prasībām, iesaistīto institūciju sniegtajiem nosacījumiem, fizisko, juridisko personu un pašvaldības priekšlikumus.

11. IZSTRĀDES METODES

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums **Ilūkstes novada teritorijas plānojumam** sagatavots reizē ar plānošanas dokumenta projektu. Abu dokumentu vienlaicīga izstrāde sniedz iespēju izvērtēt plānoto pasākumu atbilstību vides un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām. Sabiedrības iesaiste, sagatavojot Vides pārskatu, notika teritorijas plānojuma publiskās apspriešanas sanāksmē, kā arī institūciju atzinumu un priekšlikumu izskatīšanas sanāksmē.

Vides pārskata sagatavošanā tika izmantotas dažādas metodes:

- Datu ieguve izmantojot pieejamās datu bāzes/reģistrus, publikācijas u. c. informācijas avotus;
- Informācijas analīze – analizēts pašlaik spēkā esošais teritorijas plānojums, kas sastāv no atsevišķiem Ilūkstes novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumiem: Ilūkstes novada teritorijas plānojuma 2007. - 2019. gadam, Subates pašvaldības teritorijas plānojuma 2007. - 2019. gadam, Eglaines pagasta teritorijas plānojuma 2006. - 2018. gadam, Dvietes pagasta teritorijas plānojuma 2006. - 2018. gadam, analizēts hierarhiski augstākais Ilūkstes novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments - Ilūkstes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. - 2030. gadam, kā arī kaimiņu pašvaldību teritorijas plānojumi. Iegūtās informācijas integrācija;
- Izstrādāto dabas aizsardzības plānu analīze, to izvirzīto mērķu un iekļauto apsaimniekošanas pasākumu salīdzināšana ar pašvaldības noteiktajām prioritātēm un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- Daugavas un Lielupes upju sateces baseinu apsaimniekošanas plānu un plūdu riska 2016. -2021. gadam analīze, tajos izvirzīto mērķu un rīcību salīdzināšana ar pašvaldības izvirzītajām prioritātēm un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- Plānošanas dokumentā paredzēto izmaiņu un īstenošanas iespējamo tiešo un netiešo, īslaicīgo un ilglaicīgo, summāro ietekmju uz vides kvalitāti analīze un novērtējums.

12. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Kompensēšanas pasākumi tiek veikti Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklā iekļauto dabas teritoriju un objektu saglabāšanai, aizsardzībai un negatīvo ietekmju sabalansēšanai, kas rodas plānošanas dokumenta paredzēto darbību rezultātā.

Ilūkstes novada teritorijas plānojums ir izstrādāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Plānojumā netiek paredzētas darbības, kuru rezultātā tiktu negatīvi ietekmētas Natura 2000 teritoriju ekoloģiskās funkcijas un integritāte. Izstrādātais dokuments nenonāk pretrunās ar īpaši aizsargājamo teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķiem, kā arī neplāno rīcības, kas uzskaitītas likumā Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, 43. panta sestajā, septītajā un astotajā daļā minētajos gadījumos.

Civilās vai juridiskās personas vainu par dabai vai dabas objektiem nodarītu kaitējumu nosaka Latvijas Republikā pastāvošā likumdošana. Likumi, kas aizsargā apkārtējo vidi – 02.11.2006. „Vides aizsardzības likums” un 02.03.1993. likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, kā arī tiem pakārtotie Ministru Kabineta (MK) noteikumi - MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (16.03.2010.), MK noteikumi Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”(12.03.2002.), MK noteikumi Nr.858 "Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību" (19.10.2004.), MK noteikumi Nr.379 „Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem" (20.08.2002.) u.c..

Kārtību, kādā privātas un juridiskas personas kompensē videi nodarīto kaitējumu, nosaka spēkā esošie normatīvie akti.

13. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Ilūkstes novada teritorija tieši robežojas ar Lietuvas Republiku un atrodas nelielā attālumā no Baltkrievijas Republikas robežas.

Teritorijas plānojumā netiek plānota lielu rūpnieciskās ražošanas vai energoapgādes uzņēmumu ar būtisku ietekmi uz vidi izvietošana novada teritorijā, kas radītu būtisku piesārņojumu un veicinātu pārrobežu piesārņojuma pārneš. Tomēr jāņem vērā, ka caur Ilūkstes novada teritoriju tek daudzas ūdensteces, t.sk. Daugava, kas no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas, šķērsojot Latvijas Republikas teritoriju ietek Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā, kuru ekoloģisko stāvokli ietekmē tās piekrastē esošo valstu piesārņojums no lauksaimniecības, sadzīves notekūdeņiem, fosilā kurināmā, transporta u.c. darbībām.

Kā jau minēts, plānošanas dokumentā netiek paredzēta tādu ražošanas zonu izveide, kurās kā atļautā izmantošana minēta valstiski nozīmīgu, lielu rūpniecisku objektu būvniecība, kas varētu izraisīt arī pārrobežu piesārņojuma ietekmi. Gadījumā, ja teritorijas plānojuma darbības laikā tiks plānota nozīmīga rūpniecības komercsabiedrības būve, tad jāņem vērā, ka likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pielikumā ir norādītas darbības, kuriem ir jāveic ietekmes uz vidi izvērtējums un 5. pielikumā ir norādītas darbības, kurām nepieciešams veikt sākotnējo izvērtējumu. Saskaņā ar šo likumu tiks izvērtētas paredzētās darbības ietekmes uz apkārtējo vidi (paredzētās darbības izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī floru, faunu, bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojumu un visu minēto jomu mijiedarbību), kā arī uz blakus teritorijām. Ražošanas komercsabiedrības būvniecība, kuriem pēc ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšanas tiks konstatēts, ka to darbība var radīt būtiskas pārrobežu ietekmes, visticamāk netiks realizēta. Līdz ar to arī nav paredzama šādu ražotņu iespējamā pārrobežu ietekme ar piesārņojošo vielu emisijām atmosfērā. Tas pats attiecināms arī uz šādu vielu emisijām ūdenstilpēs un ūdenstecēs.

Plānošanas dokumenta īstenošanas saistītās ietekmes uz vides kvalitāti un vides resursiem ārpus Latvijas Republikas teritorijas - nav sagaidāmas tiešas un būtiskas negatīvas ietekmes.

Kā netieša pārrobežu ietekme minama paredzēto ekonomisko aktivitāšu paaugstināšanās, kas netieši var ietekmēt Baltijas jūras vides stāvokli. Ietekme saistīta ar komunālo un rūpniecisko notekūdeņu radīto piesārņojumu virszemes ūdenstecēs – Daugavā, Ilūkstes upē, Dvietes upē, Dienvidsusējā u.c., kas daļēji nokļūst ekoloģiski jutīgajā Rīgas jūras līcī.

14. ĪSTENOŠANAS MONITORINGS

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings⁷⁷ jāveic, lai noteiktu tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, kas nav bijusi paredzēta izstrādājot dokumentu, ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB) atzinumu par Vides pārskatu.

Monitoringa izstrādei izmanto informāciju, kas iegūta izstrādājot Vides pārskatu, valsts statistikas datus un citu pašvaldībai pieejamo informāciju, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par Ilūkstes novada teritoriju.

Pašvaldība (VPVB atzinumā par Vides pārskatu norādītajā termiņā)- vismaz divas reizes plānošanas periodā (2020. un 2024.gadā) iesniegs birojam monitoringa ziņojumu. Par palīg līdzekli monitoringa ziņojuma formai var izmantot VPVB sagatavoto paraugu. Ziņojumā tiek apkopota pieejamā informācija par novada vides (dabas) faktoriem, ekonomiskajiem faktoriem un teritorijas plānojuma rezultatīvajiem rādītājiem. Monitoringa ziņojumu veikšanai var izmantot Ilūkstes novada teritorijas plānojumu, Vides pārskatu, valsts statistikas pārskatus, datubāzes u.c. informācijas avotus, pievēršot uzmanību atsevišķiem indikatoriem (TABULA:23).

TABULA: 23 Īstenošanas monitoringa indikatori

INDIKATORU GRUPA	INDIKATORI	INFORMĀCIJAS AVOTI
Virszemes ūdeņu kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> Virszemes ūdeņos novadīto notekūdeņu daudzums; paliekošais piesārņojums; ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte; peldvietu ūdens kvalitāte 	<i>Daugavpils reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Veselības inspekcija, SIA "Ornaments"</i>
Gaisa kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> Limitētās un faktiskās emisijas no katlu mājām rūpniecības u.c. uzņēmumu emisiju avotiem 	<i>Daugavpils reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, SIA "Ornaments"</i>
Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, degradētās teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu, degradēto teritoriju skaits; nekultivētas, sakārtotas teritorijas 	<i>Ilūkstes novada pašvaldība, Nekustamo īpašumu īpašnieki</i>
Ūdensapgāde	<ul style="list-style-type: none"> Ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte; dzeramā ūdens analīžu rezultāti 	<i>Veselības inspekcija, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs; SIA "Ornaments"</i>
Notekūdeņu apsaimniekošana	<ul style="list-style-type: none"> Savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums; piesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi; attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām; virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi 	<i>Daugavpils reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, SIA "Ornaments"</i>
Atkritumu apsaimniekošana	<ul style="list-style-type: none"> Šķiroto atkritumu daudzums; kopējais radītais un savāktais atkritumu daudzums 	<i>Ilūkstes novada pašvaldība, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums SIA „EKO LATGALE”</i>
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> Dabas aizsardzības plānu izstrāde Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu pieņemšana 	<i>Dabas aizsardzības pārvalde</i>

⁷⁷ Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.)

INDIKATORU GRUPA	INDIKATORI	INFORMĀCIJAS AVOTI
un kultūras pieminekļi		
Pašvaldības aizsargājamās dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pašvaldības saistošo noteikumu izstrāde 	<i>Ilūkstes novada pašvaldība, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (NKMP)</i>

KOPSAVILKUMS

VIDES PĀRSKATS ir izstrādāts **ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMAM** (turpmāk arī Teritorijas plānojums). Stratēģiskās ietekmes uz vidi (turpmāk SIVN) izstrādes nepieciešamība noteikta likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējums”, sastāvs un izstrādes kārtība - 23.03.2004. MK noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Teritorijas plānojumam SIVN procedūra uzsākta saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk - VPVB) 16.06.2017. pieņemto lēmumu Nr.31 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

TERITORIJAS PLĀNOJUMS ir pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā definēti nosacījumi turpmākai Ilūkstes novada teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai. Plānošanas dokumentā tiek noteiktas funkcionālās zonas un apakšzonas, teritorijas ar īpašiem nosacījumiem (TIN), esošā un plānotā publiskā, transporta un maģistrālo inženierkomunikāciju infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, apgrūtinātās teritorijas un objekti u.c. atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

VIDES PĀRSKATU sagatavoja SIA “Reģionālie projekti”, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, konsultējoties ar Vides pārraudzības valsts biroju (VPVB), Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģiona administrāciju, VVD Daugavpils reģionālo vides pārvaldi un Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļu. Sabiedrības informēšanai par plānošanas dokumentu un Vides pārskata izstrādi tika organizēta publiskā apspriešana.

VIDES PĀRSKATA MĒRĶIS - novērtēt plānošanas dokumentā paredzēto darbību, plānotās teritorijas izmantošanas un apbūves radīto ietekmi uz vidi un ĪADT, izvērtējot Grafiskās daļas kartes un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

Vides stāvoklis Ilūkstes novadā vērtējams kā salīdzinoši labs, bet atsevišķās jomās, stāvoklis ir jāuzlabo. Jāpievērš uzmanība sabalansētai dzīvojamās, publiskās, ražošanas un tehniskās apbūves attīstībai, zaļo publiski pieejamo teritoriju saglabāšanai un vides pieejamības pie publiskajiem ūdeņiem nodrošināšanai, vērtīgo lauksaimniecības zemju saglabāšanai u.c.. Nozīmīga ir arī riska virszemes ūdensobjektu – Ilūkstes upes, Dvietes upes, Dienvidsusējas, Kreunas ūdens kvalitātes uzlabošana, tehniskās infrastruktūras (ūdenssaimniecības, atkritumu saimniecības u.c.) efektivitātes paaugstināšana un jaunu pieslēgumu pie centralizētajām sistēmām veidošana, degradēto teritoriju sakārtošana, lai apkārtējā vidē nonāktu pēc iespējas mazāk piesārņojuma un iedzīvotāju dzīves kvalitāte paaugstinātos.

Teritorijas, kurās teritorijas plānojuma īstenošanas rezultātā var tikt pieļautas nozīmīgas ietekmes ir:

- Blīvas apbūves teritorijas Ilūkstes un Subates pilsētu, ciemu teritorijās;
- Rūpnieciskās attīstības teritorijas (R1) - Ilūkstes pilsētas perifērijā bijušās Putnu fermas teritorijā un SIA “LatRosTrans” naftas pārsūkņēšanas stacijas teritorijā Šēderes pagasta lauku teritorijā, kas ir arī valsts nozīmes riska objekts);
- Daugavas, Dvietes upes un Ilūkstes upes applūšanas riska teritorijas;
- Labas ūdens kvalitātes sasniegšana visos virszemes ūdensobjektos;
- Ūdenssaimniecības attīstība un ar centralizētajiem ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes pakalpojumiem nodrošināto blīvas apbūves teritoriju paplašināšana;
- Degradēto teritoriju rekultivācija un sakārtošana;
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un kultūrvēsturiskās teritorijas, t.sk. aizsargājamā Subates vēsturiskā centra apbūves teritorija.

Lai samazinātu plānoto darbību ietekmi uz apkārtējo vidi, tiek paredzēta vesela virkne dažādu pasākumu - aizsargjoslas (atbilstoši LR „Aizsargjoslu likumam”), nosacījumi dzīvojamās, publiskās un rūpnieciskās apbūves veidošanai, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN), nosacījumi centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas veidošanai, nosacījumi publisko

ūdeņu pieejamībai, lauksamniecības zemju apmežošanai, dīķu rakšanai u.c. u.c., kas gan tieši, gan netieši samazinās antropogēno slodzi uz vidi un mazinās darbību negatīvo ietekmi.

Netiek paredzēts „0” variants, kad netiek izstrādāts vietējās pašvaldības teritorijas plānojums, jo tas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām, kā arī teritorijas plānojumā netiek plānotas darbības, kas ietekmētu Natura 2000 teritorijas. Līdz ar to kompensēšanas pasākumi nav nepieciešami un netiek noteikti. Saistībā ar plānošanas dokumenta īstenošanu nav paredzamas pārrobežu ietekmes. Teritorijas plānojuma grozījumi īstenošanas sekas, tiks novērtētas veicot plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu VPVB norādītajos gados.

Kopumā jāsecina, ka izstrādātais Ilūkstes teritorijas plānojuma projekts nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīviem un to mērķi atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem vides un dabas aizsardzības mērķiem. Ja tiks ievērotas vides aizsardzības normatīvu un kompetento institūciju izvirzītās prasības, plānošanas dokumenta īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik.

1. pielikums. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas Ilūkstes novadā ⁷⁸

Nr. p.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares	Pilsēta/pagasts	Kopējais aktīvā laika periods	Cita informācija
1.	44075/828	Izgāztuve "Ilūkste"	1.Piesārņotā vieta	Atkritumu apsaimniekošana, teritorijas tīrīšana	Ilūkstes pilsēta	35 gadi	Izgāztuvē noglabāti apmēram 56 000 m ³ sadzīves atkritumu. Iespējams gruntsūdeņu piesārņojums. Objekts saimnieciski netiek lietots. 2000.g. izstrādāts Daugavpils rajona izgāztuves "Ilūkste" rekultivācijas projekts. Veikta teritorijas rekultivācija
2.	44908/5077	Pašulienes notekūdeņu attīrīšanas iekārtas	2. Potenciāli piesārņota vieta	Notekūdeņu savākšana un apstrāde	Šēderes pagasts, Pašuliene	30-35 gadi	Iespējams piesārņojums ar notekūdeņiem
3.	44908/5076	Raudas attīrīšanas iekārtas	2. Potenciāli piesārņota vieta	Notekūdeņu savākšana un apstrāde	Šēderes pagasts, Rauda	35-40 m	Iespējams piesārņojums ar notekūdeņiem
4.	44908/5073	Šēderes attīrīšanas iekārtas	2. Potenciāli piesārņota vieta	Notekūdeņu savākšana un apstrāde	Šēderes pagasts, Šēdere	35 gadi	Iespējams gruntsūdeņu piesārņojums ar notekūdeņiem
5.	44908/5067	Bijusī pesticīdu noliktava Šēdere	2. Potenciāli piesārņota vieta	Glabāšana un noliktavu saimniecība	Šēderes pagasts	35 gadi	Iespējams grunts piesārņojums ar pesticīdiem. 2003. gadā izvests 1,810 t pesticīdu: gezogads, TMTD, pilikabocīds, simazīns, fentiurāms, dozomets, dikotekss, pentatiurāms. Nelieto

⁷⁸Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

Nr. p.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares	Pilsēta/pagasts	Kopējais aktīvā laika periods	Cita informācija
6.	44908/5068	Mehāniskās darbnīcas un DUS Šēdere	2. Potenciāli piesārņota vieta	Automobiļu tehniskā apkope un remonts	Šēderes pagasts, Šēdere	25 gadi	Iespējams grunts piesārņojums ar naftas produktiem
7.	44908/4695	SIA "LatRosTrans", līnijas ražošanas dispečeru stacija (LRDS) "Ilūkste"	2. Potenciāli piesārņota vieta	Kravu iekraušana un izkraušana, noliktavu saimniecība	Šēderes pagasts, Pašulīene	no 1975. gada	B kategorijas piesārņojošs uzņēmums. Naftas produktu (dīzeļdegvielas) tranzīta pieņemšana, uzglabāšana un pārsūkņēšana pa maģistrālo cauruļvadu. Kad. nr. 44900020106, 4490020065, 44900010062
8.	44548/5061	Sadzīves atkritumu izgāztuve, Dviete	2. Potenciāli piesārņota vieta	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA	Dvietes pagasts	20 - 25 gadi	Piesārņots ar sadzīves atkritumiem. Teritorija rekultivēta
9.	44548/5060	Bijusī NB, DUS Dviete	2. Potenciāli piesārņota vieta	Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība	Dvietes pagasts	30 – 40 gadi	Iespējams grunts piesārņojums ar naftas produktiem
10.	44548/5058	Pesticīdu noliktava, Dvietes pagasts	2. Potenciāli piesārņota vieta	Glabāšana un noliktavu saimniecība	Dvietes pagasts	15 – 20 gadi	Iespējams grunts piesārņojums ar pesticīdiem. 2003.g. izvests - 1,369 t pesticīdu: sitrīns, fenozāns, tiodāns, DNOK, dazomets. Nelieto
11.	44568/5072	Mehāniskās darbnīcas Eglainē	2. Potenciāli piesārņota vieta	Automobiļu tehniskā apkope un remonts	Eglaines pagasts, Eglaine	20 – 25 gadi	Iespējams grunts un gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem.
12.	44568/5071	NB DUS Eglainē	2. Potenciāli	Glabāšana un noliktavu saimniecība	Eglaines pagasts	20 gadi	Iespējams grunts un gruntsūdeņu

Nr. p.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares	Pilsēta/pagasts	Kopējais aktīvā laika periods	Cita informācija
			piesārņota vieta				piesārņojums ar naftas produktiem
13.	44568/5070	Bijusī pesticīdu noliktava Eglaines pagastā	2. Potenciāli piesārņota vieta	Glabāšana un noliktavu saimniecība	Eglaines pagasts	20 gadi	Iespējams piesārņojums ar pesticīdiem. 2003.g. izvests 0,459 t pesticīdu (fenožāns, TMTD, dikotekss).
14.	44448/5048	Bebrenes pagasta izgāztuve	2. Potenciāli piesārņota vieta	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA	Bebrenes pagasts	12 gadi	Grunts piesārņojums. Teritorija rekultivēta
15.	44448/5049	Bebrenes NAI	2. Potenciāli piesārņota vieta	Notekūdeņu savākšana un apstrāde	Bebrenes pagasts	40-45 gadi	Iespējams gruntsūdeņu piesārņojums ar notekūdeņiem.
16.	44808/5075	Bijusī izgāztuve Riekstiņi, Pilskalnes pagasts	2. Potenciāli piesārņota vieta	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA	Pilskalnes pagasts	3 gadi	~ 15 gadus darbojas llūkstes novada Pilskalnes mototrase "Celmji"
17.	44808/5074	DUS Pilskalne	2. Potenciāli piesārņota vieta	Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība	Pilskalnes pagasts	25 gadi	Iespējams grunts un gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem
18.	44808/5069	Bijusī pesticīdu noliktava Pilskalne	2. Potenciāli piesārņota vieta	Glabāšana un noliktavu saimniecība	Pilskalnes pagasts	25 gadi	Iespējams grunts piesārņojums ar pesticīdiem. 2003.g. izvests 4,446 t pesticīdu: trefāns, granožāns, nitrofēns, diskoteks, sītrīns, cirams
19.	44155/5064	Subates NAI	2. Potenciāli piesārņota vieta	Notekūdeņu savākšana un apstrāde	Subates pilsēta		Teritorija ir rekultivēta, monitoringa laiks beidzies
20.	44155/827	Subates pilsētas	2. Potenciāli	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA	1 km attālumā no	4 gadi	Izgāztuve ir rekultivēta un slēgta

Nr. p.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares	Pilsēta/pagasts	Kopējais aktīvā laika periods	Cita informācija
		atkritumu izgāztuve	piesārņota vieta	ANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA	Subates pilsētas		
21.	44357/5063	Pesticīdu noliktava Subates l.ter.	2. Potenciāli piesārņota vieta	glabāšana un noliktavu saimniecība	Prodes pagasts	17 gadi	Bijusī pesticīdu noliktava, 2003.g. izvests 4,094 t pesticīdu: simazīns, gezogads, polikabocīns, bezlats, cinebs, bezocēns, atrazīns, fentiurāms, DNOK

2. pielikums. Valsts nozīmes dižkoki Ilūkstes novadā

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
Bebrenes pagasts					
126	Parastā liepa/ Kalmju dižliepa	215784,63924508; 633679,97850615 Kad.nr. 44440050020	3,51		valsts nozīmes
128	Parastais osis/ Akmeņupes dižosis	215616,94961276; 633525,48971295 Kad.nr. 44440050141	3,66		valsts nozīmes
133	Parastais osis/ Silmaču dižosis	215562,08978794; 632815,94473003 Kad.nr. 44440020027	3,58		valsts nozīmes
135	Parastā priede/ Veco Bebrenes dižpriede 1	215378,34254785; 632380,60662891 Kad.nr. 44440020363	2,64		valsts nozīmes
136	Parastā priede/ Veco Bebrenes dižpriede 2	215380,34072140; 632427,56714754 Kad.nr. 44440020363	2,59		valsts nozīmes
138	Parastais ozols/ Akmeņāru dižozols	215744,21598721; 632520,29717312 Kad.nr. 44440020301	4,00		valsts nozīmes
142	Parastais ozols/ Indrānu dižozols	204274,02160162; 628026,26007028 Kad.nr. 44560030098	4,44		valsts nozīmes
143	Parastais ozols	204585,20969129; 627961,93489989 Kad.nr. 44560030026	5,80		valsts nozīmes
144	Parastais ozols/ Murenas dižozols	210850,45687754; 631175,91405775 Kad.nr. 44440070018	4,26		valsts nozīmes
180	Parastais ozols/ Skalbiņu dižozols	6213256,63325168; 629409,90854084 Kad.nr. 44440040026	7,18		valsts nozīmes
181	Parastais ozols/ Gauju dižozols 1	214530,98741555; 628984,95728888 Kad.nr. 44440040027	4,00		valsts nozīmes
182	Parastais ozols/ Gauju dižozols 2	214505,46706572; 629078,61675972 Kad.nr. 44440040027	4,47		valsts nozīmes
184	Parastais ozols/ Griķu dižozols	215598,10453744; 631754,83965314 Kad.nr. 44440020276	4,11		valsts nozīmes
234	Parastais ozols/ Matīšu dižozols Nr2	6210933,25813951; 634860,58906850 Kad.nr. 44440070022	5,25		valsts nozīmes
233	Parastais ozols/ Matīšu dižozols Nr1	6210948,83841179; 634924,29584990 Kad.nr. 44440070022	4,96		valsts nozīmes
232	Trauslais vītols/ Birņu dižvītols	6212486,53227459; 634375,49198904 Kad.nr. 44440020102	4,66		valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
231	Parastā liepa/ Birņu dižliepa	6212462,46097016; 634291,34074610 Kad.nr. 44440020102	4,23		valsts nozīmes
189	Āra bērzs/ Vecputnu dižbērzs	6215682,29019297; 635045,45553227 Kad.nr. 44440050074	3,21		valsts nozīmes
188	Parastā liepa/ Užuļu salas dižliepa	6212844,33356867; 632752,68378240 Kad.nr. 44440020149	3,59		valsts nozīmes
255	Trauslais vītols/Putnu dižvītols Nr1	6215032,81641834; 635054,84629942 Kad.nr. 44440050055	6,79		valsts nozīmes
254	Trauslais vītols/ Putnu dižvītols Nr2	6214965,40643837; 635059,36675838 Kad.nr. 44440050055	5,90		valsts nozīmes
253	Parastā priede/ Kumeliņu dižpriede	6214401,27003079; 633853,40314229 Kad.nr. 44440050079	3,10		valsts nozīmes
250	Trauslais vītols/ Griežu dižvītols	6214170,63613438; 634084,06197768 Kad.nr. 44440050049	6,16		valsts nozīmes
249	Parastā liepa/ Reinišķu dižliepa	6213721,74689362; 634912,55143208 Kad.nr. 44440050051	4,13		valsts nozīmes
246	Parastā priede/ Valaiņu pilskalna dižpriede	6213943,97829984; 635153,53332028 N 56.03.095; E 026.10.208 Valaiņu pilskalna teritorijā. Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	3,00		valsts nozīmes
239	Trauslais vītols/ Žeperu dižvītols	6212536,94225305; 633523,41384482 Kad.nr. 44440020100	5,15		valsts nozīmes
238	Parastais ozols/ Žeperu dižozols	6212559,37342957; 633510,42634519 Kad.nr. 44440020100	5,49		valsts nozīmes
236	Trauslais vītols/ Baltruņķu dižvītols	6211852,13248024; 635016,71767412 Kad.nr. 44440070094	5,33		valsts nozīmes
B1	Parastā priede	N 56.01895; E 026.05678 Zemes vienībā ar kad.nr. 4444 002 0185. Priedes aug paugurā vienkopus kā priežu audze	2,50		valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
B2	Parastā priede	N 56.07157; E 026.14544 Zemes vienībā ar kad.nr. 4444 002 0185 Priedes aug paugurā vienkopus kā priežu audze	2,51		valsts nozīmes
B3	Parastā priede	N 56.07169; E 026.14544 Zemes vienībā ar kad.nr. 4444 002 0185 Priedes aug paugurā vienkopus kā priežu audze	2,73		valsts nozīmes
B4	Parastā priede	N 56.07129; E 026.14561 Zemes vienībā ar kad.nr. 4444 002 0185 Priedes aug paugurā vienkopus kā priežu audze	2,60		valsts nozīmes
B5	Parastā priede	N 56.07103; E 026.14485 Zemes vienībā ar kad.nr. 4444 002 0185 Priedes aug paugurā vienkopus kā priežu audze	2,82		valsts nozīmes
B6	Valaiņu pilskalna dižbērzs	N 56.03.217; E 026.10.144 Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	3,00		valsts nozīmes
B7	Parastā priede /Krustu dižpriede	6214515; 635328 Kad.nr. 44440050065	2,5		valsts nozīmes
B8	Parastā priede/ Akmeņupes dižpriede ielejas	6214585; 633063 Kad.nr. 44440050018	2,55		valsts nozīmes
B9	Parastā egle/ Akmeņupes ielejas egle	6214599; 633055 Kad.nr. 44440050018	3,11		valsts nozīmes
B10	Parastā priede/ Meža osiņu dižpriede Nr.1	6216096; 634665 Kad.nr. 44440050030	2,78		valsts nozīmes
B11	Parastā priede/ Meža osiņu dižpriede Nr.2	6216066; 634680 Kad.nr. 44440050030	2,55		valsts nozīmes
Dvietes pagasts					
533	Parastais ozols/ Dvietes ozols	Dvietes parks, 30 m NW no Akadēmijas Kad.nr. 44540080446	5,06	30	valsts nozīmes
1757	Parastā priede	20 m W no Priedišu mājām, meža malā Kad.nr. 44540080417	3,15	29	valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
1758	Parastais ozols	Dvietes ezera E krastā 300 m no ezera meža malā un no Niedru mājas uz S 400 m Kad.nr. 44540080292	4,74	27	valsts nozīmes
1759	Parastais ozols	Dvietes ezera E krastā 300 m no ezera mežā, no Niedru mājas uz S 600 m Kad.nr. 44540080292	5,51	27	valsts nozīmes
D1	Parastais ozols	Kad.nr. 4454 006 0020	4,1		valsts nozīmes
D2	Parastā liepa	Kad.nr. 4454 004 0044	3,8		valsts nozīmes
D3	Parastais ozols	Kad.nr. 4454 004 0002	4,9		valsts nozīmes
D4	Parastā papele	Kad.nr. 4454 004 0002	5,8		valsts nozīmes
Eglaines pagasts					
1690	Parastais ozols/ Lašu pilskalna ozols	Lašu parkā aug klajā vietā parka malā Kad.nr. 44560050079	4,25	24	valsts nozīmes
1691	Parastais ozols	Ceļš no Kazimirvaldes uz Eglaines pusi 800 m ceļa labajā pusē uz lauku Kad.nr. 44560010038	4,22	18	valsts nozīmes
1692	Parastais ozols	150 m NE no krūmu mājas, 150 m S no Lustu fermas, uz lauka Kad.nr. 44560020060	4,37	15	valsts nozīmes
1695	Parastais ozols	400 m N no Igauņu mājas uz lauku gravas malā Kad.nr. 44560030037	4,33	22	valsts nozīmes
1696	Parastais ozols	300 m uz S no Gaitnieku mājas (vecās kartēs Daugavieši), meža malā Kad.nr. 44560030107	4,14	18	valsts nozīmes
1697	Parastais ozols	800 m E no Plūmju mājas grupas Kad.nr. 44560010050	4,6	21	valsts nozīmes
1698	Parastais ozols	400 m E no Plūmju māju grupas, uz lauka Kad.nr. 44560010050	4,69	21	valsts nozīmes
1699	Parastais ozols	700 m NW no Igauņu mājas, uz lauka Kad.nr. 44560030036	4,74	22	valsts nozīmes
1700	Parastais ozols	100 m W no Gaitnieku mājas (vecās kartēs Daugavieši), uz lauka Kad.nr. 44560030032	4,83	19	valsts nozīmes
1702	Parastais ozols/ Lustbergas gravas ozoli	Lustbergas ciems, 300 m W no Gundegu mājas, gravā krūmājā Kad.nr. 44560060086	5,25	27	valsts nozīmes
1703	Parastais ozols	150 m uz E no Viesturu mājas, uz lauka Kad.nr. 44560020067	4,22	12	valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
1704	Parastais ozols	100 m uz S no Vagulānu mājām, uz lauka Kad.nr. 44560010077	5,95	19	valsts nozīmes
1693	Parastā priede	300 m NW no Silmaču mājas, uz lauka uzkalniņa virsotnē Kad.nr. 44560020006	2,97	11	valsts nozīmes
E1	Parastā liepa	"Audzītes", uz kapu pusi Kad.nr. 4456 002 0087	3,61		valsts nozīmes
E2	Parastais ozols	Ceļš uz "Romulāniem" Kad.nr. 4456 001 0049	5,2 (saauguši divi kopā, viena sakne)		valsts nozīmes
E3	Parastā liepa	"Romulāni", pudurī uz lauka Kad.nr. 4456 001 0047	3,75		valsts nozīmes
E4	Parastā liepa	"Romulāni", pudurī uz lauka Kad.nr. 4456 001 0047	3,6		valsts nozīmes
E5	Parastais osis	"Gundegas" Kad.nr. 4456 006 0006	4		valsts nozīmes
E6	Parastais osis	"Gundegas" Kad.nr. 4456 006 0006	4,06		valsts nozīmes
E7	Parastais ozols	"Gundegas" Kad.nr. 4456 006 0006	4,2		valsts nozīmes
E8	Parastais ozols	"Gundegas" kad.nr. 4456 006 0006	4,2		valsts nozīmes
E9	Parastā priede	Pie Šēderes ceļa kad.nr. 4456 007 0011	2,7	11	valsts nozīmes
E10	Parastais ozols	Pie bijušajām mājām "Ecētāji", kad.nr. 4456 001 0065	4,1		valsts nozīmes
Subates pilsēta un Prodes pagasts					
1741	Parastais ozols	800 m SSW no Pūpolu mājām, meža malā Kad.nr. 44350040001	5,01	24	valsts nozīmes
1743	Parastais ozols/ Cimermaņu ozols	150 m S no Cimermaņu mājām, uz lauka gravas nogāzē Kad.nr. 44350040056	4,45	19	valsts nozīmes
1744	Parastais ozols	1000 m NW no Ziediņu mājām, uz lauka Kad.nr. 44350020011	4,25	21	valsts nozīmes
1745	Parastais ozols/ Priežu māju ozols	250 m W no Priežu mājām, meža malā Kad.nr. 44350040067	4,51	25	valsts nozīmes
1746	Parastais ozols/ Priežu māju ozols	350 m W no Priežu mājām, meža malā gravas nogāzē	4,29	21	valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
		Kad.nr. 44350040067			
1747	Parastais ozols	800 m NE no Prodes muižas, Prodes upes labajā krastā, nogāzē Kad.nr. 44350080112	4,51	22	valsts nozīmes
1748	Parastā goba	500 m NE no Prodes muižas, Prodes (Līčupes) upes labajā krastā, nogāzes malā Kad.nr. 44350080022	4,05	23	valsts nozīmes
1749	Parastais ozols	Subates pilsētas Katoļu baznīcas S galā, Subates ezera krasta nogāzē Kad.nr. 44150020039	4,34	18	valsts nozīmes
1750	Parastais ozols	50 m S no Osmaņu mājas, uz lauku Kad.nr. 44350040067	4,55	19	valsts nozīmes
1751	Parastais ozols	60 m S no Piekrastru mājas, uz lauku Kad.nr. 44350040220	4,63	23	valsts nozīmes
1753	Parastais ozols	100 m W no Lapeņu mājas, upītes kreisajā krastā, nogāzē Kad.nr. 44350050087	4,58	20	valsts nozīmes
1742	Parastā liepa	150 m SW no Kesteru mājām, uz lauku liepu rindas galā Kad.nr. 44350020004	3,87	23	valsts nozīmes
1706	Parastā liepa	Ceļa malā no Upenājiem uz Vagulāniem, 600 m kreisajā pusē, 40 m N no bijušās mājvietas, uz lauka liepu rindas N galā. Prodes pagastā, ~20 m no Eglaines pagasta robežas Kad.nr. 44350060032	4,28	24	valsts nozīmes
PR1	Parastais ozols	Kad.nr. 4435 007 0068	5,98		valsts nozīmes
Pilskalnes pagasts					
P3	Parastais ozols	Asteru mājas R, krūmāja aizauguša pļava, strautiņa malā Kad.nr. 44800070064	4,27		valsts nozīmes
P4	Parastais ozols	Jaunpuķīšu mājas, 400 m ZA no ēkas, uz lauka Kad.nr. 44800080125	4,47		valsts nozīmes
P5	Parastais ozols	300 m ZA no Niedru mājas, strauta kreisajā krastā, krūmājā Kad.nr. 44800070111	4,68		valsts nozīmes
P6	Parastais ozols	400 m R no Pūru mājas, ganību aplokā Kad.nr. 44800080262	5,16		valsts nozīmes
P7	Parastais ozols	Siguldiņa, Tartaka ezera Z krastā, krasta augšējā daļā pļavas malā, R no skulptūras Kad.nr. 44800080264	4,82		valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
P8	Parastais ozols/ Senču ozols	Siguldiņa, Tartaka ezera ZA krastā, krasta augšējā daļā, 120 m ZR no Senču mājām Kad.nr. 44800080264	5,18		valsts nozīmes
P9	Parastais ozols	Pilskalnes parks, parka D mala, 50 m Z no katlu mājas, apkārt izveidota lauce Kad.nr. 44800080019	5,95		valsts nozīmes
P10	Parastais ozols	Zemeckas pilskalns, R no Avotiņu mājām, Z nogāzē Kad.nr. 44800030116	4,19		valsts nozīmes
P11	Parastais ozols	Zemeckas pilskalns, R no Avotiņu mājām, DA nogāzē Kad.nr. 44800030116	4,61		valsts nozīmes
P12	Parastais ozols	Zemeckas pilskalns, R no Avotiņu mājām, DA nogāzē, ap koku lauce Kad.nr. 44800030116	4,68		valsts nozīmes
P13	Parastais ozols	Zemeckas pilskalns, R no Avotiņu mājām, Z nogāzē Kad.nr. 44800030116	4,63		valsts nozīmes
P14	Parastais ozols	Zemeckas pilskalns, R no Avotiņu mājām, D nogāzē Kad.nr. 44800030116	4,86		valsts nozīmes
P15	Parastais ozols	Zemeckas pilskalns, R no Avotiņu mājām, D nogāzē Kad.nr. 44800030116	4,12		valsts nozīmes
P16	Parastais ozols	Zemeckas pilskalns, R no Avotiņu mājām, R nogāzē Kad.nr. 44800030116	4,04		valsts nozīmes
P18	Parastā kļava	Jaunlašu mājas Z, starp māju un dīķi Kad.nr. 44800090018	4,13		valsts nozīmes
P19	Parastā liepa	Jaunlašu mājas pagalma ZR stūrī, 20 m no mājas Kad.nr. 44800090018	4,26		valsts nozīmes
P20	Zviedrijas kadiķis	70 m uz D no bijušās Laiviņu mājas, pļavā grāvja malā Kad.nr. 44800070059	0,8		valsts nozīmes
P21	Parastā liepa	Pie "Pavasaru" mājām Kad.nr. 44800040032	4,0		valsts nozīmes
P23	Parastais ozols	400 m uz D no "Jaunzemju" mājām Kad.nr. 44800040081	4,7		valsts nozīmes
P24	Parastā priede	300 m uz D, DA no Pakalnu mājas, uz lauka nogāzes Kad.nr. 44800090092	4,0		valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
P25	Parastais kadiķis	N 56.05553; E 026.19423 Pie bijušās mājvietas "Klani 3" robežstādījumos (zemes vienībā ar kad.nr. 4480 001 0229)	0,96		vietējas nozīmes
P26	Parastais kadiķis	N 56.05555; E 026.19423 Pie bijušās mājvietas "Klani 3" robežstādījumos (zemes vienībā ar kad.nr. 4480 001 0229)	1,2		valsts nozīmes
P27	Melnalksnis	N 56.05756; E 026.19703 Dumbrāja malā - pie lauka Kad.nr. 44800010229	3,2		valsts nozīmes
P28	Baltais vītols	N 56.05804; E 026.19448 Lauka malā (zemes vienībā ar kad.nr. 4480 001 0229)	4,5		valsts nozīmes
P29	Baltais vītols	N 56.05790; E 026.19455 Mitrā ieplakā, vītolu rindā (zemes vienībā ar kad.nr. 4480 001 0229)	6,35		valsts nozīmes
P30	Baltais vītols	N 56.05804; E 026.19448 Mitrā ieplakā, vītolu rindā (zemes vienībā ar kad.nr. 4480 001 0229)	4,5		valsts nozīmes
P31	Baltais vītols	N 56.05806; E 026.19423 Mitrā ieplakā, vītolu rindā (zemes vienībā ar kad.nr. 4480 001 0229)	7,2		valsts nozīmes
P32	Melnalksnis/Ziperu dumbrāja dižmelnalksnis	6214395; 635877 Kad.nr. 44800010183	2,5		valsts nozīmes
P33	Melnalksnis/Kalnu upmalas dižmelnalksnis	6214589, 636570 Kad.nr. 44800010229	2,5		valsts nozīmes
P34	Baltais vītols	Kad.nr. 4480 005 0049	4,5		valsts nozīmes
P35	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 001 0083	4,2		valsts nozīmes
P36	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 001 0085	4,4		valsts nozīmes
P37	Parastā priede	Kad.nr. 4480 002 0061	2,7		valsts nozīmes
P38	Parastā liepa	Kad.nr. 4480 005 0196	3,5		valsts nozīmes
P39	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 005 0073	5,5 (trīs stumbru)		valsts nozīmes
P40	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 001 0119	4,2		valsts nozīmes
P41	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 007 0035	4,75		valsts nozīmes
P42	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 008 0264, Pilskalnes Siguldiņa	4,0		valsts nozīmes
P43	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 008 0264 Pilskalnes Siguldiņa	4,0 (divu stumbru)		valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
P44	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 008 0264 Pilskalnes Siguldiņa	4,0		valsts nozīmes
P45	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 008 0264 Uz robežas Pilskalnes Siguldiņa un mājām Rožlauki	4,0		valsts nozīmes
P46	Parastais ozols	Kad.nr. 4480 008 0264 Pie mājām „Rožlauki” aiz pirts	4,0		valsts nozīmes
P47	Liepa	Kad.nr. 4480 008 0264 Pilskalnes Siguldiņa	5,0 (septiņu stumburu)		valsts nozīmes
Šēderes pagasts					
S1	Parastais ozols	250 m no Jāņu mājām, uz lauka ceļa malā Kad.nr. 44900040002	4,49		valsts nozīmes
S3	Parastais ozols	450 m Z no Ozoliņu mājām, uz lauka Kad.nr. 44900060058	4,15		valsts nozīmes
S4	Parastais ozols	Šarlotes ezera R krastā, 200 m no ezera, palienes mežā Kad.nr. 44900060070	4,89		valsts nozīmes
S5	Parastais ozols	200 m D no Ziediņu mājām, uz lauka neliela strautiņa malā Kad.nr. 44900020056	4,42		valsts nozīmes
S6	Parastais ozols	600 m ZA no Arlaka ezera, Sventes mežniecības 137 kv., purviņa malā Kad.nr. 44900080152	5,97		valsts nozīmes
S7	Parastais ozols	600 m Z no Riekstiņu mājām, uz lauka Kad.nr. 44900060178	4,47		valsts nozīmes
S8	Parastais ozols	200 m ZA no Bērzezers mājām, starp mežu un Bērzezeru Kad.nr. 44900020185	4,45		valsts nozīmes
S9	Parastais ozols	700 m SE no Bērzezers mājām, uz lauka kalna W nogāzē Kad.nr. 44900020088	4,66		valsts nozīmes
S10	Parastais ozols	60 m no R no Strautiņu mājām un 200 m A no Ozoliņu mājām, strautiņa nogāzes labajā pusē, krūmājā Kad.nr. 44900060347	4,27		valsts nozīmes
S11	Parastais ozols	Bijušās Raudas dzirnavas, Raudas upes kreisā krasta nogāzē, krūmājā Kad.nr. 44900050055	4,96		valsts nozīmes

ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas y; x Zemes vienības kadastra nr.	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
S12	Parastais ozols	Bijušās Raudas dzirnavas, Raudas upes kreisā krasta nogāzē, krūmājā Kad.nr. 44900050055	5,87		valsts nozīmes
S13	Parastais ozols	150 m no bijušām Strazdu mājām, uz lauka strauta malā Kad.nr. 44900020115	5,71		valsts nozīmes
S14	Parastais ozols	200 m NE no Staburaga mājām, uz lauka strauta malā Kad.nr. 44900080013	4,68		valsts nozīmes
S15	Parastais ozols	Šēderes ciemā, Ilūkstes upes kreisajā krastā, mājas pagalmā kūtiņu galā, ap koku bišu stropiem Kad.nr. 44900020296	4,28		valsts nozīmes
S16	Parastais ozols	200 m E no Augstkalnu mājām, nelielā gravā Kad.nr. 44900020038	4,80		valsts nozīmes
S17	Parastais ozols	200 m E no Augstkalnu mājām, nelielā gravā Kad.nr. 44900020038	4,59		valsts nozīmes
S18	Parastais ozols	400 m NE no bijušajām Piparu mājām, uz lauka meža malā Kad.nr. 44900070025	4,86		valsts nozīmes
S19	Parastais ozols	200 m N no Fazānu mājām, uz lauka Kad.nr. 44900080039	4,38		valsts nozīmes
S20	Parastā kļava	Šēderes ciemā, 300 m DA no graudu kaltes, ābeļdārza DR stūrī Kad.nr. 44900020096	4,35		valsts nozīmes
S22	Parastā priede	400 m ZR no Raudas palīgskolas, uz lauka gravas malā Kad.nr. 44900080029	3,47		valsts nozīmes
S23	Parastais ozols	200 m W no Jautriņu mājām, uz lauka Kad.nr. 44900060100	4,7		valsts nozīmes
S24	Parastā liepa	Kad.nr. 4490 005 0007	4,2		valsts nozīmes
S25	Parastā liepa	Kad.nr. 4490 005 0007	4,2		valsts nozīmes
S26	Parastais ozols	Kad.nr. 4490 002 0010	4,1		valsts nozīmes
S27	Parastā priede	"Liepiņas" Kad.nr. 4490 008 0012	3,65		valsts nozīmes
S28	Parastais ozols	"Liepiņas" Kad.nr. 4490 008 0012	4,4		valsts nozīmes

3. pielikums. Vietējās nozīmes dižkoki

Nr.p.k.	ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas x; y	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
Bebrenes pagasts						
1	B1	Parastā priede/Mežvidu priede	215920,84614230; 635009,59259245	2,00		Vietējas nozīmes
2	B2	Parastais osis/Kalmju osis	215812,63879627; 633738,58600496	3,10		Vietējas nozīmes
3	B3	Parastā liepa/Kalmju liepa	215797,72509597; 633690,40179691	3,14		Vietējas nozīmes
4	B4	Parastais osis/Vēsnu osis	215694,30089853; 633413,01419310	2,77		Vietējas nozīmes
5	B5	Parastā liepa/Bebrenes k/n 3-žuburu liepa	215718,36183146; 633046,98873642	2,18; 2,13; 2,05		Vietējas nozīmes
6	B6	Parastais osis/Cirīšu osis	215673,11468209; 632972,56000826	2,92		Vietējas nozīmes
7	B7	Parastais osis/Enijas osis	215630,22879202, 632918,57922191	3,00		Vietējas nozīmes
8	B8	Parastais osis/Zvaigznīšu osis	215547,67633106; 632779,67841239	3,22		Vietējas nozīmes
9	B9	Parastā priede/Veco Bebreņu kapu priede	215427,17849347; 632464,60774210	2,25		Vietējas nozīmes
10	B10	Parastais osis/Akmeņāru osis	215768,18211988; 632476,46128419	3,09		Vietējas nozīmes
11	B11	Divi ozoli	216674,51418990; 632500,85583207	2,98; 2,74		Vietējas nozīmes
12	B12	Parastā priede/Pleskavas šosejas priede	216230,84921856; 633714,22242985	2,23		Vietējas nozīmes
13	B13	Parastā liepa/Lediņu kalna liepa	209271,25619994; 634338,19888506	2,99		Vietējas nozīmes
14	B14	Parastā liepa/Gauju dižliepa	214589,34889697; 629178,24543942	3,26		Vietējas nozīmes
15	B15	Parastais kadiķis/bij. Dūju dižkadiķis (daļēji nolūzis)	6213127,37367793; 634023,21177257	0,63		Vietējas nozīmes
16	B16	Parastā priede	N 56°03.100; E 026 °10.493, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,03		Vietējas nozīmes

Nr.p.k.	ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas x; y	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
17	B17	Parastā egle	N 56°03.092; E 026 °10.212, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,10		Vietējas nozīmes
18	B18	Parastā egle	N 56°03.090; E 026 °10.235, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,00		Vietējas nozīmes
19	B19	Parastā egle	N 56°03.095; E 026 °10.242, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,16		Vietējas nozīmes
20	B20	Parastā priede	N 56°03.097; E 026 °10.215, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,06		Vietējas nozīmes
21	B21	Parastā egle	N 56°03.102; E 026 °10.217, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,15		Vietējas nozīmes
22	B22	Parastā priede	N 56°03.083; E 026 °10.215, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,28		Vietējas nozīmes
23	B23	Parastā priede	N 56°03.079; E 026 °10.208, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,15		Vietējas nozīmes
24	B24	Parastā priede	N 56°03.081; E 026 °10.195, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,15		Vietējas nozīmes
25	B25	Parastais bērzs	N 56°03.140; E 026 °10.137, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,36		Vietējas nozīmes
26	B26	Parastā priede	N 56°03.131; E 026 °10.093, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,32		Vietējas nozīmes

Nr.p.k.	ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas x; y	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
27	B27	Parastā priede	N 56°03.141; E 026 °10.099, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,07		Vietējas nozīmes
28	B28	Parastais bērzs	N 56°03.146; E 026 °10.105, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,07		Vietējas nozīmes
29	B29	Parastā priede	N 56°03.144; E 026 °10.088, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,30		Vietējas nozīmes
30	B30	Parastā egle	N 56°03.137; E 026 °10.083, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,00		Vietējas nozīmes
31	B31	Parastā priede	N 56°03.128; E 026 °10.082, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,05		Vietējas nozīmes
32	B32	Parastā priede	N 56°03.134; E 026 °10.045, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,22		Vietējas nozīmes
33	B33	Parastā priede	N 56°03.135; E 026 °10.048, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,16		Vietējas nozīmes
34	B34	Parastā egle	N 56°03.139; E 026 °10.042, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,05		Vietējas nozīmes
35	B35	Parastā priede	N 56°03.144; E 026 °10.042, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	1,95		Vietējas nozīmes
36	B36	Parastā priede	N 56°03.154; E 026 °10.018, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	1,94		Vietējas nozīmes

Nr.p.k.	ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas x; y	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
37	B37	Parastā priede	N 56°03.159; E 026 °10.035, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,43		Vietējas nozīmes
38	B38	Parastais bērzs	N 56°03.182; E 026 °10.114, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,27		Vietējas nozīmes
39	B39	Parastā priede	N 56°03.171; E 026 °10.124, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,35		Vietējas nozīmes
40	B40	Parastā egle	N 56°03.172; E 026 °10.122, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,14		Vietējas nozīmes
41	B41	Parastā egle	N 56°03.183; E 026 °10.165, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,10		Vietējas nozīmes
42	B42	Parastais bērzs	N 56°03.186; E 026 °10.159, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,05		Vietējas nozīmes
43	B43	Parastais bērzs	N 56°03.191; E 026 °10.157, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,30		Vietējas nozīmes
44	B44	Parastā priede	N 56°03.189; E 026 °10.155, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,50		Vietējas nozīmes
45	B45	Parastā priede	N 56°03.189; E 026 °10.159, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,02		Vietējas nozīmes
46	B46	Parastais bērzs	N 56°03.197; E 026 °10.151, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,07		Vietējas nozīmes

Nr.p.k.	ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas x; y	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
47	B47	Parastais bērzs	N 56°03.091; E 026 °10.598, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,20		Vietējas nozīmes
48	B48	Parastais bērzs	N 56°03.093; E 026 °10.586, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,01		Vietējas nozīmes
49	B49	Parastā priede	N 56°03.086; E 026 °10.593, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,00		Vietējas nozīmes
50	B50	Parastā priede	N 56°03.083; E 026 °10.601, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,01		Vietējas nozīmes
51	B51	Parastā priede	N 56°03.081; E 026 °10.608, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,00		Vietējas nozīmes
52	B52	Parastā egle	N 56°03.092; E 026 °10.599, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,00		Vietējas nozīmes
53	B53	Parastā egle	N 56°03.096; E 026 °10.617, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,07		Vietējas nozīmes
54	B54	Parastā egle	N 56°03.110; E 026 °10.624, Valaiņu pilskalna teritorijā, zemes vienībā ar kad.nr. 4444 005 0102	2,50		Vietējas nozīmes
55	B55	Parastā egle/Krastu egle	6214205; 635000	2,50		Vietējas nozīmes
56	B56	Parastā priede Virsaišu priede	6214421; 634942	2,20		Vietējas nozīmes
57	B57	Parastā priede Kūliņu priede	6213938; 635452	2,30		Vietējas nozīmes
58	B58	Āra bērzs/Ziperu bērzs Nr.1	6214343; 635969	2,50		Vietējas nozīmes
59	B59	Āra bērzs/Ziperu bērzs Nr.2	6213945; 635487	2,25		Vietējas nozīmes

Nr.p.k.	ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas x; y	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
60	B60	Āra bērzs/Krastu bērzs Nr.2 (divžuburu)	6214421; 635344	2,90		Vietējas nozīmes
61	B61	Āra bērzs/Krastu bērzs Nr.3	6214444; 635341	2,35		Vietējas nozīmes
62	B62	Āra bērzs/Krastu bērzs Nr.4	6214498; 635340	2,30		Vietējas nozīmes
63	B63	Parastā kļava/Krastu kļava	6214463; 635392	3,3		Vietējas nozīmes
64	B64	Melnalksnis/Kalnu upmalas melnalksnis	6214558; 636542	2,00		Vietējas nozīmes
65	B65	Āra bērzs/lesalnieku bērzs Nr.1	6214794; 635787	2,70		Vietējas nozīmes
66	B66	Āra bērzs/lesalnieku bērzs Nr.2	6214837; 635820	2,35		Vietējas nozīmes
67	B67	Parastā apse/lesalnieku apse	6214462; 635387	2,30		Vietējas nozīmes
68	B68	Parastā egļe/Akmeņupes ielejas egļe Nr.1	6214636; 633034	2,67		Vietējas nozīmes
69	B69	Parastā egļe/Akmeņupes ielejas egļe Nr.2	6214611; 633048	2,36		Vietējas nozīmes
70	B70	Parastā egļe/Akmeņupes ielejas egļe Nr.3	6214611; 633042	2,35		Vietējas nozīmes
71	B71	Parastā egļe/Akmeņupes ielejas egļe Nr.4	6214631; 633057	2,30		Vietējas nozīmes
72	B72	Parastā egļe/Akmeņupes ielejas egļe Nr.5	6214638; 633076	2,30		Vietējas nozīmes
73	B73	Parastā egļe/Akmeņupes ielejas egļe Nr.6	214649; 633075	2,25		Vietējas nozīmes
74	B74	Parastā egļe/Akmeņupes ielejas egļe Nr.7	6214657; 633063	2,20		Vietējas nozīmes
75	B75	Parastā priede/Naudas "pūreņa" dižpriede	6214520; 633416	2,25		Vietējas nozīmes
76	B76	Ziperu priede Nr. 1 pie P72	6214049; 636245	2,20		Vietējas nozīmes
77	B77	Ziperu priede Nr.2	6214061; 636251	2,20		Vietējas nozīmes
78	B78	Ziperu priede Nr.3	6214112; 636183	2,05		Vietējas nozīmes
79	B79	Ziperu egļe Nr.1	6214630; 633054	2,36		Vietējas nozīmes
80	B80	Ziperu melnalksnis	6213979; 636305	2,31		Vietējas nozīmes

Nr.p.k.	ID	Suga/nosaukums	Atrašanās vieta/koordinātas x; y	Apkārtmērs	Augstums	Statuss
81	B81	Ziperu egle Nr.2	6214131; 635996	2,00		Vietējas nozīmes
82	B82	Ziperu bērzs Nr.1	6214157; 635961	2,65		Vietējas nozīmes
83	B83	Ziperu bērzs Nr.3	6214219; 635914	2,26		Vietējas nozīmes
84	B84	Ziperu bērzs Nr.5	6214095; 636019	2,20		Vietējas nozīmes
85	B85	Ziperu bērzs Nr.6	6214090; 636107	2,20		Vietējas nozīmes
86	B86	Ziperu bērzs Nr.7	6214122; 635988	2,19		Vietējas nozīmes
87	B87	Meža osīšu priede	6214129; 635996	2,23		Vietējas nozīmes
Pilskalnaes pagasts						
88	P1	Parastais osis	Siguldiņa, Tartaka ezera ZA krastā, Z no kāpnītēm, krasta kraujā	3,38		vietējas nozīmes
89	P2	Parastais ozols	50 m R no bijušās Laiviņu mājas, kalniņā	3,65		vietējas nozīmes
Šēderes pagasts						
90	S1	Parastais ozols	300 m no Jāņu mājām, alksnājā	3,95		vietējas nozīmes
91	S2	Parastā liepa	120 m Z no Sīļu mājām ceļa malā, Sīļu krustojumā uzkalniņā	3,38		vietējas nozīmes

4.pielikums. Pašvaldības nozīmes dabas un kultūrvēsturiskie objekti⁷⁹

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁸⁰
BEBRENES PAGASTS						
1	Bebrenes lauksaimniecības skola, 1936.	Arhitektūra, vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrene ciema R	Bebrenes vidusskolas profesionālā nodaļa	4444 002 0370	10 m no ārējās sienas malas
2	Grāfu Plāteru – Zībergu muižas komplekss ar parku, 19 gs.b.	Arhitektūra	Bebrenes pagasts, Bebrene ciema centrā	Skola, parks, dzīvojamās ēkas, iestādes, saimniecības ēkas	4444 002 0405; 4444 002 0301; 4444 002 0370	10 m
	Grāfu Plāteru – Zībergu muižas kungu māja, 1896					100 m no ārējās sienas malas
	Grāfu Plāteru – Zībergu muižas parks ar vārtiem un žogu, 19 gs. 70-tie gadi					10 m
3	Bebrenes dzirnavas, 1836.	Industrija	Bebrenes pagasts, Bebrene ciema centrā	Dzirnavu un l/s agregātu ekspozīcija; izstāžu, koncertu, semināru, radošo darbnīcu un pasākumu telpa (siltajā sezonā)	4444 002 0066	10 m no ārējās sienas malas
4	Dzirnavu dzīvojamā mājiņa, 19.gs.b.	Arhitektūra	Bebrenes pagasts, Bebrene ciema centrā pie dzirnavām	Neapdzīvota (sagrūšanas stadijā)	4444 002 0066	10 m no ārējās sienas malas
5	Piemineklis Latvijas Brīvības cīņās kritušajiem 1918. – 1920., 1932.	Vēsture	Bebrenes pagasts, Grāfu Plāteru – Zībergu kungu mājas priekšā	Piemineklis	4444 002 0301	10 m
6	Māja "Doktorāts", 19.gs.	Arhitektūra	Bebrenes pagasts, Bebrene ciema centrā pie muižas vārtiem	Iestādes, dzīvojamā māja	4444 002 0437	10 m no ārējās sienas malas
7	Prāvesta Antona Šarko kaps un piemineklis	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrene Romas katoļu baznīcas dārzs	Apbedījuma vieta	4444 002 0319	300
9	Prāvesta Staņislava Čuzāna kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrene Romas katoļu baznīcas dārzs	Apbedījuma vieta	4444 002 0319	300
8	Bebrenes Romas katoļu baznīca, 1797.	Arhitektūra	Bebrenes pagasts, Bebrene ciema centrā	Katoļu baznīca	4444 002 0319	50 m no ārējās sienas malas
10	Prāvesta Sigismunda Pipinusa kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrene Romas katoļu baznīcas dārzs	Apbedījuma vieta	4444 002 0319	300

⁷⁹ Informācija no spēkā esošajiem Teritorijas plānojumiem⁸⁰ Netiek attēlots Grafiskās daļas kartē

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
11	Bebrenes vecie kapi	Vēsture	Bebrenes pagasts, 200 m uz D aiz Bebreņu katoļu baznīcas	Netiek izmantoti jauniem apbedījumiem	4444 0020 363	20 m
12	I PK (1914. –1918.) vācu karavīru Brāļu kapi, 1914. - 1918.	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, pie Bebreņu vecajiem kapiem	Vēsturisku notikumu vieta	4444 002 0363	20 m
13	Bebrenes vēdzirnavas, 18.gs.b.	Industrija	Bebrenes pagasts, Bebreņu ciema D	Dzīvojamā māja	4444 002 0444	10 m
14	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Gravas"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 002 0046	3 m no ārējās sienas malas
15	Pūdānu kapsēta	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, 800 m uz DR no mājām "Tīreļi"	Netiek izmantoti jauniem apbedījumiem (aizaugusi ar kokaugiem)	4444 002 0369	5 m
16	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Dzīvojamā ēka "Bleivi"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 001 0018	3 m no ārējās sienas malas
17	Mēra kapi	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, 100 m no mājām "Zobgali"	Pakalns apaudzis ar bumbieriem	4444 002 0074	20
18	Piemīņas akmens Bebreņu pirmās skolas vietā, 1997.	Vēsture	Bebrenes pagasts, Ceļa Bebrene – Vilkupe malā 50 m uz A no mājām "Mazbleivi"	Piemīņas vieta	4444 002 0205	10 m
19	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Gulāni"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 001 0011	3 m no ārējās sienas malas
20	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Dzīvojamā ēka "Aizupes" (bijusī Aizupes skola)	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 003 0109	3 m no ārējās sienas malas
21	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Dzīvojamā ēka "Arāji"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 003 0054	3 m no ārējās sienas malas
22	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Dzīvojamā ēka "Silenieki"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 003 0027	3 m no ārējās sienas malas
23	Kameņu kapsēta	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, pie ceļa Bebrene - Dviete, pretī mājām "Kamenes"	Netiek izmantoti jauniem apbedījumiem	4444 005 0140	5 m
24	Māju "Avotiņi" avots (10 l/sek.)	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts		44440050034	10 m

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
25	Prāvesta un folkloras vācēja Feliksa Boļeslava Laizāna kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrenes katoļu kapos	Apbedījuma vieta	4444 005 0361	300
26	Prāvesta Alberta Ancāna kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrenes katoļu kapos	Apbedījuma vieta	4444 005 0361	300 m
27	Prāvesta Alberta Leitāna kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrenes katoļu kapos	Apbedījuma vieta	4444 005 0361	300 m
28	Pirmais apbedījums kapos, 1926.	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrenes katoļu kapos	Pieminekļis	4444 005 0361	300 m
29	Prāvesta Bernarda Mortuka kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrenes katoļu kapos	Apbedījuma vieta	4444 005 0361	300 m
30	Skolotāja Pētera Indāna kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrenes luterāņu kapos	Apbedījuma vieta	4444 005 0362	300 m
31	Skolotāja Albīna Rupšenieka kaps	Vēsture	Bebrenes pagasts, Bebrenes luterāņu kapos	Apbedījuma vieta	4444 005 0362	300 m
32	Apmetnes vieta Vēja kalnā, dzelzs laikmets - viduslaiki	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, Putnu salā starp mājām "Gulbji" un "Mežvidi"		4444 005 0032; 4444 005 0074	5 m
33	Apmetnes vieta Putnu salā, vidējais un vēlais dzelzs laikmets - viduslaiki	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, Putnu salā pie mājām "Atāli"	Atmata	4444 005 0059	5 m
34	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Atāli"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 005 0059	3 m no ārējās sienas malas
35	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Krausti"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 005 0065	3 m no ārējās sienas malas
36	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Virsaīši"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 005 0053	3 m no ārējās sienas malas
37	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Gulbji"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 005 0114	3 m no ārējās sienas malas
38	Akmens IPK šaursliežu dzelzceļa līnijai, 1914.-1918.	Vēsture	Bebrenes pagasts, 300 m uz A no mājām "Egles" Akmeņupes krastā	Vēsturiska vieta	Uz robežstīgas starp 4444 005 0018 un 4444 005 0078	5 m
39	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Vaboles"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 002 0228	3 m no ārējās sienas malas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁸⁰
40	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Pērles"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 002 0147	3 m no ārējās sienas malas
41	Sēlijas arhitektūrai raksturīgie mūra objekti 20. gs. 20. – 30. gados: Dzīvojamā ēka "Ilzmuīža"	arhitektūra	Bebrenes pagasts	Pamesta ēka	4444 006 0022	3 m no ārējās sienas malas
42	Mājvietas "Dūjas" dzimtas kapi	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, 1000 m uz ZR no mājvietas "Dūjas"	Netiek izmantoti jauniem apbedījumiem (aizaugusi ar kokaugiem)	4444 002 0100	5 m
43	Māju "Pērles" dzimtas kapi	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, 1000 m uz D no mājām "Pērles"	Netiek izmantoti jauniem apbedījumiem (aizaugusi ar kokaugiem)	4444 002 0247	5 m
44	Laumiņu mēra kapi	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, pretī mājām "Dienvidi"	Pakalns apaudzis ar priedēm	4444 002 0174	20 m
45	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Daģi"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 002 0114	3 m no ārējās sienas malas
46	Silmaliešu mēra kapi	Arheoloģija	Bebrenes pagasts, starp mājām "Silmalieši" un "Žeperi"	Pakalns apaudzis ar priedēm	4444 002 0119	20 m
47	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Kurmji"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 007 0001	3 m no ārējās sienas malas
48	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Kāvi"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 006 0002	3 m no ārējās sienas malas
49	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Dzeguzes"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 006 0019	3 m no ārējās sienas malas
50	Sēlijas arhitektūrai raksturīgie mūra objekti 20. gs. 20. – 30. gados: Dzīvojamā māja "Zirnīši"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 006 0060	3 m no ārējās sienas malas
51	Ilzes pamatskola, 1899.	Vēsture	Bebrenes pagasts, Ilzes ciema centrā	Kapella, grāmatu krātuve, saieta centrs	4444 006 0095	10 m no ārējās sienas malas
52	Sēlijas arhitektūrai raksturīgie mūra objekti 20. gs. 20. – 30. gados: Dzīvojamā māja "Tēvišķi"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 006 0006	3 m no ārējās sienas malas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
53	Sēlijas arhitektūrai raksturīgie mūra objekti 20. gs. 20. – 30. gados: Dzīvojamā māja "Mūrene"	arhitektūra	Bebrenes pagasts		4444 007 0010	3 m no ārējās sienas malas
54	Kaupišķu kapu kapliča, 19.gs.	Arhitektūra	Bebrenes pagasts, Kaupišķu kapos	Kapliča	4444 008 0111	300 m
55	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Ignaliņi"	arhitektūra	Bebrenes pagasts	Viensēta	4444 008 0026	3 m no ārējās sienas malas
56	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Saldumi"	arhitektūra	Bebrenes pagasts	Viensēta	4444 008 0058	3 m no ārējās sienas malas
57	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Draudziņi" kūts	arhitektūra	Bebrenes pagasts	Viensēta	4444 008 0036	3 m no ārējās sienas malas
58	Sēlijas lauku ainavai raksturīgā apbūve 19.g.s.b.-20.gs.s.: Viensēta "Vizbulī"	arhitektūra	Bebrenes pagasts	Viensēta	4444 002 0020	3 m no ārējās sienas malas
145	Māju "Mednieki" avots	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 005 0058	10 m
146	Māju "Iesalnieki" avots	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 005 0009	10 m
147	Māju "Gulbji" avots	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 005 0014	10 m
148	Avots starp mājām "Salnāji" un Elertu jeb Apaļu mājvietu	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 005 0089	10 m
149	Avots ("Mutulītis") māju "Gulbji" mežīnā, kas robežojas ar mājvietas "Putni" zemi	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 005 0014	10 m
150	Klīstošais avots māju "Krasti" gravā pie pirtiņas	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 005 0065	10 m
151	"Mundruma" avots Akmeņupes dabas takā	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 005 0088	10 m
152	Māju "Tīreļi" avots	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 002 0054	10 m
153	Upenieku avots	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Avots	4444 007 0088	10 m

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
154	Dižakmens uz māju "Laurenāji" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 004 0108	10 m
155	Dižakmens uz māju "Bērzi" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 001 0022	10 m
156	Dižakmens uz māju "Bleivi" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 001 0003	10 m
157	Akmens Ilzes ezera A krastā, uz māju "Artūri" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 004 0051	10 m
158	Akmens pie Vācu kapiem Kapukalnā	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 0020 363	10 m
159	"Lutauša ausu sildītāji" – īpatnējs sašķelts akmens Akmeņupes dabas takā	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0088	10 m
160	Kultūrvēsturisks akmens ar iekaltu uzrakstu, kas norāda Pirmā Pasaules kara frontes līnijas vietu Akmeņupes krastā	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	uz robežas starp 4444 005 0078 un 4444 005 0018	10 m
161	Dižakmens māju "Akmeņupes" zemē	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0018	10 m
162	Dižakmeņu kaudze māju "Pērles" zemē	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 002 0147	10 m
163	Dižakmens uz māju "Laumutes" zemes pie ceļa starp "Apšukalniem" un Diņģelkalna ezeru	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 001 0045	10 m
164	Dižakmens - "Jura" akmens māju "Valaiņi" mežā	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0102	10 m
165	Rapakivi granīta dižakmens uz māju "Atāli" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0059	10 m
166	Pēdākmenis māju "Atāli" virtuvē pie plīts	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0059	-
167	Laukakmens māju "Sietiņi" iebraucamā ceļa galā	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 007 0028	10 m
168	Dižakmens uz māju "Salnāji" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0076	10 m

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
169	Upurakmens uz māju "Valaiņi" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0102	10 m
170	Muldakmens uz māju "Griezes" zemes	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0049	10 m
171	Akmens krāvums avota vietā pie mājām "Salnāji"	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0138	10 m
172	Bedrīšakmeņi Putnu salas māju "Atāli" rijā	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	Akmens	4444 005 0059	10 m
215	Avots "Tautmīļi"	dabas piemineklis	Bebrenes pagasts	avots	4444 080 0056	10 m
DVIETES PAGASTS						
59	Tēlnieka I.Dobičina 3 skulptūras	Vēsture	Dvietes pagasts, Dviete	Skulptūra	44540080383	10 m
60	Dvietes katoļu baznīca	Arhitektūra	Dvietes pagasts, Dvietē	Dvietes katoļu baznīca	4454 008 0410	100 m no ēkas ārsienas malas
61	Dvietes muižas apbūve (saimniecības ēka, kalpu māja, pārvaldnieka māja) un parks	Arhitektūra	Dvietes pagasts, Dviete, Dvietes muižā		44540080383 (pārvaldnieka māja), 44540080383 (parks)	100 m ēku ārsienas malas un no parka teritorijas malas
62	I PK (1914.-1918.) Vācu karavīru apbedījuma vieta	Vēsture	Dvietes pagasts, Dviete, Dvietes muižas parkā	Apbedījumu vieta	44540080383	10 m
63	Dvietes tilts	Arhitektūra	Dvietes pagasts, Dviete, pāri Dvietes upei		44540080424	10 m
64	Plāteru-Zībergu dzimtas kapliča	Vēsture	Dvietes pagasts, Zariņu kapsētā		44540060131	100 m no ēkas ārsienas malas
65	Dvietes magazīna	Arhitektūra	Dvietes pagasts, Ziedoņos		44540070138	100 m no ēkas ārsienas malas
66	I PK (1914.-1915.) krievu kazaka kaps	Vēsture	Dvietes pagasts, Jadvigovas jaunā Slates ceļa labajā pusē, ~15 m no cela	Apbedījumu vieta	44540050008	10 m
67	I PK (1914.-1918.) Vācu karavīru apbedījuma vieta	Vēsture	Dvietes pagasts, pie bijušā mežsarga Vāverītes mājām, mežā	Apbedījumu vieta	44540010018	10 m
EGLAINES PAGASTS						
68	Lašu luterāņu baznīca	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Eglaine	Lašu luterāņu baznīca	44560070093	100 m no ēkas/būves ārējās sienas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
69	I PK (1914.-1918.) vācu karavīru kapi	Vēsture	Eglaines pagasts, Eglaine, Lašu luterāņu baznīcas dārzā	Apbedījumu vieta	44560070093	10 m
70	Eglaines katoļu baznīca	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Eglaine	Eglaines katoļu baznīca	44560050086	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
71	Eglaines vecticībnieku lūgšanas nams	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Eglaine	Eglaines vecticībnieku lūgšanas nams	44560070139	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
72	Piemineklis Eglaines pagasta iedzīvotājiem (1941.-1945.)	Vēsture	Eglaines pagasts, Eglainē		44560070320	50 m
73	Eglaines dzelzceļa stacija ar palīgtelpām un būvēm	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Eglaine		44560070216	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
74	Eglaines pamatskola	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Eglaine		44560070236	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
75	Lašu mācītājmuižas mācītāja māja	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Veclašu muižā		44560050105	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
76	Nezināmu personu apbedījumi kapsētas kapličā (1923.)	Vēsture	Eglaines pagasts, Lašu vecajā luterāņu kapsētā	Apbedījumu vieta	44560050113	10 m
77	Lietuvas tautas mākslinieka R.Antiņa (seniora) darinātie trīs kapu pieminekļi	Vēsture	Eglaines pagasts, Eglaine, Lašu luterāņu kapos	Apbedījumu vieta	44560050113	10 m ap katru objektu
78	Mācītāja G. F.Stendera kaps	Vēsture	Eglaines pagasts	Apbedījumu vieta	44560050113	10 m
79	I.M.Aspānes (Mēness meitiņas) kaps	Vēsture	Eglaines pagasts, Lašu vecajā luterāņu kapsētā	Apbedījumu vieta	44560050113	10 m
80	Vārtu fragmenti	Arhitektūra	Eglaines pagasts		44560050028	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
81	II PK (1944.) Krievijas Sarkanās armijas karavīru kapsēta	Vēsture	Eglaines pagasts, Daugavpils - Subate kreisajā pusē	Apbedījumu vieta	44560050079	10 m
82	Parks ar akmens žogu	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Veclašu muižā		44560050079	100 m
83	I PK (1914.-1918.) vācu karavīru Brāļu kapi	Vēsture	Eglaines pagasts, Baltmuižā	Apbedījumu vieta	44560040014	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
84	Baltās muižas ūdenstornis	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Baltmuižā		44560040014	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
85	I PK (1914.-1918.) vācu karavīru Brāļu kapi	Vēsture	Eglaines pagasts, Annmuižā	Apbedījumu vieta	44560040219	10 m

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁸⁰
86	Lietuvas armijas karavīru kapsēta (1931.)	Vēsture	Eglaines pagasts, Sārtenes kapos	Apbedījumu vieta	44560040122	10 m
87	I PK (1914.-1918.) vācu karavīru Brāļu kapi	Vēsture	Eglaines pagasts, Kazimīrvāles kapsētā	Apbedījumu vieta	44560010096	10 m
88	Kazimīrvāles muižas apbūve, viensēta	Arhitektūra	Eglaines pagasts, Kazimīrvālē		4456 001 0146; 4456 001 0110	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
89	Piemineklis (1916.) ķeizaram Vilhelmam II	Vēsture	Eglaines pagasts, pie vecā ceļa uz Subati		4456 004 0124	10 m
173	Liepu aleja	Dabas piemineklis	Eglaines pagasts, Kaminčas katoļu kapos	Kapsēta	4456 003 0059	10 m
174	Viensēta un kūts "Skaistkalni"	Arhitektūra	Eglaines pagasts, "Skaistkalni"		4456 003 0043; 4456 003 0042	3 m no ārējās sienas
214	Bijusī Prodes skola	Vēsture			4456 001 0130	10 m
175	Viensēta "Slokas"	Arhitektūra	Eglaines pagasts, "Slokas"		4456 001 0133; 4456 003 0030	3 m no ārējās sienas
176	Mūra (akmens) lauku sēta un kūts "Kalvāni"	Arhitektūra	Eglaines pagasts, "Kalvāni"		4456 005 0016	3 m no ārējās sienas
177	Mūra kūts "Kalvāni"	Arhitektūra	Eglaines pagasts, "Kalvāni"		4456 005 0008	3 m no ārējās sienas
178	Stendera piemineklis	Vēsture, arhitektūra	Eglaines pagasts, pie autoceļa uz Ilūksti		4456 005 0145	50 m
179	Stendera muzejs	Vēsture, arhitektūra	Eglaines pagasts		4456 005 0105	10 m no ārējās sienas
180	Liepu aleja	Dabas piemineklis	Eglaines pagasts, no Stendera pieminekļa līdz Stendera muzejam		4456 005 0145	10 m
181	Bijušās Lustbergas muižas klēts	Arhitektūra	Eglaines pagasts, "Darbmīļi"		4456 006 0026	3 m no ārējās sienas
182	Liepu aleja	Dabas piemineklis	Eglaines pagasts, Eglaines ciemā pie autoostas, gar trošuāra malu		4456 007 0217	10 m
183	Bijušā kroga ēka (akmens būve)	Arhitektūra	Eglaines pagasts, "Putniņi"		4456 005 0106	3 m no ārējās sienas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
184	Akmens māja "Baltezeri"	Arhitektūra	Eglaines pagasts, "Baltezeri"		4456 004 0014	3 m no ārējās sienas
185	Lašmuižas robežstabs	Vēsture	Eglaines pagasts, ceļa "Bebrene – Šēdere – Gorbunovka" robežās		4456 005 0148	3 m
186	Lašmuižas "Sarga mājiņa", vecā ceļa stabs	Arhitektūra, vēsture	Eglaines pagasts, Laši		4456 005 0148	10 m no ārējās sienas (stabam - 3 m)
187	Koku aleja gar ceļa malu un bijusī vecā ceļa vieta	Dabas piemineklis, vēsture	Eglaines pagasts, Laši		4456 005 0093	10 m
188	Vecā Lašu muižas skola (bij. pagasta pamatskola, pansionāts)	Arhitektūra, vēsture	Eglaines pagasts, Laši		4456 005 0127	10 m no ārējās sienas
PILSKALNES PAGASTS						
90	Baltais krusts nacionālajiem partizāniem	vēsture	Pilskalnes pagasts, pie Timšānu mājām	Piemīņas vieta	44800040090	5 m
91	IPK (1914.-1918.) Vācu kapi, 1915.-1918.	Vēsture	Pilskalnes pagasts, pie Dainu (Zakīšu) mājām	Apbedījuma vieta	44800080260	300 m
92	Tilta arka	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts, pāri Dubupītei, kas iztek no Tartaka	Tilta arka	44800080264	10 m
93	Šlosbergas (Pilskalnes) muižas vārtu fragments , 19.gs.2.p.	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts, Pilskalnē	Privātīpašums	44800080019	10 m
95	Šlosbergas muižas stallis 19.gs.	arhitektūra	Pilskalnes pagasts, uz Šlosbergas (Pilskalnes) muižā			3 m no ārējās sienas malas
94	IPK (1914.-1918.) Vācu kapi, 1915.-1918.	Vēsture	Pilskalnes pagasts, Pilskalnes (Šlosbergas) muižas parkā	Apbedījuma vieta	4480 008 0019	300 m
96	Muižtura suņa skulptūra	Māksla	Pilskalnes pagasts, uz Šlosbergas (Pilskalnes) muižas robežas	Skulptūra	4800080019	10 m
97	Vācu kapi "Plitišķi", 1915.-1918.	Vēsture	Pilskalnes pagasts, pie Jaunpuķīšu un Birznieku mājām	Apbedījuma vieta	4480 008 0126	5 m
98	IPK (1914.-1918.) Vācu kapi, 1915.-1918.	Vēsture	Pilskalnes pagasts, pie Celmu mājām	Apbedījuma vieta	4480 009 0110	5 m

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
99	Dzīvojamā māja "Lesiņi", 1903.g.	arhitektūra	Pilskalnes pagasts		44800070001	3 m no ārējās sienas malas
100	Dižakmens pie "Lesiņu" mājām	dabas piemineklis	Pilskalnes pagasts		44800070001	10 m
101	Dzīvojamā māja "Driģenes", 1922.-1924.g.	arhitektūra	Pilskalnes pagasts		44800040083	3 m no ārējās sienas malas
102	Ludvigovas kapu kapliča, 1824	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts, Ludvigovas kapos	Kapliča	4480 004 0090	300 m
103	Manteļskurstenis (saglabājies, kā neeksistējošas ēkas fragments)	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts, pašvaldības zemes gabalā blakus Ludvigovas kapiem		44800040013	10 m
104	Dzīvojamā māja "Rubeņi", 1926.g.	arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 008 0019	3 m no ārējās sienas malas
144	II Pasaules kara masu terora upuru kapi	Vēsture	Pilskalnes pagasts, vecā ceļa Ilūkste - Daugavpils labajā pusē	Apbedījumu vieta	4407 005 0181; 4407 005 0261	10 m
189	Kazimirišķu aleja (liepas, kļavas, oši)	Dabas piemineklis	Pilskalnes pagasts, Kazimirišķi	Aleja	4480 006 0162	3 m no ārējās sienas malas
190	Akmens ferma	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 005 0073	3 m no ārējās sienas malas
191	Dižakmens (2x1)	Dabas piemineklis	Pilskalnes pagasts	Akmens	4480 001 0201	10 m
192	Dižakmens (2x1)	Dabas piemineklis	Pilskalnes pagasts	Akmens	4480 001 0088	10 m
193	Dzīvojamā māja, akmens kūts "Kalni", 1918	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0011	3 m no ārējās sienas malas
194	Akmens kūts	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 006 0156	3 m no ārējās sienas malas
195	Blindāžas	Vēsture	Pilskalnes pagasts	Dabas taka	4480 005 0214	3 m no ārējās sienas malas
196	Dzīvojamā māja, akmens kūts, 1915	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 007 0021	3 m no ārējās sienas malas
198	Akmens ferma	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 007 0072	3 m no ārējās sienas malas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁸⁰
199	Akmens kūts	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 004 0083	3 m no ārējās sienas malas
200	Akmens kūts	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 008 0389	3 m no ārējās sienas malas
201	Akmens kūts	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 008 0045	3 m no ārējās sienas malas
202	Napoleona mūra fragments	Vēsture	Pilskalnes pagasts		4480 004 0062	3 m no ārējās sienas malas
203	Akmentiņu dzimtas kapsēta	Vēsture	Pilskalnes pagasts	Dzimtas kapsēta	4480 007 0049	10 m
204	Akmens kūts	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 003 0024	3 m no ārējās sienas malas
216	Avots	Daba	Pilskalnes pagasts, Pilskalnes Siguldiņā		4480 008 0264	10 m
217	Blindāža	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 002 0077	3 m no ārējās sienas malas
218	Dižakmens (1,5 x 1,5 m)	Daba	Pilskalnes pagasts		4480 002 0078	10 m
219	Dižakmens (1,5 x 2 m)	Daba	Pilskalnes pagasts, Pilskalnes Siguldiņā		4480 005 0040	10 m
220	Dižakmens (1,5 x 2 m)	Daba	Pilskalnes pagasts		4480 008 0264	10 m
221	Blindāžas (4 gab)	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts, Pilskalnes Siguldiņā		4480 008 0264	3 m no ārējās sienas malas
222	Dižakmens (1,5 x 1,5 m)	Daba	Pilskalnes pagasts		4480 006 0056	10 m
223	Dzīvojamā māja "Pavāri", 1860	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 004 0032	3 m no ārējās sienas malas
224	Dzīvojamā māja "Tutāni", 1900	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0099	3 m no ārējās sienas malas
225	Akmens kūts "Grantskalni"	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 002 0027	3 m no ārējās sienas malas
226	Akmens kūts "Baltiņi"	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0017	3 m no ārējās sienas malas
227	Dzīvojamā māja, akmens kūts "Pilskalnes", 1900	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0061	3 m no ārējās sienas malas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
228	Dzīvojamā māja, akmens kūts mūri "Lejiņas", 1926	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0112	3 m no ārējās sienas malas
229	Dzīvojamā māja "Uzkalniņi", 1918	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0014	3 m no ārējās sienas malas
230	Dzīvojamā māja "Kalnāji" un mūra šķūnis, 1914	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 005 0011, 4480 005 0023	3 m no ārējās sienas malas
231	Dzīvojamā māja "Ķieģeļi", 1922	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 005 0049	3 m no ārējās sienas malas
232	Dzīvojamā māja "Kūliņi", 1880	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0054	3 m no ārējās sienas malas
233	Dzīvojamā māja, 1910	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 002 0111	3 m no ārējās sienas malas
234	Dzīvojamā māja, akmens kūts, 1925	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 008 0206	3 m no ārējās sienas malas
235	Dzīvojamā māja, 1926	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 008 0102	3 m no ārējās sienas malas
236	Dzīvojamā māja, akmens kūts "Pupiņas", 1900	Arhitektūra	Pilskalnes pagasts		4480 001 0180	3 m no ārējās sienas malas
PRODES PAGASTS						
105	Kūts (1803.g)	Arhitektūra	Prodes pagasts, Baltmuižā		44350040140	100 m
106	Klēts (1803.g)	Arhitektūra	Prodes pagasts, Baltmuižā		44350040050	100 m
107	Baltmuižas kapsētas vārti	Arhitektūra	Prodes pagasts, Baltmuižas kapos	Kapsēta	44350040143	10 m no ārējās sienas malas
108	Gulbenes katoļu kapsētas vārti	Arhitektūra	Prodes pagasts, Gulbenes kapos	Kapsēta	44350080073	10 m no ārējās sienas malas
109	Lačplēša ordeņa kavalieru A.Dimanta, J.Lošaka un P. Masuļa apbedījuma vietas	Vēsture	Prodes pagasts, Gulbenes kapos	Apbedījumu vieta	44350080073	10 m
110	Prodes muižas klēts (19.gs)	Arhitektūra	Prodes pagasts		44350080022	100 m no ēkas/būves ārējās sienas
205	Vēsturiski nozīmīga ēka/as "Krustceļi"	Vēsture, arhitektūra	Prodes pagasts	Viensēta	4435 005 0110	3 m no ārējās sienas malas
206	Vēsturiski nozīmīga ēka/as "Liepas"	Vēsture, arhitektūra	Prodes pagasts	Viensēta	4435 005 0109	3 m no ārējās sienas malas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
207	Vēsturiski nozīmīga ēka/as "Sudrabiņi"	Vēsture, arhitektūra	Prodes pagasts	Viensēta	4435 004 0015	3 m no ārējās sienas malas
208	Vēsturiski nozīmīga ēka/as "Pamati"	Vēsture, arhitektūra	Prodes pagasts	Viensēta	4435 004 0148	3 m no ārējās sienas malas
209	Vēsturiski nozīmīga ēka/as "Jaunbērzi"	Vēsture, arhitektūra	Prodes pagasts	Viensēta	4435 004 0184	3 m no ārējās sienas malas
210	Vēsturiski nozīmīga ēka/as "Lapene"	Vēsture, arhitektūra	Prodes pagasts	Viensēta	4435 005 0004	3 m no ārējās sienas malas
ŠĒDERES PAGASTS						
111	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Vecšēderē	Apbedījumu vieta	4490 002 0234	5 m
112	Lašu pamatskolas ēka	Arhitektūra	Šēderes pagasts, Šēdere, Skolas ielā 2	Šēderes pagasta kultūras nams un bibliotēka	4490 008 0282	10 m no ārējās sienas malas
113	Hohenbergas muižas saimniecības ēka	Arhitektūra	Šēderes pagasts, p/n Šēdere, mājas "Augstkalni"	z/s "Augstkalni" privātpašums	4490 008 0044	10 m no ārējās sienas malas
114	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Pašulienē	Apbedījumu vieta	4490 001 0050	5 m
115	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Vecgrīnvaldē	Apbedījumu vieta	4490 003 0074	5 m
116	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, pie Māikalnu mājām	Apbedījumu vieta	4490 004 0117	5 m
117	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Svētes mežniecības 118.kv.15.nog.	Apbedījumu vieta	4490 004 0065	5 m
118	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Blinkišķi, pie Zemturu mājām	Apbedījumu vieta	4490 007 0027	5 m
119	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, pie Marijas ezera	Apbedījumu vieta	4490 007 0026	5 m
120	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Grendzē (Podkrižinā), 109.kv.	Apbedījumu vieta	4490 008 0157	5 m
121	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Grendzes vecajos katoļu kapos	Apbedījumu vieta	4490 008 0062	300 m
122	Grendzes Romas katoļu baznīca	Arhitektūra	Šēderes pagasts, p/n Rauda, Grendzē	Grendzes Romas katoļu baznīca	4490 008 0062	50 m
123	Raudas pamatskolas ēka	Arhitektūra	Šēderes pagasts, p/n Rauda, Raudā	Raudas speciālā internātpamatskola	4490 008 0170	10 m no ārējās sienas malas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
124	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, Svētes mežniecības 140.kv.9.nog.	Apbedījumu vieta	4490 009 0307	5 m
125	I.Pasaules kara vācu kapi	Vēsture	Šēderes pagasts, pie Brīvkalnu un Druvu mājām	Apbedījumu vieta	4490 009 0023	5 m
211	Dižakmens	Dabas piemineklis	Šēderes pagasts, īpašumā "Bērzezeri"	Akmens	4490 002 0185	10 m
212	Dižakmens	Dabas piemineklis	Šēderes pagasts, pie Raudas palīgscolas, ceļa malā	Akmens (3,4x2,5x2 m)	4490 008 0069	10 m
SUBATE						
126	Baltais krusts	vēsture	Subate	Piemīņas vieta		5 m
127	Otrā pasaules kara Brāļu kapi	Vēsture	Subate	Apbedījumu vieta	4415 002 0139	10 m
128	Upuru masu kapi (nošautie ebreju tautības iedzīvotāji)	Vēsture	Subate	Apbedījumu vieta	4415 003 0067, 4415 003 0068	10 m
ILŪKSTE						
129	Ilūkstes 1.vidusskola	Arhitektūra	Ilūkste, Raiņa ielā 49	Ilūkstes 1.vidusskola	4407 001 0149	10 m no ārējās sienas malas
130	Ilūkstes 1. vidusskolas bijušais internāts	Arhitektūra	Ilūkste, Raiņa ielā 49		4407 001 0149	5 m no ārējās sienas malas
131	Dzejnieka Jāņa Raiņa piemineklis pie Ilūkstes 1. vidusskolas	Vēsture	Ilūkste, Raiņa ielā	Skvērs	4407 001 0152	10 m
132	Ilūkstes bijusī aprīņķa valdes ēka	Arhitektūra	Ilūkste, Raiņa ielā 35	Veselības centrs	4407 001 0184	5 m no ārējās sienas malas
133	Piemīņas akmens padomju represijās cietušajiem ilūkstiešiem	Vēsture	Ilūkste, pie bijušās Ilūkstes aprīņķa ēkas Raiņa ielā 35	Piemīņas akmens	4407 001 0184	5 m
134	Ilūkstes ugunsdzēsēju depo ēka	Arhitektūra	Ilūkste, Raiņa ielā 21	Ugunsdzēsības depo	4407 001 0178	5 m no ārējās sienas malas
135	Ilūkstes savrupmājas	Arhitektūra	Ilūkste, Raiņa ielā 8 un Raiņa ielā 14	Raiņa ielā 8 – administratīvā ēka, Raiņa ielā 14 - savrupmāja	4407 002 0053; 4407 002 0050	5 m no ārējās sienas malas
136	Ilūkstes Pareizticīgo baznīca	Arhitektūra	Ilūkste, Raiņa ielā 2a	Ilūkstes Pareizticīgo baznīca	4407 002 0058	20 m no ārējās sienas malas

Nr.p.k.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta	Pašreizējais izmantošanas veids	Kadastra nr.	Aizsargjoslas platums ⁶⁰
137	Ilūkstes Romas katoļu baznīca, 18.gs.-1920.g.	Arhitektūra	Ilūkste, Zemgales ielā 2	Ilūkstes Romas katoļu baznīca	4407 002 0059	50 m
138	Ilūkstes luterāņu baznīca	Arhitektūra	Ilūkste, Vienības laukumā 1	Ilūkstes luterāņu baznīca	4407 001 0169	20 m no ārējās sienas malas
139	Ilūkstes bijusī pasta ēka	Arhitektūra	Ilūkste, Vienības laukumā 5	Privātipašumā, nav vēl zināma plānotā ēkas izmantošana	4407 003 0122	5 m no ārējās sienas malas
140	Ilūkstes klosteris	Arhitektūra	Ilūkste, Brīvības ielā 2	Administratīvā ēka	4407 003 0169	5 m no ārējās sienas malas
141	Ilūkstes bijušais tiesas nams	Arhitektūra	Ilūkste, Brīvības ielā 7	Administratīvā ēka	4407 002 0168	10 m no ārējās sienas malas
142	II Pasaules kara karavīru kapsēta (1944.)	Vēsture	Ilūkste, Brīvības ielā 12	Apbedījumu vieta	4407 004 0063	3 m
143	P. Sukatnieka apbedījuma vieta	Vēsture	Ilūkste, Ilūkstes luterāņu kapos	Apbedījumu vieta	4407 005 0104	300 m

ILŪKSTES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA

Vides pārskats

Izstrādātājs SIA „Reģionālie Projekti”

Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 501, Rīga, LV – 1045, Latvija.

Tel.: +371 67 32 08 09

www.rp.lv